OPENBARE VERGADERING VAN 11 november 2015

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP, C.E. Bloemhoff (PvdA), B. Enting (PvdA), G. Chakor (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenbarg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.:

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Mag ik de leden van de raad verzoeken hun plaats in te nemen? Ik open de vergadering. Wij zijn voltallig, vanmiddag. We hebben het vaste stramien afgesproken met de fractievoorzitters. U krijgt ieder voor de eerste termijn een kwartier, inclusief interrupties. Dat moet kunnen, lijkt ons. U hebt denk ik het schema van de vergadering ook bij zich. Daarna gaan we pauzeren en dan heeft iedereen ook even de ruimte om te kijken wat voor moties en amendementen er zijn ingediend en hoe we ermee omgaan. Dat geldt voor u en dat geldt ook voor het college. Daarna gaan we even met elkaar beoordelen hoe we de verdere termijnen ingaan.
Ik attendeer u erop dat wij helemaal aan het eind van de vergadering een heel klein, maar wel besloten gedeelte hebben. U moet dus even niet weglopen als u denkt: nu zijn alle stemmingen geweest en nu is het klaar. Blijft u dan nog heel even zitten. Ik zeg u toe dat dit niet lang gaat duren.
Er is ons toch weer een redelijk fors aantal moties en amendementen in het vooruitzicht gesteld. Dat heeft mij bij voorbaat doen besluiten om niet alle moties en amendementen qua verzoekpunten voor te lezen, maar u krijgt ze allemaal op uw tafel uitgereikt en dan kunt u daar ook kennis van nemen.
Ik waarschuw u twee minuten voordat uw spreektijd afloopt. Akkoord?

2. Gemeentebegroting 2016

2.a: Gemeentebegroting 2016
2.b: Tarieven 2016

Eerste termijn raad

De VOORZITTER: Dan geef ik nu de fractievoorzitter van D66 het woord.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Vanavond verdelen we het geld voor 2016, maar er is al iemand begonnen geloof ik, met het verdelen van wat geld. Ik hoop dat we straks te horen krijgen waar dat voor is. Maar dat komt vast nog wel terug.

Laat ik eens niet beginnen met de Deloitte Technology Fast50, de ranglijst voor de snelst groeiende bedrijven. Want er was nog meer nieuws, natuurlijk. Afgelopen week kopten verschillende media dat Groningen de uitreiking van de Gouden Gazellen Awards voor snelst groeiende bedrijven van het Financieele Dagblad "domineerde", werd er geschreven. Het gaat goed, wat dat betreft. Sinds iets meer dan een jaar is het aantal mensen in de stad met een werkloosheidsuitkering eindelijk gedaald. En ook het aantal mensen in de bijstand was in 2014 wat minder dan verwacht. Tegelijkertijd zitten er nog te veel mensen werkloos thuis en groeien nog steeds veel te veel kinderen op in armoede. Kortom: we hebben alle reden om optimistisch te zijn over wat er allemaal in deze bruisende stad gebeurt, maar er moet ook nog veel gebeuren en we blijven daarom ambitieus.
Voorzitter, op 16 oktober heeft wethouder Schroor 170 contracten getekend met zorg- en welzijnsorganisaties. Mensen die het nodig hebben kunnen daardoor de komende 2 jaar opnieuw rekenen op goede zorg en krijgen meer te kiezen. Dit jaar wordt de oprichting van 5 wijkteams afgerond, waarmee inwoners van 0 tot 100 jaar toegang krijgen tot hulp op maat, dicht bij huis. Een geweldige prestatie. Naar verwachting gaat binnenkort ook het eerste innovatieatelier in de zorg van start. En in deze begroting stelt het college bovendien extra middelen beschikbaar voor innovatie in de zorg: minder regels en bureaucratie en meer vrijheid om zelf passende zorg te organiseren.
Tegelijkertijd is het veranderingsproces nog in volle gang. Er moeten nog zes WIJ-teams worden opgericht volgend jaar en er moet nog veel gebeuren om echt meer ruimte te geven aan nieuwe, effectievere manieren van werken in zorg en welzijn. Bijvoorbeeld door the right to challenge: het recht van inwoners om bij de gemeente aan te kloppen en te zeggen: "deze diensten kunnen wij zelf ook leveren, en bovendien beter". En bijvoorbeeld door het persoonsgebonden budget. De werkelijke prikkels voor innovatie komen immers van onderop, vanuit cliënten en hun zorgverleners die in de dagelijkse praktijk ondervinden waar echt behoefte aan is, wat werkt en hoe de zorg verder kan worden verbeterd. Dus we mogen optimistisch zijn, maar blijven ambitieus.
Ondertussen loopt de gemeente nog steeds grote financiële risico's op het gebied van de grondexploitaties en moet de gemeente hard aan de slag om meer woningbouwprojecten in de stad mogelijk te maken. Er is een groeiende vraag naar woonruimte, zeker in het middensegment, want de stad groeit. Groningen is een van de veiligste steden van Nederland. Keer op keer scoort de stad in de top van de gelukkigste steden van Europa en gisteren nog prees De Telegraaf de binnenstad nog aan als een 'mini-Berlijn' vanwege de levendigheid en culturele veelzijdigheid. Kortom voorzitter, opnieuw: we mogen optimistisch zijn, maar blijven ambitieus.
In deze begroting houden we het weerstandsvermogen op peil, door 15,4 miljoen euro toe te voegen aan de reserve voor grondzaken, 1,8 miljoen euro aan de reserve voor zorg en de 800.000 euro aan de algemene reserve. Bovendien is ruimte gevonden om extra te investeren in duurzaamheid, sport, zorg, veiligheid, wijkgericht werken, stuk voor stuk belangrijke beslissingen voor de toekomst van de stad. Tegelijkertijd is dezelfde reserve voor de grondzaken nog steeds te laag. Ook de invoering van de vennootschapsbelasting voor commerciële activiteiten brengt voor een gemeente zoals de onze veel risico's met zich mee. We mogen optimistisch zijn, maar blijven dus ook ambitieus.
Volgende week donderdag start voor de derde keer het Let's Gro festival: een uniek Gronings inspiratiefestival door en voor Stadjers. Burgerinitiatieven zoals de G1000 en andere meet-ups over belangrijke maatschappelijke thema's worden ondersteund door de gemeente. En Groningen experimenteert al met tal van zogenaamde veranderlabs, waarin de gemeente samen met bewoners, bedrijven en instellingen op nieuwe manieren aan de slag gaat om maatschappelijke knelpunten op te lossen en kansen te pakken. In deze begroting wil het college voor deze experimenten terecht extra geld beschikbaar stellen. Maar geld beschikbaar stellen is natuurlijk niet genoeg. Er moet bijvoorbeeld nog geregeld worden dat bewoners ook direct zeggenschap krijgen over wijkbudgetten. Dat klinkt helder, en dat is het ook. Maar is het ook eenvoudig?
Afgelopen zaterdag kopte een opinieartikel in het Dagblad van het Noorden "De waakhond die niet blaft". Dit artikel typeerde de gemeenteraad, deze gemeenteraad, als een debatclub. En ergens heeft Richold Brandsma daarmee wel een punt. Want wanneer controverse ontbreekt, is er inderdaad opeens tijd om uitgebreid te debatteren over een internationaal handelsverdrag en om zorgen daarover te delen met Den Haag; zorgen die daar allang bekend zijn. En het klopt dat we in de afgelopen periode als raad ook veel minder uren hebben vergaderd. Maar, voorzitter, is dat nou een slecht teken? Dat is eigenlijk nog maar de vraag. Want na de bestuurscrisis in 2012 is de afgelopen jaren in wisselende coalities hard gewerkt om de gemeentelijke financiën op orde te krijgen. Het logische gevolg: minder hoogoplopende discussies in de raad. Vanwege diezelfde bezuinigingen zijn bovendien controversiële projecten uitgebleven en de projecten die altijd voor reuring zorgden zijn gestopt of nu in uitvoering. Tegelijkertijd

krijgen belangrijke onderwerpen wel degelijk aandacht, zoals de aardbevingen en de veranderingen in de zorg. Alleen spelen discussies zich vaker af in raadscommissies en neemt het college kritiek serieus en is het simpelweg niet nodig om het debat daarna nog eens dunnetjes over te doen met de hele raad.
Maar er is natuurlijk meer aan de hand. De gemeente is immers ook bezig met een grote ommezwaai. Niet langer wordt beleid geschreven op het stadhuis en gaat het college daarna pas op zoek naar draagvlak, via inspraakbijeenkomsten en de raad. Steeds vaker wordt beleid vanaf het begin echt ontwikkeld en uitgevoerd samen met inwoners. Zie bijvoorbeeld de nieuwe woonvisie. En inwoners krijgen steeds meer ruimte om bij de gemeente zelf oplossingen aan te dragen voor maatschappelijke knelpunten en kansen die zij zien. Dit heeft direct gevolgen voor wat de gemeenteraad kan en moet doen. Steeds vaker vindt de belangenafweging dus ook elders plaats. Is dat erg? Nee, sterker nog, dit is een beweging die D66 ondersteunt en die we zelfs stimuleren. Want zo kan belangenafweging plaatsvinden daar waar die belangen ook echt spelen: met en tussen de betrokkenen. Zij hebben de knelpunten het best in beeld en zijn daarmee het best in staat om oplossingen te vinden die gesteund worden en ook echt werken.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, ik heb dat stuk in de krant ook gelezen. Ik heb het iets anders geïnterpreteerd en u komt dan in uw verhaal bij het wijkgerichte werken en een andere manier van beleid maken. Maar de voorbeelden in het artikel stonden er ook, zoals het Hampshirehotel dat daar aan de gang is, hoe het bij Kardinge gegaan is, dat zijn nu juist die voorbeelden waarbij het helemaal niet goed ging en waar de raad op de rem had kunnen trappen of, om in de beeldspraak te blijven, een keer flink had kunnen nog grommen of in ieder geval blaffen. En dat is niet gebeurd en daar stapt u nu een beetje overheen in uw verhaal.

De heer LUHOFF (D66): Nou, ik stap inderdaad over die voorbeelden heen, in de zin dat ik ze niet genoemd heb. Maar tegelijkertijd zijn dat ook niet per se voorbeelden van dat het slecht is gegaan. Bijvoorbeeld de discussie in het Hoornsemeer over het Hampshirehotel, die discussie loopt en loopt ook in de buurt daar. Kijk, het is niet zo dat die belangenafweging, als die op een andere plek plaatsvindt, of ook trouwens hier, er altijd voor zorgt dat iedereen altijd tevreden kan worden gesteld. Er is altijd een punt dat mensen toch teleurgesteld moeten worden. En die discussie in het Hoornsemeer is een prachtig voorbeeld. Er is een tegenactiegroep opgericht, en daartegen zijn ook weer andere bewoners in opstand gekomen. En het is heel prachtig om te zien dat in die wijk die discussie over die ontwikkelingen gewoon plaatsvindt.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, dat klopt natuurlijk. Als je ergens tegen bent, wil dat niet direct zeggen dat het dan ook niet gaat gebeuren. Maar waar hem nou juist in het voorbeeld van Hampshire de schoen wringt, is dat daar de ondernemer die daar wil gaan ontwikkelen, dat proces begeleidt of eigenlijk trekker is van dat proces. En ook van het inspraakproces. En juist daar gaat het mis, juist daar zou het meer vanuit de gemeente moeten gebeuren. Wat je ziet, als je het dan over algemeen belang hebt: die ondernemer heeft belang om daar te ontwikkelen en die is niet in staat om het algemene belang daar tegenover te zetten.

De VOORZITTER: De heer Dijk nog even over hetzelfde punt?

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, ik wil even de heer Bolle bijvallen, want het is echt typisch het voorbeeld dat u nou niet had moeten noemen van dat het goed gegaan is. Bij het Hampshirehotel is het inderdaad het hotel geweest dat een plan had. Dat plan was bijna dichtgetimmerd en gelukkig was er een aantal bewoners dat op de rem heeft getrapt van: “Ho ho, hebben wij ook nog een zegje?” En dat is nou precies het voorbeeld van hoe het niet zou horen te werken.

De VOORZITTER: Volgens mij is het punt helder.

De heer LUHOFF (D66): Het proces is overigens nog niet afgerond. Ik vind het wel een heel mooi voorbeeld, want wat er heel duidelijk ook in dit voorbeeld aan de hand is, is dat je aan de ene kant te

maken hebt met bestemmingsplanwijzigingen. Dat is het algemeen belang. Dat is een discussie die ook vooral de gemeente moet voeren, maar ik pas ervoor om te zeggen, wanneer het gaat om plannen die ondernemers daadwerkelijk zelf moeten organiseren, pal als gemeente te zeggen: "Dan regelen wij de inspraak wel voor u." Nee, als jij iets wilt organiseren, ergens in een buurt of in een wijk, dan regel je zelf ook de inspraak daaromtrent. Nou, daar zijn in het begin zeker heel veel fouten gemaakt en aan de andere kant zijn de plannen ook al een aantal keer aangepast. En die discussie vindt nu ook plaats in de wijk, omdat er ook een heel groot deel voorstander van is.
Voorzitter, dat betekent dus ook een heleboel voor ons als raad voor hoe wij samenwerken, zowel de inhoudelijke kant als de organisatorische kant. Inhoudelijk betekent het dat raadsleden, juist in het algemeen belang, een nieuwe verantwoordelijkheid hebben. Verantwoordelijkheid om samen een stap terug te doen en bewoners echt de zeggenschap gunnen die ze nodig hebben. Ook de verantwoordelijkheid om inwoners te ondersteunen met expertise, zodat belangenafweging ook echt goed kan plaatsvinden. Verantwoordelijkheid om experimenten met nieuwe vormen van bewonersbetrokkenheid te organiseren.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, de heer Luhoff weet natuurlijk dat mijn fractie het daar in beginsel helemaal eens is met u, dat wij bewoners meer moeten betrekken. Alleen bij het Noorderplantsoen deed u heel iets anders. Daar signaleerden een heleboel bewoners een aantal problemen. Er was daar een aantal zaken heel simpel op te lossen en u kijkt er anders tegenaan. Dan legt u de verantwoordelijkheid niet bij de bewoners en komt u als coalitie met een motie die eigenlijk haaks staat op de gevoelens van de bewoners rond het Noorderplantsoen en de gevoelens die leven bij de parkcommissie. Kijkt u daar dan tegenaan?

De heer LUHOFF (D66): Nee, ik heb een heel ander beeld van die discussie zoals die hier heeft plaatsgevonden. We hebben het namelijk niet alleen gehad over het belang van de omwonenden, maar ook over het belang dat het Noorderplantsoen heeft voor de hele stad. Dat is een veel algemener belang en dat beoordeel je dus wat dat betreft ook anders. Dat de raad, of een vertegenwoordiging van ons moet ik zeggen, ook in het Noorderplantsoen is geweest tijdens Noorderzon, dat er een aantal bijeenkomsten is georganiseerd, dat er hier uitgebreid over is gedebatteerd, heeft juist laten zien dat je aan de ene kant oog hebt voor de zorg en de punten die omwonenden van het Noorderplantsoen inbrengen, maar tegelijkertijd ook het algemeen belang natuurlijk blijft afwegen. Dat geldt op een heleboel plekken in de stad die een veel groter bereik hebben, laat ik het zo zeggen, dan enkel de buurt.

De VOORZITTER: U hebt nog twee minuten.

De heer LUHOFF (D66): Maar los van wat het inhoudelijk betekent voor ons werk als raadsleden, vraagt het ook een andere werkwijze van de raad. Het vraagt bijvoorbeeld van raadsleden om deel te nemen aan veranderlabs, om zelf meet-ups te organiseren. We gaan kortom van een burger die participeert in de ontwikkeling van overheidsbeleid, naar een overheid die, waar nodig, participeert in maatschappelijke ontwikkelingen en initiatieven. Die beweging is al gaande: in de stad maar ook al hier in de raad. Aan ons als politiek en bestuur is de opdracht om de handschoen op te blijven pakken en het komend jaar op deze nieuwe weg weer echt stappen te gaan zetten.
Voorzitter, dan tot slot nog een aantal moties die ik zou willen indienen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, nog een vraag aan D66. Welke stappen gaat u dan zetten?

De heer LUHOFF (D66): Ik heb net die stappen hier aangegeven. Actief de stad in, de wijken en buurten in. Actief participeren. Let's Gro is een prachtig voorbeeld waar we het in de fractie ook al over hebben: wie gaat naar welke bijeenkomsten? Het zijn allemaal prachtige dingen waar je je rol kunt spelen. Tegelijkertijd gaan wij vandaag als het goed is, tenminste mijn fractie is van plan om dat te gaan doen, instemmen met de begroting, om extra geld, 1 miljoen euro per jaar beschikbaar te stellen om te experimenteren met bewonerszeggenschap in de komende periode. Dus op die manier proberen we daar handen en voeten aan te geven.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, maar in gesprek gaan met de mensen in de stad en de wijken ingaan, dat is toch niets nieuws? Ik mag toch hopen dat we dat al deden met elkaar? Of is dat wel nieuw voor D66?

De heer LUHOFF (D66): Nee, dat zeg ik ook. Ik zei ook: dat is niet nieuw, het is een beweging die al langer gaande is. Maar we gingen natuurlijk vaak naar de inspraakavonden achteraf, nadat er al een plan was gepresenteerd. Wat we nu zien is dat steeds meer bewoners zelf het initiatief nemen. Dat de gemeente bewoners vanaf het begin betrekt bij de ontwikkeling van beleid en dat betekent ook dat je als raadslid daar ook bij betrokken kunt zijn, als heel stadsbestuur overigens.

De VOORZITTER: De heer Dijk nog even, over hetzelfde punt, mag ik aannemen?

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, de heer Luhoff heeft het dan inderdaad over het gebiedsgericht werken. Het college komt daarmee als een van de pijlers van het coalitieakkoord. Dan pak ik dit boekje erbij en dan ga ik het uitspellen: 5,7 miljoen euro. 4,2 miljoen euro gaat naar projecten die al in de stad bestaan, dat is gewoon staand beleid. 500.000 euro gaat naar gebiedsgerichte communicatie en dan blijft er 1 miljoen euro over; 200.000 euro per stadsdeel. We hebben 43 buurten. U mag echt blij zijn dat u zo meteen in iedere buurt nog een wipkip kunt neerzetten. Ik vraag mij echt af: als dit uw pijler is, waarom geeft u niet een beetje meer geld daaraan uit? Waarom zegt D66: “Dit is onze pijler. Wij willen dat bewoners echt zeggenschap hebben en wij gunnen die bewoners in hun buurt meer dan een wipkip”?

De VOORZITTER: Volgens mij is het punt helder.

De heer LUHOFF (D66): Het punt is helder. Om die beweging in gang te zetten, hebben we inderdaad in het coalitieakkoord al afgesproken om een deel van het geld op het gebied van veiligheid, op het gebied van zorg en openbare ruimte beschikbaar te stellen aan die wijken. Dat is een proces dat we nu aan het doormaken zijn. Die wijken moeten straks ook echt de zeggenschap krijgen waar ze dat geld aan gaan besteden. Het is natuurlijk ter vervanging van wat wij dachten, altijd vanuit het algemeen belang geredeneerd, hoe het in een buurt of in de wijk zou moeten worden geregeld. We zeggen nu: “We vinden het belangrijk dat die buurt leefbaar is. We vinden het belangrijk dat er goede voorzieningen zijn. En buurt: regel het zelf en wij ondersteunen u daarbij.”

De heer DIJK (SP): Maar, voorzitter “buurt, regel het zelf”? Er staat hier gewoon: “buurtaanpak 500.000 euro”. Er staan overal posten en die zijn al lang ingevuld. Dan blijft er inderdaad 1 miljoen euro over, maar dat zeg ik, dat is een wipkip per buurt, ongeveer.

De VOORZITTER: We gaan niet herhalen, ik beschouw het punt als afgerond en ik stel voor dat u uw betoog afrondt.

De heer LUHOFF (D66): Goed, dan concentreer ik me even op een drietal moties die ik zou willen indienen namens mijn partij en een aantal andere.
De eerste is over de APVG. Die zouden we heel graag tegen het licht willen houden. De afgelopen periode is er heel veel wet- en regelgeving veranderd, zowel provinciaal als landelijk, waardoor een boel regels in onze APVG overbodig zijn geworden en daarnaast staan er sowieso nog wel eens dingen in waarvan je je kunt afvragen: moeten we dat nu echt regelen? Dit is een motie die daartoe oproept.
De tweede motie gaat over het verminderen van de uitstoot in de binnenstad. We kunnen geen milieuzone organiseren, maar we kunnen wel een aantal andere maatregelen nemen om de luchtkwaliteit van de binnenstad te verbeteren. En de derde is een prestatie-indicator toevoegen met betrekking tot het project WIJS. Een prachtig project op het gebied van studenten in de wijk. Nu meten we alleen een paar kwantitatieve doelstellingen, maar we willen ook weten of de kwalitatieve doelstelling van het project kan worden gehaald. Vandaar deze motie. Dank u wel.

Motie 1: APVG tegen het licht (D66, ChristenUnie)
De raad van de gemeente Groningen. in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeente Hollands Kroon een succesvolle 'opschoning' van haar APV heeft uitgevoerd[1];
- er ook in Groningen verschillende ontregelinitiatieven zijn, zoals de ontregelrechtbank;
- de APVG (Algemene Plaatselijke Verordening Groningen) is vastgesteld op 25 november 2009;
- sinds de vaststelling van de APVG geen integrale discussie meer is gevoerd over de toepasbaarheid en uitwerking ervan in de praktijk;
- er voorbeelden zijn die duidelijk maken dat doel van de regelgeving niet meer overeenkomt met het effect[2];
- er daarnaast sinds 2009 veel ontwikkelingen zijn geweest op het gebied van gemeentelijke, provinciale en landelijke wet- en regelgeving waardoor verschillende regels uit de APVG (mogelijk) overbodig zijn;

overwegende dat:
- het in stand houden van onbruikbare of overbodige regelgeving niet het doel van de APVG is;
- de raad en het college inwoners zo veel mogelijk ruimte willen bieden voor eigen initiatief, ontwikkeling, verantwoordelijkheid en ontplooiing;
- de huidige APVG, gezien de constateringen, dit uitgangspunt mogelijk in de weg zit;

verzoekt het college:
- te komen met een overzicht van te schrappen regels uit de APVG:
- als toetsingskader voor 'in of uit' de uitgangspunten te hanteren:
- komt het doel van deze regel overeen met effect;
- wordt het onderwerp van deze regel al geregeld in andere regelingen (bestemmingsplannen, provinciale regelgeving, nationale wetgeving etc.);
- de uitkomsten van deze inventarisatie in 2016 te agenderen.

[1]: http: //www hollandskroon.nl/leven/nieuws 3429/item/hollands-kroon-schrapt-70-van-de-regels in de apv 25135 html
[2]: Op grond van de huidige APVG (artikel 2:42) is stoepkrijten door kinderen bijvoorbeeld verboden.

Motie 2: Verminder uitstoot binnenstad (D66, GroenLinks)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- de luchtkwaliteit in Groningen op dit moment relatief goed is;
- hierdoor maatregelen zoals in andere grote steden op het gebied van luchtkwaliteit niet zonder wijziging van rationale wetgeving voor Groningen van toepassing zijn;
- het positief is dat het college zich op nationaal niveau inspant om op dit punt een wetswijziging mogelijk te maken;

overwegende dat:
- de begroting als uitgangspunt hanteert ten aanzien van luchtkwaliteit:
- hoe lager de concentraties fijnstof en stikstofdioxide, hoe beter;
- de gemeente de Green Deal ZES (Zero Emission Stadslogistiek) heeft ondertekend waarmee zij een heldere ambitie uitspreekt met betrekking tot de uitstoot van uitlaatgassen van de stadslogistiek;
- de gemeente een binnenstadsvisie aan het ontwikkelen is die ook een uitspraak zal doen over de rol en functie van verschillende vervoersmiddelen in het centrum;

verzoekt het college:
- in het voorstel ten aanzien van de stadsdistributie ook een ambitie en concrete doelstelling te formuleren ten aanzien van het verminderen van de uitstoot van al het gemotoriseerd verkeer in de binnenstad. Gedacht kan worden aan: vanaf ... is onze binnenstad uitstootvrij.

Motie 3: Kwalitatieve prestatie-indicatoren WIJS (D66)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- het programma WIJS (Wijkinzet door Jongeren en Studenten) in 2015 van start is gegaan;

- dit programma tot doel heeft het goed samenleven van verschillende inwoners in onze stad te bevorderen;
- dit een proces is wat gestoeld is op elementen zoals: elkaar kennen, begrip hebben voor elkaar, samenleven en contact leggen;
- het doel van dit programma niet enkel ligt in kwantitatieve doelen;

overwegende dat:

- in de begroting 2016 met betrekking tot het programma WIJS enkel kwantitatieve doelen worden gesteld (zo worden er 183 participerende jongeren en studenten voor het jaar 2016 beoogd);
- deze kwantitatieve doelstelling niet overeenkomt met het kwalitatieve doel van het programma;
- dit verschil in aard tussen indicator en doelstelling in de begroting vaker voorkomt;

verzoekt het college:

- een tweede prestatie-indicator te hanteren met betrekking tot het programma WIJS welke zich meer richt op de kwalitatieve doelstelling van het programma. Gedacht kan worden aan een tevredenheids- of waarderings- indicator van de participerende deelnemers (zowel studenten als Stadjers), en/of een beoordeling van de afgeronde projecten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de fractievoorzitter van de SP.

De heer DIJK (SP): 11 november is de dag dat ons lichtje, dat ons lichtje. 11 november is de dag, dat ons lichtje schijnen mag. Wees niet bang! lk ga niet verder zingen. Ik had een beetje verwacht dat jullie mee zouden zingen, maar ik heb een wat ruwe keel. Ik ben een paar dagen ziek geweest, dus het zanggedeelte kwam er niet helemaal lekker uit. Maar wees niet bang, ik ga niet zingend proberen te presenteren.
Vandaag mag de raad zijn licht laten schijnen over de begroting voor het komende jaar. Op een bijzondere dag, 11 november, de naamdag van bisschop Martinus van Tours. Naar hem is onze Martinitoren vernoemd, en hij is beschermheilige van de stad. De heilige Martinus is nog steeds een begrip vanwege zijn naastenliefde. Symbool daarvoor staat het verhaal dat hij als officier in het Romeinse leger een naakte bedelaar ontmoette en toen zijn mantel in twee stukken sneed, waarvan hij de ene helft aan de verkleumde man gaf, omdat de andere helft namelijk niet in zijn bezit was, maar van het Romeinse leger. De daad van Martinus toont aan dat wanneer de nood hoog is en men ziet dat een ander een steuntje in de rug nodig heeft, men het eigenbelang ondergeschikt maakt aan het belang van de gemeenschap, met in het achterhoofd dat die gemeenschap daar op lange termijn sterker van wordt.
Voorzitter, met de onderlinge solidariteit en betrokkenheid zit het in Groningen wel goed: veel mensen voelen zich betrokken bij hun directe omgeving, of zetten zich in als vrijwilliger of mantelzorger. Onderzoek na onderzoek laat zien dat Nederlanders kleinere inkomensverschillen willen en goede voorzieningen voor wie het niet zelf kan opbrengen. Velen trekken de portemonnee voor goede doelen, via Facebook zijn de zogenoemde ‘weggeefhoekjes’ de afgelopen jaren explosief gegroeid. Maar solidariteit moet niet afhangen van goede bedoelingen en toevalligheden, solidariteit moet georganiseerd worden. Daarvoor is een solidaire overheid nodig. Een overheid die echt werk maakt van zeggenschap en zekerheid, die mensen het vertrouwen geeft dat zij hun eigen leef,- woon- en werkomgeving kunnen veranderen. Te beginnen in Groningen.
Volgens het college kent onze stad twee gezichten. Aan de ene kant een jonge en bruisende stad, met excellent onderwijs, ondernemerschap, cultuur en spannende evenementen. De SP noemt dat de stad van en voor de kansrijken, diegenen die zich wel redden en de overheid niet per se nodig hebben. Aan de andere kant zijn er veel Stadjers die geen deel van het bruisende stadsleven uitmaken. Zij hebben het zwaar: ze hebben geen werk of vinden geen baan en hebben grote moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. Zij hebben juist een overheid nodig die hun een steuntje in de rug geeft. Veel Groningers zijn langdurig werkloos, en hebben als gevolg daarvan een laag inkomen. 30% van alle Groningse huishoudens heeft een laag inkomen, 11,5% van alle huishoudens heeft een inkomen op het sociaal minimum. Dat heeft op termijn grote gevolgen. Armoede is meer dan alleen een gebrek aan financiële middelen. Weinig geld hebben heeft invloed op kansen op een opleiding, het huis waar iemand woont, zijn of haar gezondheid. Armoede heeft invloed op de mogelijkheden van mensen om mee te doen aan de samenleving. 20% van alle kinderen in Groningen groeit in armoede op. Deze kinderen worden dagelijks met geldgebrek geconfronteerd, omdat er thuis geen geld is voor nieuwe kleren, voor iedere dag een warme maaltijd of het meedoen aan schoolexcursies. Uit onderzoek blijkt dat bij kinderen die in armoede opgroeien gevoelens van angst, schaamte, afhankelijkheid en uitsluiting toenemen. Deze situatie leidt bij ongeveer een kwart van de kinderen en jongeren zelfs tot fysieke of psychische klachten.

Voorzitter, in plaats van deze twee gezichten ook daadwerkelijk met elkaar te verbinden, zorgen de keuzes van dit college ervoor dat de tweedeling in onze stad toeneemt. De keuzes van het college zijn in onze ogen in het voordeel van hen die mondig zijn, van hen die een baan hebben, die hun talenten kennen en benutten, die mobiel zijn en die zich over hun persoonlijke welzijn geen grote zorgen hoeven te maken. Voor diegenen die de overheid niet nodig hebben. Het college kiest ervoor om meer geld te doen naar grote culturele instellingen, voor een matige aanpak van projectontwikkelaars en huisjesmelkers die onrust in de wijken blijven veroorzaken. Het kiest voor miljoenenleningen die financiële zekerheid geven aan grote topsportinstellingen zoals de FC en het kiest voor een bruisende binnenstad die in de toekomst alleen nog bereikbaar is voor mensen die toch al mobiel waren.
Waar Sint Martinus de eigen helft van zijn mantel afstond aan een bedelaar, laat het college juist diegenen die in deze tijden een solidaire overheid nodig hebben, in de kou staan. Want tegenover de opsomming die ik net deed, staat dat er relatief minder geld gaat naar laagdrempelige culturele activiteiten in de wijken, dat er eindeloze wachtlijsten blijven voor sociale huurwoningen, die zullen blijven bestaan als er niet rap meer wordt gebouwd. Dat veel mensen hun thuiszorg kwijtraken, veel amateursportverenigingen kampen met een tekort aan vrijwilligers. Dat de bruisende binnenstad straks niet meer bereikbaar is voor mindervaliden of de mensen uit de westelijke, noordelijke en oostelijke wijken.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): En stelt het college nog steeds hetzelfde bedrag voor armoedebeleid beschikbaar als de vorige colleges en wil het armoede hard aanpakken. Of niet, mijnheer Dijk?

De heer DIJK (SP): Kijk, daar hebben we de tijger zonder tanden. Dat is hartstikke mooi. U zal zo meteen een plasje gaan doen over dit verhaal en dan laat u uiteindelijk alles zoals het was en dan bent u tevreden. Ik verwacht van u iets meer en van de heren en dames van GroenLinks ook. Een klein beetje meer pit erin, want het kan een stuk socialer in Groningen en daar zijn de middelen ook voor. Daar zal ik zo meteen verder op ingaan.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. De heer Dijk heeft het over het verschil tussen arm en rijk, eigenlijk. Hij noemt daarin de huishoudelijke hulp als een van de voorbeelden waardoor dat verschil vergroot zou worden. Maar volgens mij is dat juist een beweging die de andere kant op werkt, door mensen die het zelf kunnen betalen het zelf te laten organiseren, maar wel ervoor te staan dat mensen die het niet kunnen betalen, wel de zorg kunnen krijgen. Dat is toch een prachtig nivelleringsfeestje?

De heer DIJK (SP): Ja, dat is hartstikke mooi. We zien de eigen bijdragen inderdaad weer toenemen. Ik werd vorige week nog gebeld door een echtpaar met een klein pensioentje, dat 18 euro boven die inkomensgrens zat en in plaats van 75 euro per vier weken eigen bijdrage, 256 euro extra bijdrage moet betalen. Als dat volgens u inkomensnivellering is, wens ik u daar hartstikke veel succes mee maar dat is niet de inkomensnivellering die ik in gedachten had en die ik ook niet verwacht van de PvdA en GroenLinks op dit gebied.

De heer LUHOFF (D66): Maar, voorzitter, de SP stelt de hele tijd voor om alles maar weer terug te draaien. Is dat dan het alternatief?

De heer DIJK (SP): Nou, in ieder geval niet om het keihard af te breken, dat klopt inderdaad. Wij vinden dat een alternatief en we komen ook altijd met voorstellen waar we dat dan vandaan halen. Harde, moeilijke keuzes, maar die maken we wel en die verwachten we ondertussen al niet meer van u, maar wel van de PvdA en GroenLinks. Ik vervolg mijn betoog.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik wil toch nog even terugkomen op het vergelijk van Sint Martinus met de gemeente Groningen. Voor zover ik mij kan herinneren, was de beste man geen wethouder en was hij niet van de overheid. Daar zit hem nou juist het verschil in, dat het erom gaat dat mensen zelf andere mensen helpen, wat Sint Martinus deed, en niet dat de overheid dat voor hen doet.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, volgens mij heb ik inderdaad aan het begin van mijn woordvoering gezegd dat je de solidariteit moet organiseren. Ja, er zijn allerlei vormen van solidariteit. Die heb ik ook opgesomd, maar die moet je niet overlaten aan liefdadigheid en vrijblijvendheid, zoals de VVD dat graag wil. Nogmaals, ik verwacht dat niet van de PvdA en GroenLinks. Wel van u en van de heer Luhoff, dat maakt mij niet uit, even goede vrienden. Maar niet van de PvdA en GroenLinks.
Voorzitter, ik vervolg mijn betoog. Tweedeling gaat namelijk niet alleen over geld en inkomen, het gaat ook over het wel of niet kunnen meedoen in onze samenleving, over betrokkenheid bij de eigen leefomgeving en daarover daadwerkelijk mee kunnen beslissen. Dit college laat zich graag zich graag inspireren door ideeënfestivals zoals Let's Gro en G1000. Wij durven te stellen dat de meerderheid van de deelnemers aan Let's Gro en de veranderlabs geen afspiegeling is van de Stadjers. Op deze bijeenkomsten komen wij vaak dezelfde gezichten en bekenden tegen. Het zijn de kansrijke Stadjers die mondig zijn en die weten hoe zij hun ideeën en talenten aan anderen moeten verkopen. Dat hoeft niet altijd verkeerd te zijn, maar dat is het wel als het bij ideeën blijft en het daadwerkelijke budget waar buurtbewoners zeggenschap over hebben, gereduceerd blijft tot 200.000 euro per stadsdeel.
Het college heeft samenwerken tot het sleutelwoord uitgeroepen. Dit college wil samenwerken, maar in de praktijk is het duidelijk dat het college hiermee worstelt. We hadden het net al even over het Hampshirehotel, er zijn voorbeelden te noemen van de bewoners in de Noorderplantsoenbuurt die nog steeds onvoldoende betrokken worden als het om bouwprojecten gaat in hun leefomgeving. Bewoners in Oosterpark, Professorenbuurt en Korrewegwijk, ik zag de VVD daar huis aan huis gaan, die moeite hebben met hoe ze betrokken worden als het gaat om betaald parkeren, maar ook de Wmo-adviesraad die al zo ongeveer is opgeheven voordat er een nieuwe adviesstructuur is opgezet. Bewoners aan de West-Indische Kade die nog steeds zitten met vocht en schimmel en kou, waar de wethouder langs is geweest en met wie de corporatie in gesprek is geweest maar voor wie nog steeds geen oplossing is geboden. Deze en andere voorbeelden maken duidelijk dat het met de samenwerking nog niet zo goed gaat. Sterker nog: veel bewoners hebben het gevoel dat ze aan het lijntje worden houden, van het kastje naar de muur worden gestuurd, ze worden geconfronteerd met onbegrijpelijk jargon van wethouders en ambtenaren en met het niet nakomen van toezeggingen.
1000-en-1-nachtenfestivals organiseren heeft ook niet zoveel zin als die ideeën niet tot uitvoering leiden. Als initiatieven uit de samenleving door het college de nek om worden gedraaid en enthousiaste Stadjers daardoor afhaken, dan is dat een probleem. Ik heb hier twee recente voorbeelden van. De ijsbaan in de binnenstad, waar het blijkbaar, als we de kranten mogen geloven, om een ordinaire centenkwestie gaat. Het alternatieve nieuwjaarsfeest dat tot nu toe drie keer met succes voor alle Stadjers is georganiseerd. Het was een pijnlijk besluit om dat af te schaffen. Ja, dat wou ik net zeggen, dat hebben we zelf gedaan, dat klopt. En nu zie je dat het initiatief er blijft, dat het initiatief er is en dat ze nul op het rekest krijgen als ze bij de gemeente aankloppen, dus het niet kunnen organiseren. Doodzonde.
Een bekende Groninger vraagt zich in een mail aan de SP-fractie op wanhopige toon het volgende af: "Wat is dit voor een college? Ze zouden toch in dialoog gaan met de stad? Ze organiseren Let's Gro en doen vervolgens niets met de aanbevelingen die daaruit komen. Ik zeg mijn debat voor Let's Gro af. Het heeft namelijk absoluut geen zin om mee te denken met dit college." En zo zijn er nog meer voorbeelden. Kijk naar het Odensehuis in de Korrewegwijk. Daar moeten vrijwilligers werkelijk een strijd voeren om nog een deel van hun subsidie te behouden. Kijk naar Tuin in de stad waar ineens een maatschappelijke kosten- en batenanalyse op moet worden losgelaten, zonder dat ze daarbij de zekerheid hebben dat ze door kunnen gaan, of dat ze moeten verhuizen of dat het gewoon stopt. Dat zijn allemaal voorbeelden waarbij het college zorgt voor ontzettende onzekerheid, wat zonde is van zulke mooie initiatieven. Zo zien we dat de werelden van de mensen in het stadhuis en de mensen buiten het stadhuis verder uit elkaar lijken te liggen dan ooit.
Voorzitter, naast ideeënfestivals, hebben we ook prijzenfestivals. En niet alleen bij het bekende warenhuis hier aan de Grote Markt. De stad heeft de afgelopen tien jaar al vele titels en prijzen gewonnen en dat is mooi. Zonder volledig te zijn, noem ik er een paar: Fietsstad van het jaar in 2002, beste binnenstad in 2005, leukste studentenstad van Nederland in 2013, onderwijsstad 2014-2015, veiligste grote gemeente 2012 en 2015 …

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, wat doen we het goed hè?

De heer DIJK (SP): Ach, het is allemaal fantastisch als je maar op die lijstjes staat. En evenementenstad van het jaar 2015. Alsof het allemaal nog niet genoeg is, staat ook deze begroting vol scoringsdrift. Zo

moet Groningen in 2016 ook de op twee na aantrekkelijkste stad worden, qua grootte de vierde studentenstad van het land en behoren tot de top vijf van cultuursteden. Voorzitter, de SP heeft slechts één opdracht aan het college: zorg er voor dat Groningen in 2016 de sociaalste stad van Nederland wordt. U moet alles op alles zetten om deze titel het komende jaar binnen te halen. We helpen u er graag bij. Wij willen dan ook dat: de tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten verhoogd wordt, door minder geld aan uitvoeringskosten uit te geven; voor minima in onze stad, het verplichte eigen risico voortaan via de collectieve zorgverzekering wordt meeverzekerd; er meer geïnvesteerd wordt in ondersteuning en jeugdzorg door een rem op de bureaucratie te zetten; er 1,15 miljoen euro wordt geïnvesteerd in thuiszorg in de wijk en voor behoud van werkgelegenheid; het kindpakket wordt uitgebreid met echte kleding en speelgoedbonnen; de vergoeding voor de ouderbijdrage voor schoolgaande kinderen verhoogd wordt; de termijn voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing van vijf jaar naar drie jaar wordt verkort; bezuiniging van 100.000 euro op de voormalige id-banen teruggedraaid wordt; de tandartsvergoeding voor vreemdelingen omgezet wordt in een structurele; er 500.000 euro extra wordt vrijgemaakt voor gebiedsgericht werken, waar bewoners echte zeggenschap over hebben. En voorzitter, volgens mij hebben we dan een mooi lijstje, waar hoop ik, de dames en heren van de PvdA en GroenLinks ook in kunnen shoppen. Volgens mij krijg ik een interruptie.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): U had het over een aantal prijzen, de afgelopen tien jaar. We hebben die prijs voor de sociaalste stad helaas de afgelopen tien jaar niet gehaald. U wilt nu in de oppositie realiseren wat u in acht jaar in de coalitie niet is gelukt?

De heer DIJK (SP): Ja, dat is het jammere. We waren nog niet helemaal klaar. Maar ik ben inderdaad bereid om dat met u te gaan doen. En ik zie het tegemoet dat u een aantal van onze voorstellen volgens mij zo kunt steunen, want u praat altijd hartstikke mooi links, maar als het erop aankomt, stemt u met de coalitie mee.
Voorzitter, tot slot. U weet, raadsleden van de SP zijn bijna nooit op decadente feestjes en borrels om te proosten op binnengehaalde titels en prijzen. Als het lukt om de titel Sociaalste stad van Nederland te veroveren, dan beloof ik dat ik met u op 11 november 2016, de dag van Sint Martinus, het glas zal heffen. Dank u wel. Ik heb veertien voorstellen.

De VOORZITTER: Er komt nu een hele stapel moties en amendementen aan. Ik weet niet of het al is uitgedeeld, maar bij de moties die door D66 zijn ingediend, ik neem aan dat die inmiddels al op uw tafel liggen, vraag ik even uw aandacht voor motie 3. Dat is een motie, maar die grijpt in in de indicatoren die in de begroting staan. Dus ik stel voor dat we die even opwaarderen tot amendement en dan kan die meedoen.

Amendement 1: Verrijken van de zeggenschap (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de gemeentebegrotingsjaar 2016,

constaterende dat:
- er in de gemeenteraad van Groningen een breed gedragen wens is om bewoners beter te betrekken bij activiteiten in hun buurt en wijk;
- het aantal actieve bewoners in buurten van 23% naar 20% en het besef van medeverantwoordelijkheid voor de buurt van 85% naar 79% is gedaald;
- het daadwerkelijke budget waarover bewoners nog enige zeggenschap hebben, beperkt blijft tot 1 miljoen euro[1];

overwegende dat:
- 200.000 euro per stadsdeel een te beperkt budget is waarover bewoners daadwerkelijke zeggenschap hebben;
- meer zeggenschap van bewoners over hun eigen leef-, werk- en woonomgeving een deel van het vertrouwen in politiek kan herstellen;
- veel initiatieven zich aandienen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken;

besluit:
1. in de begroting het bedrag integraal gebiedsgericht werken aan te sullen met 500.000 euro;

2. dit bedrag van 500.000 euro te dekken uit de middelen nieuw beleid 'Verrijken', zoals opgenomen in het overzicht extra beleid van het programma Cultuur (bedoeld om intensiveringen in cultuur te kunnen realiseren (pagina 114 van het boekwerk 3);

en gaat over tot de orde van de dag.

[1] Totale budget gebiedsgericht werken is 5,7 miljoen euro:
- 500.000 euro voor gebiedsgerichte communicatie
- 4.2 miljoen euro aan stedelijke, bestaande programma's en middelen

Amendement 2: Innovatie voor thuiszorg (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de gemeentebegroting voor 2016,

constaterende dat:
- de gemeente voor het realiseren van de Wmo-voorziening Huishoudelijke Hulp een fikse korting vanuit het Rijk te verwerken heeft gekregen;
- het jaar 2015 als overgangsjaar werd gebruikt;
- meerdere partijen, waaronder het college zelf, eerder de grootte van de budgetten voor de bijbehorende taken als 'onvoldoende toereikend' of 'spannend' hebben betiteld;

overwegende dat:
- iedereen die zorg nodig heeft, recht heeft op zorg die zo goed als mogelijk is;
- tekorten op het gebied van de zorg- en welzijnstaken zorgen voor een ongezonde prikkel die tot misstanden, vereenzaming, vervuiling en minder menselijke zorg kan leiden;
- er behoefte blijft aan de signalerende functie die de thuiszorgwerknemers op individueel en buurt- en wijkniveau hebben;
- er door bezuinigingen in de zorg nuttige en zinvolle banen verloren dreigen te gaan;
- dat wethouder Schroor tijdens de vergadering van de raadscommissie Onderwijs &Welzijn van 4 november jl. heeft aangegeven dat er voor de innovatie in de zorg 3 miljoen euro beschikbaar is (die overigens niet als zodanig in de begroting is terug te vinden);

besluit:
1. in de begroting een bedrag op te nemen van 1,15 miljoen euro voor thuiszorg op buurt- en wijkniveau;
2. het bedrag van 1,15 miljoen euro te dekken uit de middelen die bestemd zijn voor de innovatie in de zorg, zoals hierboven genoemd;

en gaat over tot de orde van de dag.

Amendement 3 (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de gemeentebegroting voor 2016,

constaterende dat:
- door de nieuwe verdeling van de bijstandsbudgetten door de rijksoverheid, Groningen voor 2016 een bedrag van 14,5 miljoen euro minder ontvangt;
- dit nadeel niet tijdig in de conceptbegroting 2016 kon worden verwerkt;
- het college een oplossingsrichting heeft gepresenteerd en de gemeenteraad voorstelt om over deze voorgestelde oplossing in het voorjaar van 2016 te besluiten;
- er daardoor geen sprake is van een sluitende begroting 2016;

overwegende dat:
- het weerstandsvermogen bedoeld is om financiële effecten van risico's op te kunnen vangen;

besluit:
1. het tekort op de begroting van 14,5 miljoen euro te dekken uit het weerstandsvermogen, waarmee de raad een sluitende begroting voor 2016 vaststelt en het college een sluitende begroting aan de provincie kan overleggen;
2. deze zinsnede aan het raadsvoorstel Gemeentebegroting 2016 toe te voegen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Amendement 4: Budget voormalige id-banen (SP)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:
- in de conceptbegroting voor 2016 een bedrag van 400.000 euro is begroot voor de voormalige id-banen (200.000 euro structureel uit de algemene middelen en 200.000 euro structureel uit gebiedsgericht werken);
- er daardoor voor de voormalige id-banen voor 2016 100.000 euro minder is begroot dan voor 2015;

overwegende dat:
- de voormalige id-banen vervuld worden door mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- gezien de hoge werkloosheid deze mensen vrijwel kansloos zijn op de reguliere arbeidsmarkt;
- de mensen die deze banen vervullen belangrijke taken uitvoeren op het gebied van onder andere accommodatiebeheer;
- het college aangeeft nog met WerkPro in overleg te gaan om tot een voorstel te komen dat recht doet aan de noodzakelijke dienstverlening in met name het accommodatiebeheer en behoud van zoveel mogelijk banen;
- niet alleen de werkgelegenheid voor deze mensen op het spel staat, maar ook de dienstverlening aan de wijken en de stad;

besluit:
1. dat een bedrag van 100.000 euro extra beschikbaar wordt gesteld in 2016 ten behoeve van de voormatige id-banen;
2. het college op te dragen voor de extra 100.000 euro een dekking te vinden (bijvoorbeeld vanuit het economische programma) en de raad daarover uiterlijk halverwege december 2015 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Amendement 5: Tandartsvergoeding onverzekerbare vreemdelingen (SP, ChristenUnie)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeente Groningen vanaf 2014 voor onverzekerbare vreemdelingen de eigen bijdrage voor medicijnen betaalt;
- onverzekerbare vreemdelingen bij het UMCG een tandartscontrole kunnen laten verrichten en de kosten hiervan à 15 euro voor volwassenen en 20 euro voor minderjarigen niet worden vergoed;
- een jaar geleden een amendement is aangenomen door de raad waardoor de tandartscontrole in 2015 wordt vergoed, maar dit niet voor 2016 is opgenomen in de conceptbegroting;

overwegende dat:
- een bedrag van 15 euro en 20 euro voor mensen die geen inkomen mogen hebben een grote financiële drempel kan zijn om professionele hulp te vragen bij tand- en gebitsproblemen;
- preventieve zorg ernstige klachten en hogere zorgkosten op de langere termijn kan voorkomen;
- de gemeente deze kosten net als de eigen bijdrage medicijnen vanuit humanitair oogpunt zou moeten vergoeden;

besluit:
1. aan de besluitpunten van het raadsvoorstel gemeentebegroting 2016 een besluitpunt X toe te voegen, luidende:
2. vanaf 1 januari 2016 de kosten voor tandartscontrole voor onverzekerbare vreemdelingen te vergoeden;
3. het college op te dragen uit te zoeken hoeveel vreemdelingen hiervan naar verwachting gebruik zullen maken vanaf 1 januari 2016 en hoeveel de kosten daarvoor bedragen;
4. het college opdracht te geven daarvoor binnen de gemeentebegroting 2016 een dekking te zoeken en de raad daarover uiterlijk half december 2015 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 4: (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het

raadsvoorstel Gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeente Groningen de afgelopen tientallen jaren op allerlei terreinen uitgeroepen is tot de stad van het jaar, zoals Fietsstad van het jaar (2002), baste binnenstad (2005). leukste studentenstad van Nederland (2013), onderwijsstad (2014-2015), veiligste grote gemeente (2012 en 2015) en evenementenstad van het jaar (2015);
- de FNV elke twee jaar een grootschalig vergelijkend onderzoek verricht naar het sociaal beleid van gemeenten op het gebied van armoede, sociale werkvoorziening en thuiszorg;
- de FNV in 2016 een nieuwe Lokale Monitor uitvoert, waarbij men in 2016 inzoomt op het inkomensgedeelte van het gemeentelijk beleid;

verzoekt het college:
- alles op alles te zetten om in 2016 de titel 'sociaalste stad van Nederland' in de wacht te slepen;
- daartoe voor 1 maart 2016 een campagne- en aanvalsplan aan de gemeenteraad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 5: (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het raadsvoorstel Gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:
- ouders met een laag inkomen die voor hun schoolgaande kinderen een ouderbijdrage aan het schoolfonds betalen, van de gemeente een vergoeding Ouderbijdrage Schoolfonds kunnen krijgen;
- deze vergoeding in het algemeen bedoeld is voor extra kosten die de school maakt voor door de school georganiseerde activiteiten, die men bij ouders in rekening brengt;
- het afhankelijk van de school is hoe de school deze extra kosten voor activiteiten en kosten voor het schoolreisje presenteert;
- sommige scholen deze extra kosten onder den noemer schuiven en sommige scholen twee aparte rekeningen aan ouders sturen;
- deze vergoeding voor het schooljaar 2015-2016 46 euro per kind voor ouders van kinderen op de basisschool en 79,50 euro per kind voor ouders van in het voortgezet onderwijs bedraagt;
- in het schooljaar 2014-2015 2.236 maal gebruik is gemaakt van deze vergoedingsregeling;

overwegende dat:
- uit een steekproef van de SP-fractie op websites van O2G2-scholen in het basisonderwijs. speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs blijkt dat met name de kosten van schoolreisjes in de bovenbouw van het basisonderwijs het bedrag van de gemeentelijke vergoeding te boven gaan;
- bet niet zo kan zijn dat kinderen vanwege een gebrek aan financiële middelen van hun ouders niet mee kunnen op schoolreisje en daardoor buitengesloten worden;

verzoekt het college:
- een inventarisatie te maken van de ouderbijdrage en kosten schoolreisjes bij alle O2G2-scholen in het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs en deze te vergelijken met de hoogte van de vergoeding ouderbijdrage schoolfonds;
- een voorstel te doen over de wijze waarop de ouderbijdrage en kosten schoolreisje en de vergoeding ouderbijdrage schoolkosten met elkaar in lijn kunnen worden gebracht;
- de gemeenteraad daarover voor 1 maart 2016 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 6: (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het raadsvoorstel Gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:
- 20% van alle Groningse kinderen in armoede opgroeit;
- deze kinderen dagelijks met geldgebrek worden geconfronteerd, omdat er thuis geen geld is voor nieuwe kleren, voor iedere dag een warme maaltijd of het meedoen aan schoolexcursies;

- uit onderzoek van het Nederlands Jeugdinstituut blijkt dat hoe langer een gezin in armoede leeft, hoe meer bij arme kinderen de gevoelens van angst, schaamte, afhankelijkheid en uitsluiting toenemen en deze situatie bij ongeveer een kwart van de kinderen en jongeren leidt tot fysieke of psychische klachten;
- momenteel via de Stadjerspas een actie voor kortingsbonnen geldt waarbij ouders tot 10 december a.s. tegoedbonnen kunnen krijgen waarmee voor elk kind voor maximaal 20 euro korting kan worden verkregen op de aanschaf van kinderkleding of kinderspullen via de kringloopwinkel;

overwegende dat:

- in de nota 'Perspectief, actieplan tegen armoede' erkend wordt dat de beweging van maatschappelijk verantwoord ondernemen aan kracht wint en de gemeente in de strijd tegen armoede hier bij ondernemers aan wil appelleren;
- de digitale Stadjerspas ondernemers de gelegenheid biedt om een rol te spelen in het bestrijden van armoede en het bieden van kansen aan minima;
- de gemeente Amsterdam in samenwerking met bij kinderen en jongeren populaire winkelketens, voor kinderen en jongeren in de leeftijd van 10 t/m 14 jaar kledingbonnen van in totaal 183 euro per jaar verstrekt;

verzoekt het college:

- in overleg met bij kinderen en jongeren populaire kledingwinkelketens te treden om in samenwerking met de betreffende ketens kledingbonnen die een substantieel bedrag per jaar vertegenwoordigen voor de aanschaf van nieuwe kleding via de Stadjerspas ter beschikking te stellen;
- de gemeenteraad hierover voor 1 maart 2016 te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 7: (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag I 1 november 2015, besprekende het raadsvoorstel Gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:

- 20% van alle Groningse kinderen in armoede opgroeit;
- deze kinderen dagelijks met geldgebrek worden geconfronteerd, omdat er thuis geen geld is voor nieuwe kleren, voor iedere dag een warme maaltijd of het meedoen aan schoolexcursies;
- uit onderzoek van het Nederlands Jeugdinstituut blijkt dat hoe langer een gezin in armoede leeft, hoe meer bij arme kinderen de gevoelens van angst, schaamte, afhankelijkheid en uitsluiting toenemen en deze situatie bij ongeveer een kwart van de kinderen en jongeren leidt tot fysieke of psychische klachten;

overwegende dat:

- in de nota 'Perspectief, actieplan tegen armoede' erkend wordt dat de beweging van maatschappelijk verantwoord ondernemen aan kracht wint en de gemeente in de strijd tegen armoede hier bij ondernemers aan wil appelleren;
- de digitale Stadjerspas ondernemers de gelegenheid biedt om een rol te spelen in het bestrijden van armoede en het bieden van kansen aan minima;
- dat de gemeente Amsterdam voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 9 jaar speelgoedbonnen van 25 euro verstrekt;

verzoekt het college:

- in overleg met speelgoedwinkels te treden om in samenwerking met de betreffende ketens speelgoedbonnen ter beschikking te stellen;
- de gemeenteraad hierover voor 1 maart 2016 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 8: (SP)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het raadsvoorstel Gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:

- sinds 2014 de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), de compensatie eigen risico (CER) en belastingaftrek voor specifieke zorgkosten is vervallen;
- sinds 2015 de korting op de eigen bijdrage in de AWBZ en Wmo is vervallen;
- het Nibud heeft berekend dat het wegvallen van deze inkomensondersteunende maatregelen voor mensen met hoge zorgkosten een negatief inkomenseffect heeft van 3% tot 9% en voor mensen met lage zorgkosten van 2,5% tot 5%;
- het Nibud heeft berekend dat een alleenstaande in de bijstand er 4% op achteruit is gegaan, dit is een verlies van 560 euro per jaar:
- de gemeente Groningen circa 6200 chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum in 2015 met een bedrag van 260 euro tegemoet is gekomen;
- de gemeenteraad op 27 mei 2015 heeft besloten het incidentele voordeel uit 2014 à 450.000 euro ten behoeve van een lokale maatwerkvoorziening ter compensatie van het wegvallen van de Wtcg en CER, voor de doelgroep beschikbaar te houden en er derhalve in 2015 nog een bedrag van ongeveer 70 euro aan de doelgroep uitgekeerd wordt;
- het aantal mensen dat de premie voor de zorgverzekering niet betaalt volgens het CBS in vijf jaar met ruim 22% is toegenomen tot 298.000;
- volgens de landelijke huisartsenvereniging jaarlijks 3% uit financiële nood de huisarts mijdt en mensen zorg uitstellen door de hoogte van het eigen risico, hetgeen in veel gevallen de klachten verergert en uiteindelijk leidt tot hogere zorgkosten;

overwegende dat:

- de zorgkosten van chronisch zieken en gehandicapten onverminderd hoog zijn;
- het verplichte eigen risico in 2016 zal stijgen tot 385 euro per jaar;
- de cliëntenraad Werk en Inkomen aandringt op een hogere korting via de gemeentelijke collectieve zorgverzekering op de basispremie, een korting op de aanvullende zorgverzekering en een vergoeding voor het verplichte eigen risico;

verzoekt het college:

- in de onderhandelingen met Menzis voor vergoedingen via de gemeentelijke collectieve zorgverzekering GarantVerzorgd 2016 te verkennen:
    - wat de mogelijkheden zijn voor een hogere korting op de basispremie;
    - wat de mogelijkheden zijn om een korting op de premie voor de aanvullende zorgverzekering te verstrekken;
    - wat de mogelijkheden zijn het verplichte eigen risico mee te verzekeren, naar het voorbeeld van onder andere de gemeente Hoogezand-Sappemeer;
- de gemeenteraad daar voor de raadsvergadering van 16 december a.s. over te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

(Motie 9) Amendement 7: (SP)
De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het raadsvoorstel gemeentebegroting 2016 en het raadsvoorstel Tarievennota 2016,

constaterende dat:

- volledige kwijtschelding van de afvalstoffenheffing momenteel alleen geldt voor huishoudens die vijf jaar of langer gedeeltelijke kwijtschelding of langdurigheidstoeslag ontvangen;
- de kwijtschelding afvalstoffenheffing voor overige kwijtscheldingsgerechtigden momenteel 57% van het verschuldigde bedrag bedraagt;

overwegende dat:

- kwijtschelding in het kader van de afvalstoffenheffing een van de weinige instrumenten is waarop de gemeente minimahuishoudens kan ondersteunen;
- 2500 huishoudens met een minimuminkomen baat zullen hebben door volledige kwijtschelding te verlenen indien zij drie jaar of langer gedeeltelijke kwijtschelding hebben ontvangen;
- de jaarlijkse meerkosten van deze verruiming van 300.000 euro binnen de tarieven dienen te worden opgevangen (het zogeheten ‘gesloten systeem’);

spreekt uit dat:

- de kwijtschelding verruimd dient te worden zodat huishoudens die drie jaar of langer gedeeltelijke kwijtschelding ontvangen volledige kwijtschelding krijgen;
- de kosten van deze verruiming gedekt dienen te worden uit een kleine verhoging van het basistarief afvalstoffenheffing 2016 met € 3,72 per perceel;

besluit:

1. de tarieventabel behorende bij de ‘verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing 2016’ als volgt te wijzigen: “De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar 160,70 euro”;
2. artikel 1 lid 3 sub b van de ‘kwijtscheldingsverordening gemeentelijke belastingen 2016’ als volgt te wijzigen: “kwijtscheldingsgerechtigden die de afgelopen drie jaar kwijtschelding hebben ontvangen”;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 11: Inkomensondersteuning langdurig zieken en gehandicapten (SP, CDA, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het raadsvoorstel gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:

- de gemeente sinds 1 januari 2015 een regeling Inkomensondersteuning chronisch zieken en gehandicapten kent voor mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum;
- deze regeling in de plaats is gekomen van de rijksregeling Wtcg/CER waarin, zonder een inkomensgrens te stellen, chronisch zieken en gehandicapten een tegemoetkoming kregen tot 600 euro per jaar in verband met hogere kosten van levensonderhoud ten gevolge van langdurige ziekte of handicap;
- de gemeentelijke tegemoetkoming in 2015 ongeveer 330 euro[1] bedraagt;

overwegende dat:

- de extra kosten voor levensonderhoud voor deze mensen onverminderd hoog zijn;
- de lokale tegemoetkoming in vergelijking met de voormalige rijksregeling vanwege bezuinigingen fors lager is en alleen geldt voor chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum;
- in 2015 1 miljoen euro besteed is aan (deels eenmalige) gemeentelijke uitvoeringskosten voor deze lokale tegemoetkoming waardoor de uitvoeringskosten in 2016 minimaal kunnen zijn;
- voor de gemeentelijke regeling in 2016 euro 2,6 miljoen euro beschikbaar is;

verzoekt het college:

- binnen het beschikbare budget de uitvoeringskosten dusdanig te beperken dat in 2016 ten minste 330 euro per rechthebbende chronisch zieken en gehandicapten kan worden uitgekeerd;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 12: Meten in het sociaal domein (SP, CDA, ChristenUnie, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het raadsvoorstel gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:

- de gemeente sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Wmo en grote delen van de jeugdzorg;
- in de deelprogramma’s Jeugd en Vernieuwing Sociaal Domein van de conceptbegroting 2016 geen cijfermatige prestatiedoelstellingen zijn geformuleerd omdat de gemeente volgens het college “nog bezig is met de ontwikkeling van geschikte indicatoren”;

overwegende dat:

- in het gehele proces van de Vernieuwing van het Sociaal Domein en de jeugdzorg grote inhoudelijke veranderdoelstellingen zijn opgenomen zoals de versterking van preventieve ontwikkelingen, de verschuiving van tweedelijnszorg naar eerste lijnzorg, grotere deelname aan maatschappelijke activiteiten door inwoners van onze stad, etc.;
- om bovenstaande doelen te bereiken WIJ-teams worden gevormd, er samengewerkt wordt met regiogemeenten, de gemeente de eerste jaren een strakke regie voert, de administratieve lasten worden teruggebracht en gewerkt wordt met algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen;
- het beoogde effect van bovenstaande beleidsmaatregelen voor de raad uitsluitend volg- en stuurbaar is, als op grond van prestatie-indicatoren de ontwikkelingen gevolgd kunnen worden;
- deze indicatoren in 2015 niet beschikbaar waren en voor 2016 een herhaling voorkomen dient te worden zodat de raad in staat wordt gesteld zijn controlerende rol te vervullen en indien noodzakelijk zowel inhoudelijk als financieel bij kan sturen;

verzoekt het college:
- de raad voor 1 februari 2016 de benodigde indicatoren voor te leggen met daarbij de beoogde resultaten voor het jaar 2016;
- de raad te betrekken bij de te ontwikkelen prestatie-indicatoren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 13: Hoed de gemeentelijke uitvoeringskosten in toom (SP, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het raadsvoorstel gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeente sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Wmo en grote delen van de jeugdzorg;
- het inkoopbudget sociaal domein 2016-2017 is vastgelegd waarbij 4-5% voor uitvoeringskosten van de gemeente beschikbaar is;
- in de inkoopstrategie voor de jeugdzorg 2016-2017 (collegebrief 5220527) sprake is van een verhoging van 5% naar 7,5% voor uitvoeringskosten gemeente;

overwegende dat:
- de overheveling van taken van het Rijk gepaard is gegaan met forse bezuinigingen;
- het effect van die bezuinigingen op de eerstelijnsvoorzieningen en het voorliggende veld beperkt kunnen blijven o.a. door het terugdringen van de administratieve en organisatorische lasten;
- het terugdringen van deze lasten een van de doelstellingen van de Vernieuwing Sociaal Domein is;
- in de begroting extra uitgaven ten behoeve van gemeentelijke uitvoeringskosten opgenomen zijn, te weten:
    - programmakosten VSD 600.000 euro
    - compenseren uitvoeringskosten Jeugdzorg (RTA) 250.000 euro
    - verhogen uitvoeringskosten Jeugdzorg (RTA) 700.000 euro

verzoekt het college:
- de uitvoeringskosten VSD en Jeugdzorg beperkt te houden tot respectievelijk. 4%-5% en 7,5% van het beschikbare budget;
- de daardoor vrijvallende middelen te besteden aan in volgorde van belangrijkheid:
    - de bezuiniging op het voorliggende veld in de jeugdzorg à 250.000 euro ongedaan te maken;
    - het verstrekken van een jaarlijkse compensatie loon- en prijsstijging aan gesubsidieerde instellingen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het woord is aan de fractie voorzitter van de PvdA, mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, wat is van essentieel belang voor mensen? Een diep filosofische vraag waar wij natuurlijk niet het antwoord op weten, maar waarop veel mensen het volgende antwoord zullen geven: werk. Werk emancipeert, werk ontwikkelt, werk geeft waarde. En als we nu kijken naar Groningen als stad met twee gezichten, wat is dan het verschil? De een heeft alle kansen op werk, de ander niet. De een heeft alle kansen op een goed leven, de ander niet. De een heeft alle kansen om gezond oud te worden, de ander niet. Ter illustratie: deze week verhuis ik van een stadswijk ten zuiden van het centrum, naar een stadswijk ten noorden van het centrum. Dat is hemelsbreed een afstand van 2 km. Maar wat blijkt? Mijn nieuwe buurtgenoten leven gemiddeld zeven jaar korter dan mijn oude buurtgenoten. Er zit zeven jaar verschil in levensverwachting tussen bewoners van onze noordelijke en zuidelijke stadswijken. Zeven jaar! Voorzitter, voor de PvdA zijn zulke verschillen niet te verkroppen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, dan vindt de PvdA het waarschijnlijk ook wel jammer dat het ze, na bijna zeventig jaar aan de macht te zijn geweest, niet is gelukt om dat tij te keren.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ik wist natuurlijk dat u mij wederom die vraag zou stellen. Maar de PvdA heeft de afgelopen jaren heel veel geïnvesteerd in bijvoorbeeld wijkvernieuwing. Als we kijken naar de Hoornsemeer van wijlen wethouder Ypke Gietema, is dat typisch een wijk waarin we hebben geïnvesteerd om te zorgen dat daar én goede sociale huur- én koopwoningen zijn. Dergelijke maatregelen kunnen wel degelijk vooruitgang betekenen. Daarom roepen wij het college ook op om meer betaalbare woningen te bouwen, meer inzet te plegen op participatie en gezondheid van mensen en last but not least: meer mensen naar werk te begeleiden. Inzet op werk, wonen en welzijn voor iedereen dus. Wij hebben de begroting langs deze drie thema's op onze meetlat gelegd en zullen hier nu verder op ingaan.
Werk. Ons economische programma G-kracht is bedoeld om werk te genereren. De PvdA vindt het een zegen dat dit programma gespaard blijft van bezuinigingen. Datzelfde geldt voor het Participatiebudget. Het tekort op de BUIG-middelen wordt niet afgewenteld op mensen in de bijstand of werkzoekenden en dat is goed. Wat mijn fractie wel bijzonder vindt, is dat we de ambitie die het college heeft om meer werkzoekenden naar werk te begeleiden, niet terugvinden in de begroting. De arbeidsmarkt trekt aan en er komen banen bij. Waarom hanteren we dan nog steeds dezelfde doelen als voorgaande jaren? Als PvdA zouden we willen zeggen: de arbeidsmarkt trekt aan, laten we ervoor zorgen dat meer mensen daarvan kunnen profiteren. Laten we meer mensen naar werk begeleiden. Laten we nu eens niet negenhonderd maar duizend mensen aan de slag helpen. Voorzitter, gelukkig was de wethouder het in de commissie met onze fractie eens. En om zaken meteen maar even SMART te maken, een amendement: 'Op naar de duizend!'.
Voorzitter, helaas is betaald werk niet voor iedereen weggelegd.

De VOORZITTER: Ja, de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, hoor ik nou mevrouw Bloemhoff een amendement indienen, terwijl ze de toezegging in de commissie al heeft gehad? Dat is een beetje een loos amendement dan.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Nou, het blijft staan in de begroting, dus dan wil ik dat ook graag aangepast zien in de begroting, voorzitter.
Voor veel mensen is betaald werk niet weggelegd. Het is al een hele stap om vrijwilligerswerk te gaan doen. Laatst was ik op bezoek bij buurtcafé Bernlef en ik werd voorgesteld aan iemand die al twintig jaar thuis had gezeten en voor het eerst weer iets ging ondernemen. Aan haar gezicht viel af te lezen dat al die jaren niet in goede gezondheid waren verlopen, maar ze straalde weer en maakte weer contact met anderen. Dit laat mij zien hoe belangrijk werk is, of het nu betaald of onbetaald is, hoe belangrijk het is en hoeveel waarde dat heeft voor mensen. Daarom vindt de PvdA het belangrijk dat we in de stad blijven inzetten op de participatiebanen en vrijwilligerswerk. Wij zijn blij dat het college volgend jaar meer participatiebanen wil realiseren. Helaas lezen we in de begroting weinig over het bemiddelen naar vrijwilligerswerk. Dit kan toch behoorlijk eenvoudig, voorzitter. Er zijn vrijwilligersvacaturebanken in de stad, er zijn zat maatschappelijke organisaties en de gemeente doet op dit moment een screening. 1 plus 1 plus 1 lijkt ons 3 en daarom dienen wij een motie in.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, de PvdA heeft het over 'werk, werk, werk'. Volgens mij had u bij de afgelopen verkiezingen ook zo'n banenplan. Wij hebben dat de laatste anderhalf jaar geloof ik een beetje gemist. Gaat het ook weer terug op uw agenda komen?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dat banenplan had te maken met uitbreiding van het aantal participatiebanen in de stad. Het wordt stapsgewijs verhoogd en daar zijn wij heel blij mee. Dus dat is mooi, dat het college daarmee aan de slag is.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, dan hoop ik dat die ambitie op dat vlak bij u nog wel omhooggaat, van negenhonderd naar duizend.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Daarom dienen we een amendement in en we horen zo wat u daarvan vindt.

Voorzitter, jaar na jaar na jaar moesten we weer eenmalig geld zien te vinden voor behoud van de voormalige gesubsidieerde banen in de wijken en bij maatschappelijke instellingen. Maar dit jaar is het eindelijk gelukt: structurele financiering voor wat eigenlijk structureel werk is. Dit betekent zekerheid, erkenning en perspectief voor de mensen die dit werk al jaren doen. Hulde, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ja, wij hebben net een amendement ingediend. Inderdaad hulde, hartstikke mooi, 400.000 euro erbij, maar het is wel 100.000 euro minder dan het oorspronkelijk was. Bent u ook bereid om die 100.000 euro er gewoon bij te leggen?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, wij hebben van het college gehoord in de commissie dat dit niet klopt, dat dit structureel verwisselen voor incidenteel is. Het college stelt dat we gewoon al die banen kunnen behouden. Maar laten we eerst even de reactie van het college, ook hier, afwachten.
Ook is de PvdA zeer te spreken dat we volgend jaar streven naar nog meer inzet van social return. We bieden ook met name jongeren met een mbo-opleiding een kans bij aanbesteding van grote projecten en de drempelbedragen zijn verlaagd en dat is mooi.
Als het gaat om de plannen op het gebied van wonen, is de PvdA te spreken over dat er met corporaties meer betaalbare huur- en koopwoningen worden gebouwd, zodat het voor iedereen in deze stad mogelijk is om hier te wonen. Door de inzet om meer sociale huurwoningen energiezuiniger te maken, kunnen mensen met een smalle beurs profiteren van een lagere energierekening. Dat is bovendien goed voor de werkgelegenheid.
Voorzitter, mensen willen een veilige woonomgeving. Naast stadsbrede visies over fietsen in de stad, hecht de PvdA daarom ook erg aan het budget voor het concreet oplossen van knelpunten in de wijk om de verkeersveiligheid te verbeteren, bijvoorbeeld bij scholen. Laat ik een voorbeeld noemen, voorzitter. De Groninger Scholen Vereniging heeft uitbreidingsplannen, en dat is op zich goed. Maar de bereikbaarheid is beroerd midden in de wijk Helpman. Expats brengen vanuit de regio hun kinderen met de auto naar school en dit zorgt nu al voor onveilige situaties in het verkeer. Hoe moet dit in de toekomst? Juist hier kan het college proberen zijn rol te pakken, graag een reactie van het college hoe dit zijn rol ziet wat betreft dit soort situaties.
Voorzitter, de aardbevingen. De aardbevingen raken de kern van wat mensen van de overheid verwachten: ergens veilig kunnen opgroeien. Hoewel de daadkracht van Alders vertrouwen schept voor de toekomst, zijn wij ook erg benieuwd naar de visie van het college over de gevolgen voor de stad in 2016. Ik begrijp dat we daar volgende week over in gesprek gaan en dat doen wij graag.
Van werk en wonen naar welzijn. Meer mensen in de stad kunnen volgend jaar voor vragen en ondersteuning terecht in hun eigen wijk bij het WIJ-team. We gaan van vijf naar elf teams en dat is een hele vooruitgang. De PvdA-fractie vindt het een goede zaak dat het college in 2016 extra middelen vrijmaakt voor de WIJ-teams en de toegang tot de jeugdzorg. Zo zorgen we ervoor dat er ondersteuning is voor wie ondersteuning nodig heeft. De PvdA is blij met de uitvoering van het amendement om het budget voor chronische zieken en gehandicapten dit jaar helemaal in te zetten en dat chronische zieken en gehandicapten dit jaar rond de kerst een extraatje krijgen.
Volgend jaar gaan we een algemene voorziening invoeren voor de lichtste vorm van huishoudelijke hulp. Op dit moment vinden daarvoor de keukentafelgesprekken plaats. Mensen die best zelf een schoonmaakhulp kunnen betalen, betalen die ook zelf. Met de huishoudelijkehulptoelage kunnen zij hun huidige witte werkster houden. Mensen die het niet kunnen betalen, krijgen een extra gemeentelijke tegemoetkoming, zodat ze niet meer betalen dan de afgelopen jaren het geval was. Tegelijkertijd merken we dat er nog veel onduidelijkheid is bij ouderen in de staat over de plannen voor 2016. Daarom willen wij extra ruchtbaarheid geven aan die toelage. Als PvdA willen wij, net als het college, dat al het geld dat bedoeld is voor huishoudelijke hulp ook besteed wordt aan huishoudelijke hulp en dat geld dat bedoeld is voor behoud van werkgelegenheid ook wordt besteed aan werkgelegenheid. Wij dienen een motie in om te zorgen dat er geen geld op de plank blijft liggen dat terug moet naar Den Haag.
Voorzitter, bij het voorjaarsdebat heeft mijn fractie aangekaart dat de babysterfte in Groningen hoger is dan in de rest van Nederland en dat hier echt iets aan moet gebeuren. Inmiddels hebben we een brief van het college ontvangen. De PvdA wil daarom zo snel mogelijk in gesprek om te kijken welke doelen en acties hieraan gekoppeld zullen worden in 2016.
Voorzitter, als we het over welzijn hebben, dan hebben we het ook over welzijn van de vluchtelingen die naar de stad komen. We hebben een hele opgave wat betreft inburgering en integratie en participatie. Wij

horen graag zo snel mogelijk van het college wat daar volgend jaar voor nodig is. GroenLinks zal daarvoor zo met een motie komen.
Voorzitter, dan ons finale oordeel over de begroting. De begroting is in financiële zin in balans; tussen financiële soliditeit en investeringen. Het weerstandsvermogen is op orde, we hebben een extra reserve voor risico's in de Wmo/Jeugdwet en tegelijkertijd houden we het voorzieningenniveau overeind. Daarvoor verdient het college een groot compliment. En via het college bedanken we ook de ambtenaren voor het werk dat is verzet. Voor de volgende begroting is wel een aandachtspunt om heldere doelstellingen te formuleren en die te koppelen aan middelen.
Voorzitter, ik begon mijn betoog met de grote verschillen in de stad. Als PvdA doen wij een oproep aan het college en andere partijen in de raad om deze verschillen de komende jaren te overbruggen. Samen willen wij investeren in werk, wonen en welzijn voor alle inwoners van Groningen. Omdat iedereen het waard is. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik hoor het woordje 'samen'. Ik heb in mijn betoog net een beetje uiteengezet wat ik denk dat het college verstaat onder 'samen'. Ik ben eigenlijk wel benieuwd, want volgens mij hebt u nog wel tijd over, naar uw mening over veranderlabs en innovatieplatforms en hoe u die ziet als vertegenwoordiging van Stadjers.

De VOORZITTER: En u dacht, die ruimte moet ik even opvullen.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ik moet mijn spreektijd opmaken.

De VOORZITTER: Wel een brede vraag is het geworden, hè?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, mijn fractie is voor de innovatielabs en voor Let's Gro. Dat is hartstikke goed. Je ziet er allerlei mensen op afkomen, ook trouwens welzijnsorganisaties, mensen uit het maatschappelijk middenveld. Het is gewoon hartstikke goed dat we dat doen. Wel roepen wij ook telkens in de commissie dat het natuurlijk zaak is dat iedereen daarnaartoe komt en dat we ons niet beperken tot de elite, maar dat alle lagen van de bevolking deelnemen aan dit soort initiatieven.

De VOORZITTER: Een afrondende opmerking, de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Maar, voorzitter, vindt mevrouw Bloemhoff dat alle lagen van de bevolking meedoen aan de initiatieven en aan die festivals en aan die veranderlabs?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, een van de kritiekpunten op G1000 was dat het breder kan. Dat vindt mijn fractie en wij zien het als onze taak, misschien net als die van u, om te zorgen dat iedereen daarbij betrokken wordt. Dank u wel.

Amendement 6: Op naar de 1000! (PvdA, VVD, CDA, D66, GroenLinks)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- in het deelprogramma 'Werk en activering' van de Begroting 2016 de prestatie-indicator voor uitstroom naar regulier werk 900 is, terwijl dit in 2015 ook 900 was en er in 2014 959 mensen zijn begeleid naar werk (p. 29);

overwegende dat:
- het college schrijft dat de arbeidsmarkt aantrekt en er banen bijkomen;
- dit tot gevolg zou moeten hebben dat ook het ambitieniveau in de begroting 2016 omhooggaat en meer mensen worden begeleid naar regulier werk;
- het wenselijk is het ambitieniveau in 2016 omhoog te schroeven en, in plaats van 900 minstens 1000 mensen naar regulier werk te begeleiden;

besluit:

- bij het deelprogramma ‘werk en activering’ bij de prestatie-indicator uitstroom naar regulier werk bij beoogd 2016 ‘900’ te wijzigen in ‘1000’;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 14: Continuïteit van zorg en werk (PvdA, GroenLinks, D66, ChristenUnie, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekend het voorstel inzake de Begroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeente in 2014 een aanvraag bij het Rijk heeft ingediend voor een toelage huishoudelijke hulp, ook wel HHT genoemd;
- de gemeente zowel voor 2015 als 2016 rijksmiddelen hiervoor heeft ontvangen;
- het Rijk dit geld beschikbaar stelt aan gemeenten waarmee meer banen in de huishoudelijke hulp behouden kunnen blijven;
- vanaf 2016 de huishoudelijke hulp stopt voor degenen die het zelf kunnen regelen en betalen en cliënten die hiertoe niet in staat zijn vanaf 1 januari 2016 in aanmerking komen voor de algemene voorziening huishoudelijke hulp;
- het Rijk op 23 oktober 2015 een brief aan het college heeft geschreven over een verruiming van de voorwaarden van de inzet huishoudelijke toelage 2016 en het overhevelen van niet bestede HHT-middelen 2015 naar 2016;
- deze brief nog niet verwerkt kan zijn in de begroting 2016;
- er naar verwachting in 2016 van de 2700 cliënten met een HH1-indicatie 1050 geen aanspraak maken op de huishoudelijke toelage (HHT);

overwegende dat:
- het Rijk de gemeente in de brief van oktober 2015 een keuze biedt of en in welke mate zij gebruik wil maken van de verruimde mogelijkheden en een afweging te maken wat dit betekent voor het behoud van werkgelegenheid en uren hulp;
- het Rijk de gemeente in dezelfde brief toestaat niet bestede HHT-middelen 2015 naar 2016 over te hevelen;
- ondanks de voorlichting er nog veel cliënten zijn die geen aanspraak maken op huishoudelijkehulptoelage;

verzoekt het college:
- op korte termijn de raad te informeren welke keuze wordt gemaakt, of er budget overgeheveld wordt en wat de consequenties zijn voor werkgelegenheid en zorg;
- cliënten die (nog) geen aanvraag hebben ingediend, ondanks dat zij tot de doelgroep behoren, samen met thuiszorgaanbieders opnieuw te benaderen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 15: Activeren en stimuleren vrijwilligerswerk vanuit de bijstand (PvdA, SP, ChristenUnie)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- vrijwilligerswerk een belangrijk instrument kan zijn voor mensen in de bijstand om zich te ontwikkelen, maar dat daar in de begroting weinig aandacht aan wordt besteed;
- vrijwilligerswerk vooral voor bijstandsgerechtigden die geen arbeidsverplichting hebben een goede mogelijkheid kan zijn om zinvol bezig te zijn;
- door vrijwilligerswerk mensen in de bijstand zich weer een volwaardig deelnemer kunnen voelen in onze stad;

overwegende dat:
- college en raad zich telkens op het standpunt hebben gesteld dat het voor mensen in de bijstand belangrijk is dat zij zich kunnen ontwikkelen en dat vrijwilligerswerk een prima middel is om dat te bereiken;
- het niet iedereen gegeven is betaald werk te doen en dat vrijwilligerswerk voor veel mensen een goed alternatief is;
- het college terecht aangeeft dat maatschappelijke participatie plaatsvindt bij maatschappelijke organisaties en verenigingen;

- het college probeert maatschappelijke organisaties hierin te stimuleren door te bemiddelen en te subsidiëren;
- dit voornemen te mager is om grote stappen te maken om een grote groep bijstandsgerechtigden vrijwilligerswerk te laten doen;
- vooral na de screening mensen meer perspectief moeten krijgen en dat vrijwilligerswerk daarin een grote en belangrijke rol kan spelen;

verzoekt het college:

- zelf nog meer een activerende en stimulerende rol te vervullen om bijstandsgerechtigden aan te moedigen en wegwijs te maken inzake het doen van vrijwilligerswerk door onder meer de communicatie tussen de bijstandsgerechtigden en de vrijwilligersvacaturebanken in onze stad te bevorderen;
- om in het voorjaar van 2016 met een korte notitie te komen inzake het stimuleren en begeleiden van bijstandsgerechtigden in onze stad naar vrijwilligerswerk;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het woord is aan de fractie voorzitter van GroenLinks, de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Meer democratie, minder politiek? Onder die titel verscheen vorige maand het rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Het planbureau onderzocht daarin de houdingen en opvattingen van Nederlanders over democratie en politiek. De uitkomsten daarvan zijn misschien wel minder opmerkelijk dan de titel zou doen vermoeden, maar toch zijn de uitkomsten ook voor ons, in deze raad, voor het college, voor de gemeentelijke organisatie en de hele stad Groningen van groot belang. Blijkens het onderzoek bestaat er, en dat is niet verbazingwekkend, in Nederland een groot draagvlak voor de democratie. Mensen waarderen de vrijheden die de democratie en rechtstaat hun geven zeer. Veel kritischer is men over het politieke systeem en op de politiek zelf. En daar raken de uitkomsten van het onderzoek ook heel nadrukkelijk het werk dat wij hier doen. Want het blijkt dat mensen er grote behoefte aan hebben gehoord te worden, betrokken te worden en meer directe zeggenschap te hebben. Een groot deel van de mensen wil vertrouwen hebben in de politiek en in de democratie, maar wil tegelijk vaker wat te zeggen hebben. Dus directe zeggenschap, niet als vervanging van de representatieve democratie, maar wel in aanvulling op en als gelijkwaardig element. En als die zoektocht naar de juiste combinaties van directe democratie en representatieve democratie ergens zou moeten kunnen lukken, en dat moet ook, dan is dat op de schaal van de gemeente, van de wijk, de buurt en de straat. De analyse dat we moeten zoeken naar nieuwe vormen van samenspraak en samenwerking, en dat de gemeente dichter bij de burger moet staan en dat de burger verwacht op andere manieren betrokken te worden is niet nieuw. En er zijn al tal van voorbeelden waarbij initiatieven uit de samenleving ruimte kregen, zoals Backbone050, Let's Gro, en ik nodig u alvast uit voor een activiteit van Let's Gro, die door mijn fractiegenoot in het GroenLinks-pand wordt georganiseerd: Let's Groen! Ik kan het u aanraden. Maar ook Jimmy's en G1000. Ik hoor hier en daar wat minder positieve ideeën hierover, maar volgens mij is dan de kern dat dit niet betekent dat Let's Gro en G1000 het antwoord zijn, dat alles goed is, maar het zijn voorbeelden van hoe het ook anders kan. En ook in het coalitieakkoord staan belangrijke doelstellingen over meer samenwerken, het openstaan voor initiatieven en de gebiedsgerichte aanpak. En sinds dat akkoord zijn er alweer mooie voorbeelden. zoals de aanpak van het Coenderspark, de nieuwe experimenten bij de innovatie van de sociale zekerheid en de veranderlabs. Want inderdaad, uit die veranderlabs is juist de motor ontstaan van die innovatie in de sociale zekerheid, samen met de inzet van veel mensen bij de gemeente. Uitgangspunt is meer betrokkenheid, ruimte voor alle Stadjers, ondernemers en instellingen om mee te doen. Het SCP wijst er dan ook op dat er veel experimenten zijn, dat er ontzettend veel gebeurt om de verhouding tussen overheid en burgers te verbeteren en dat dat ook gezien wordt in de samenleving.
Maar gaat het allemaal al zoals we willen? Nee. De harde werkelijkheid is dat het geen makkelijk proces is, dat het met vallen en opstaan zal gaan, en dat het ook niet van vandaag op morgen voor elkaar is, maar dat het wel een onafwendbaar proces is, met grote urgentie en waar wij als raad, college en gemeentelijke organisatie met de mensen in de stad aan zullen moeten werken. Voor mijn fractie dient het uitgangspunt te zijn: creëer de ruimte en geef de steun aan initiatieven, maak zoveel als kan mogelijk wat mensen willen en laat de ideeën en wensen als startpunt dienen en niet de mogelijke belemmerende regels of beperkte middelen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, een heel mooi betoog van GroenLinks over hoe zij tegen de politiek aankijkt en de veranderingen. En u hebt het ook over ruimte krijgen voor de stad, maar ik ben wel benieuwd of u als GroenLinks vindt dat u in deze coalitie voldoende ruimte krijgt. We hebben een aantal debatten gehad in de commissie en in de raad. Ik doel op Yantai bijvoorbeeld, FC Groningen. U vraagt dan tijdens een raadsvergadering een schorsing aan, en dat begint haast een beetje een trucje te lijken, om dan vervolgens wel met de coalitie mee te gaan, terwijl er dingen zijn die over het algemeen niet in het coalitieakkoord staan. Hoe ziet u uw rol dan in het kader van verandering?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik vind het wel grappig dat ik deze vraag krijg van de fractie die uitblinkt in ritsen aan pauzes en schorsingen, zonder dat er maar enigszins duidelijk is waarvoor die bedoeld zijn. En het antwoord is nee, want we maken daar onze eigen afwegingen in en over sommige onderwerpen moeten we langer praten. Dan bespreken we dat even met de fractie. Dat zou u juist moeten weten, zelfs nog met een persoon minder in de fractie.
Het is zaak niet te vervallen in de oude patronen van te veel kaders en regels stellen.

De VOORZITTER: Moment hoor. De heer Sijbolts krijgt nog een keer het woord en dan mag hij nog een afrondende opmerking maken.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik doelde natuurlijk vooral op uw rol in het kader van dualisme, waar dit college ook voor staat en ook het collegeprogramma. Zou u niet wat meer vrijheid willen hebben in uw rol als GroenLinks in deze coalitie waar het gaat om punten die niet in het coalitieakkoord staan?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): U hoeft zich geen zorgen te maken over de vraag of wij vinden dat er voldoende GroenLinks-beleid wordt uitgevoerd. U zult straks daar nog menig voorbeeld van horen, dus weest u gerust.
Het is zaak niet te vervallen in de oude patronen van te veel kaders en regels stellen, van controle, van opstellen van indicatoren en criteria. Iets nieuws heeft ruimte nodig. Waar we eerder als raad spraken over het risico van het optreden van de risico-regelreflex, moeten we evenzeer wegblijven van de controle-regeldriftreflex. Ruimte creëer je ook als raad door niet meteen alles te willen bepalen en in regels vast te leggen. Op dat vlak heeft ook de raad dus nog een wereld te winnen. We zijn inmiddels enige tijd bezig met de commissie Werkwijze raad, en hoewel we geleidelijk aan best al een paar stappen hebben gezet, is mijn fractie wel van mening dat we als raad gezamenlijk hierin in 2016 stappen moeten zetten en knopen moeten doorhakken. Zeker omdat er een boel verandert. De gebiedsgerichte aanpak die in deze begroting een herverdeling van 5,7 miljoen euro naar de wijken met zich meebrengt, is een belangrijke stap om grotere betrokkenheid van de Stadjers bij hun straat, buurt of wijk mogelijk te maken, maar het zal ook iets betekenen voor onze raad. En dat er spanning zit op de wijze waarop we Stadjers ruimte geven en laagdrempelig betrokken willen laten zijn, blijkt wel uit een aantal voorbeelden. Waar een grote groep omwonenden met enthousiasme samenwerkt aan het laagdrempelige initiatief Tuin in de Stad, waar contacten ontstaan en mensen ruimte krijgen om groen en sociaal bezig te zijn, zeggen velen in deze raad: “regels zijn regels en tijdelijk is tijdelijk”. Maar hoe verhoudt zich dat tot opvattingen dat de burgers meer ruimte mogen nemen en bijvoorbeeld hun right to challenge? Mijn fractie wacht in elk geval de uitkomst van de maatschappelijke kosten- en batenanalyse af, maar is niet bij voorbaat overtuigd dat een dergelijk initiatief moet wijken voor een mogelijke bouw van woningen met bijbehorende opbrengst voor de gemeente, terwijl er voorlopig nog meer dan voldoende bouwgrond in de stad voorhanden is. Een ander voorbeeld is de gebiedsontwikkeling van het Suikerunieterrein. Mijn fractie is enthousiast over de ontwikkelingen daar. AOC Terra, de Wolkenfabriek, de maatschappelijke onderneming, ruimte voor Paradigm en een prachtige nieuwe locatie voor activiteiten uit de culturele wereld in Groningen, stuk voor stuk mogelijk omdat deze raad besloot dat er gedurende een groot aantal jaren bewust geen plannen voor het terrein zouden worden gemaakt. Letterlijk is daar ruimte gemaakt voor de stad. En door die ruimte te laten, is er ruimte gekomen voor nieuwe ontwikkelingen. En mijn fractie is daar heel gelukkig mee.
Maandag vierden vertegenwoordigingen van de gemeenteraden van Oldenburg en Groningen het heugelijke feit dat beide steden al 25 jaar een stedenband hebben. Opvallend was daarbij dat in de redes van beide burgemeesters gesproken werd over de noodzaak om de mensen die naar Nederland en Duitsland komen een menswaardige opvang te bieden. Daarbij werd ook gewezen op een aantal grote prestaties uit het verleden. Indrukwekkend is hoe de stad Oldenburg in 1945 in staat bleek om 36.000 vluchtelingen op te nemen. Terecht concludeerde burgemeester Den Oudsten dat we in de huidige situatie

ook in Groningen veel kunnen leren. In Groningen gaat het om veel kleinere aantallen, maar desalniettemin is mijn fractie trots op wat er in onze stad gebeurt bij de opvang van asielzoekers. We hebben de opvang aan de Van Swietenlaan, voorzitter, die ruimte biedt aan 550 mensen. Er is een bed-, bad- en broodvoorziening waar een andere groep mensen opgevangen wordt. En we wachten op plannen van het college voor de komst van twee asielzoekerscentra voor in totaal 1200 mensen. Ook die plannen zal mijn fractie zorgvuldig, maar ook welwillend beoordelen zodra ze voor ons bekend worden.
In de tussentijd weten we dat de kans groot is dat een groot deel van de vluchtelingen in Nederland en in Groningen zal mogen blijven. In de ogen van mijn fractie kan daarom niet vroeg genoeg begonnen worden met het bieden van cursussen op het gebied van taal en cultuur, maar ook andere vormen van onderwijs, zorg en begeleiding. Waar mogelijk ook begeleiding naar werk, zodat mensen zo snel mogelijk volwaardig deel kunnen nemen aan onze samenleving. Mijn fractie dient zo meteen een motie in, waarin het college gevraagd wordt na te gaan wat er al gebeurt, bijvoorbeeld door de vele burgerinitiatieven en organisaties zoals de welkomstwinkel en het uitdelen van welkomstpakketten, maar ook om na te gaan wat er nog meer gedaan kan worden.
Voorzitter, er gebeurt ontzettend veel in en rondom de stad en er staan grote plannen op stapel. De ontwikkeling van de Oostzijde Grote Markt en Groninger Forum kan eindelijk weer verder waardoor de binnenstad een stimulans gaat krijgen met een bijzonder gebouw met filmzalen, een bibliotheek en een debatcentrum. Een binnenstad die ook nog eens een metamorfose zal ondergaan bij de uitvoering van de binnenstadvisie, met meer ruimte voor verblijven en ontmoeten zonder af- en aanrijdende bussen, met voorrang voor de voetganger, met meer aandacht voor de fiets door verbeteren van het fietsparkeren en door de Oude Ebbingestraat en Gelkingestraat in te richten als fietsstraten, die via de Grote Markt een uitstekende nieuwe noord-zuidverbinding voor de hele stad worden. Samen met D66, dat is net gebeurd door de heer Luhoff, dient mijn fractie een motie in waarin we ook nog streven naar een uitstootvrije binnenstad in de toekomst, wanneer dat mogelijk zou zijn.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, klopt het dat de heer Leemhuis al besloten heeft dat er geen bussen meer over de Grote Markt gaan rijden?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het klopt dat mijn fractie het een goed idee vindt om het aantal bussen flink te reduceren op de Grote Markt. U doelt natuurlijk op het vraagstuk waar we nog geen antwoord op hebben. Daar gaan we straks op basis van de inspraak in de plannen van het college horen op welke manier we ervoor kunnen zorgen dat die mensen die minder goed in de binnenstad kunnen komen, toch vormen behouden om dat wel te doen. In de tussentijd lijkt me wel van belang om de voordelen te zien van meer ruimte om te verblijven en te ontmoeten en niet van de sokken gereden te worden door de enorme stroom bussen die iedere dag over de Grote Markt komt.
Van vergelijkbare orde is de grote verandering en transformatie die gaande is in het social domein. Er is in het afgelopen jaar hard gewerkt om zoveel mogelijk continuïteit van zorg te behouden, ondanks forse bezuinigingen vanuit Den Haag. Maar nu komt ook de volgende fase eraan voor de vernieuwing van zorg en welzijn, waarin preventie, innovatie door ruimte voor de professionals, wijkgerichte aanpak en minder versnippering in aanbod van zorg centraal staan. Volgende week wordt in de commissie Onderwijs en Welzijn verder gesproken over juist deze volgende stappen van de vernieuwing van het sociale domein.
Voorzitter, 2015 was het eerste volledige jaar van deze raadsperiode. Tal van zaken uit het coalitieakkoord zijn op de rit gezet, in plannen uitgewerkt en de uitvoering daarvan is begonnen. Maar 2016 is een heel belangrijk jaar. 2016 wordt het jaar waar de eerste grote slagen gemaakt gaan worden en waar de eerste resultaten zichtbaar zullen worden. Wat de zorg betreft blijft voor mijn fractie centraal staan dat iedereen de zorg krijgt die hij of zij nodig heeft. Daar blijft dus een lastig spanningsveld bestaan tussen die doelstelling en de grote bezuinigingen die het Rijk heeft opgelegd.
Behalve het jaar waarin de echte vernieuwing in zorg en welzijn gestalte moet krijgen, wordt volgend jaar ook het jaar waarin eindelijk echt grote stappen moeten worden gemaakt in het aardbevingsdossier. De plannen van de National Coördinator bespreken we volgende week, dus daarom ga ik daar nu maar kort op in, maar het is voor stad en ommeland wel een essentieel jaar voor de vraag of het vertrouwen in de rijksoverheid op dit onderwerp teruggewonnen kan worden. En in de ogen van mijn fractie kunnen de plannen van de National Coördinator alleen maar slagen als de inwoners van het gebied daarbij maximale zelfbeschikking krijgen en als er een verdere reductie van de gaswinning plaatsvindt.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, nog even terug naar de zorg en welzijn. Ik kan mij voorstellen dat het voor GroenLinks heel zwaar valt, dat de huishoudelijke hulp een algemene voorziening wordt. En als u nou ziet dat er een potje is van ongeveer, volgens mij noemde wethouder Schroor 3 miljoen euro, voor innovatiebudget in de zorg. Bent u dan niet bereid om daarvan, laten we zeggen, 1 miljoen euro uit te geven aan behoud van een vorm van thuiszorg in de wijken, in de WIJ-teams? Omdat aan elkaar te koppelen, zodat je in ieder geval die ogen en oren in de wijken houdt bij die mensen thuis?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voor de duidelijkheid: er wordt op dit moment een enorme inzet gepleegd om juist meer in de wijk georganiseerd te zijn. Via de WIJ-teams, maar ook via gebiedsgericht werken. En ik heb net heel duidelijk gezegd, dus volgens mij moet dat voor u ook duidelijk zijn, dat wat mijn fractie betreft, en ik denk voor de meeste fracties hier, het inderdaad van belang is dat de mensen uiteindelijk de zorg krijgen die ze nodig hebben. Voorlopig hebben we daar alle vertrouwen in dat het gaat lukken en er zijn ook, zoals u weet, de reserves voor om dat probleem op te vangen.

De VOORZITTER: U hebt nog ruim een minuut.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Oh, dat gaat snel.
Mijn fractie ziet een begroting die in balans is. Het is gelukt om forse bezuinigingsopgaven te realiseren maar ook om de ambities uit het coalitieakkoord overeind te houden. Voorbeelden daarvan heb ik al genoemd. Niet allemaal, helaas. Bij een aantal zaken wil ik nog wel expliciet stilstaan. Het niet doorgeven van het accres naar instellingen blijft voor mijn fractie een zware maatregel. Mijn fractie kan volgen dat hiervoor gekozen is, omdat het een relatief eenvoudige maatregel is die wel een grote bezuiniging mogelijk maakt, maar wij vragen het college zich in te zetten dit type maatregelen in de toekomst te voorkomen of te verzachten. Graag een reactie van het college. Wat dat betreft is de maatschappelijke kosten-batenanalyse die zal plaatsvinden op subsidies aan instellingen voor mijn fractie een stuk beter, omdat gekeken wordt naar kwalitatieve criteria en de effectiviteit van de werkzaamheden van de instellingen. Desalniettemin is daar ook een fors bedrag aan gekoppeld en wachten wij uiteraard de uitkomsten af. En dan zal ik het daarbij laten. Ik dien twee moties in.

Motie 16: Kansen in beeld (GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, SP)
De raad van Groningen bijeen in vergadering op woensdag 11 november, besprekende de Begroting 2016, constaterende dat:

- in september 2014 de voltallige gemeenteraad het college opriep om ruimte te bieden aan vluchtelingen;
- er in Groningen een locatie voor noodopvang is voor 550 mensen en er wordt gewerkt aan twee asielzoekerscentra voor ongeveer 1200 mensen;
- asielprocedures vaak jaren duren en de mogelijkheden tot integratie via vrijwilligerswerk. arbeid of scholing beperkt zijn;

overwegende dat:

- het goed is voor de Groninger samenleving en goed is voor vreemdelingen wanneer zij al tijdens hun asielprocedure kunnen integreren in de Groninger samenleving;
- maatwerk van belang is, omdat verschillende doelgroepen allemaal een eigen aanpak vereisen;
- honderden Groningers en instellingen een steentje willen bijdragen aan de hulp voor vluchtelingen;

verzoekt het college:

- de (on)mogelijkheden die vreemdelingen hebben om in Groningen van vrijwilligerswerk. arbeid, scholing en zorg gebruik te maker in kaart te brengen;
- de raad daarover te rapporten in het eerste kwartaal van 2016.

Motie 17: Energiebank Groningen (GroenLinks, PvdA, ChristenUnie)
De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:

- 40% van de sociale huurwoningen nog een label D of slechter heeft[1];

- de energieprijzen de laatste jaren sterker gestegen zijn dan de huurlasten;
- sommige huurders hierdoor hogere lasten voor hun gas en energierekening hebben dan hun huurlasten (energiearmoede);

overwegende dat:

- er voorbeelden in het land zijn van zogenaamde energiebanken[2];
- deze energiebanken mensen met een laag inkomen tijdelijk helpen met het betalen van hun energierekening;
- de deelnemers ook adviezen krijgen over energiebesparende maatregelen aan hun woning wat bijdraagt aan een lagere CO_2-uitstoot;
- dit past in de ambities van de stad om in 2035 energieneutraal te zijn;

verzoekt het college:

- om te onderzoeken of een Energiebank in Groningen gerealiseerd kan worden;

en gaat over tot de orde van de dag.

[1]: monitor NLA2.0 2014
[2]: https://www.energleflex.nlienergiebank/ en https://www.energiebanknederland.nl/

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan naar de fractievoorzitter van de VVD. Het woord is aan mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. Hoe is het met de muntjes? Wie heeft er nog muntjes? Wie heeft ze opgegeten en wie heeft er nog over? Kijk, behoorlijk wat mensen hebben nog muntjes over. Toch een spaarzamere raad dan ik gedacht had.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, wij hebben ze allemaal nog. Wim Koks heeft ze allemaal voor zijn kleinkind.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nou kijk, dat is wel de ware socialist. Daar kun je niets van zeggen: u geeft ze weg.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat mevrouw Koebrugge nu de gelegenheid krijgt om ons eetgedrag politiek te beoordelen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): De VVD, voorzitter, geeft het geld liever terug aan de Stadjers zelf. Vandaar dat onze medewerkers de publieke tribune willen voorzien van een extra zakcentje. De VVD doet dit niet voor niets. Wanneer de gemeente de Stadjers niet alleen beleidsmatig meer ruimte geeft, maar ook financieel, zal dit uiteindelijk een boost zijn voor de economie. Mensen hebben meer geld om in zichzelf te investeren en zichzelf verder te ontplooien. Ondernemers investeren in hun bedrijf en dit levert uiteindelijk weer nieuwe banen op. Banen die we hard nodig hebben, want de Stadjers hebben de grootste keuzevrijheid als zij in hun eigen inkomen kunnen voorzien en niet afhankelijk zijn van de overheid.
Jullie kennen ongetwijfeld allemaal het oude gebouw van Post NL achter het hoofdstation. En weten we ook allemaal wat daar op dit moment gebeurt? Maar liefst 3000 m^2 is daar nu beschikbaar voor startups. Het gebouw staat nu ook beter bekend als The Big Building. Zoals initiatiefnemer Nick Stevens zegt “It’s big and it’s a building”. En daar was de naam. Een paar weken geleden hadden wij met de VVD het genoegen om er een kijkje binnen te mogen nemen. We werden daar rondgeleid door Nick Stevens en ik neem jullie graag mee in zijn inspirerende en veelzeggende verhaal. Nick legt ons uit dat het niet gaat om zomaar een verzameling van bedrijven, maar dat het hier gaat om een complete vernieuwing van de economie. Hij voorspelt dat traditionele bedrijven, waar het in de eerste plaats draait om winst voor de aandeelhouders, vaste werkplekken en werktijden en een hiërarchische structuur, niet lang meer bestaan. Waar in 1960 bedrijven nog gemiddeld zestig jaar bestonden, is dat tegenwoordig nog maar veertien jaar. En de crisis van 2006 en 2007 heeft volgens hem duidelijk gemaakt dat de wereld blijvend is veranderd. Startups kunnen sneller op nieuwe ontwikkelingen en veranderingen inspelen, zijn per definitie innovatief, hebben lagere kosten en maken gemakkelijker gebruik van de nieuwe technologie. Daar waar bedrijven als Nokia en Kodak de laatste jaren hopeloos faalden, is de meest succesvolle startup, met in verhouding een klein aantal medewerkers, uitgegroeid tot een miljardenbedrijf: Facebook. Nick ziet veel kansen voor Groningen. Groningen heeft volgens hem namelijk heel veel te bieden: veel jongeren, veel

talent, een goed uitgaansleven en een goed leefklimaat. Hij ziet voor startups nog volop kansen om meer te doen bijvoorbeeld op het gebied van energie. En tot slot, als opdracht voor de politiek heeft hij om vooral zo weinig mogelijk belemmeringen of obstakels op de weg te leggen. Voorzitter, u begrijpt, dit is natuurlijk een verhaal naar ons hart. Maar het zou niet alleen een verhaal moeten zijn dat goed ligt bij de VVD, maar bij iedereen. Dit is waar het om draait: ruimte voor ondernemers, voor individuen, ruimte voor hun initiatieven. En dit alles zonder overheidssubsidie, maar met een gemeente die meedenkt en geen barrières opwerpt.
En hierin zien we ook andere successen. Neem het experiment in de Zwanestraat dat al uitgebreid is naar meer straten, zoals de Oosterstraat en Westerkade. Winkeliers krijgen in deze straten meer ruimte om de openbare ruimte zelf in te richten. En dit heeft geleid tot minder leegstand, een betere samenwerking tussen ondernemers en meer betrokkenheid van ondernemers. En, niet geheel onbelangrijk, tevreden bezoekers. Meer ruimte voor ondernemers werkt. En zoals ik aan het begin van mijn betoog al zei: de banen die hieruit voortkomen, hebben we hard nodig, want mensen hebben de grootste keuzevrijheid als zij in hun eigen inkomen kunnen voorzien. Werk is immers de beste sociale voorziening. Om dit te bereiken is het wel van belang dat iedereen een basis heeft meegekregen waarmee hij of zij zijn of haar leven verder vorm kan geven. De VVD hecht daarom aan goed onderwijs voor iedereen. En bij wie, om wat voor reden dan ook, op jonge leeftijd de basale vaardigheden op het gebied van lezen, schrijven en rekenen, maar ook digitale vaardigheden, niet ontwikkeld zijn, moet daar alsnog aandacht naar uitgaan. Bovendien moeten we om dat te kunnen doen, weten hoe groot deze groep is. Vandaar dat wij hier samen met de PvdA, CDA en D66 een motie voor indienen.
Blijven ontwikkelen geldt ook voor de gemeente. Zo ook op het gebied van sport. Meer zicht op waar de stad nu staat ten opzichte van andere gemeenten biedt ons de mogelijkheid om meer te leren van andere gemeenten. Wat doen zij om sporten en bewegen te stimuleren? Wat voor resultaten behalen zij daar en met welke inzet? De VVD ziet mogelijkheden om, door van andere gemeenten te leren, de inzet van de sportmiddelen doeltreffender en efficiënter in te zetten. Hier dienen wij een motie voor in samen met de PvdA en Student en Stad.
Ruimte geven betekent ook dat mensen zelf kunnen bepalen waar ze hun huis willen bouwen. De VVD heeft in het verleden vaker aangegeven dat uitsluiten van woningbouw op het Suikerunieterrein voor vijftien jaar onverstandig is als daar wel mogelijkheden liggen. Bovendien kan die vijftien jaar niet steeds voor ons uitgeschoven worden. Hier is ruimte voor grondgebonden woningen waar behoefte aan is. Bovendien blijven op dit moment de kosten maar doorlopen, terwijl met woningbouw het geld dat dit terrein gekost heeft, juist terugverdiend kan worden. Ook hiervoor hebben wij een motie.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, ja, wij kennen de opvattingen van de VVD in dit verband. Alleen, wij zijn wel verbaasd. Jarenlang bleek een studentencampus niet te kunnen, omdat het te ver van de binnenstad was. En u vindt woningbouw voor gezinnen ineens wel de juiste plek op het Suikerunieterrein?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, de reden dat een studentencampus daar niet zou kunnen vanwege dat het te ver van de binnenstad is, heeft de VVD nooit gezegd. Wij hadden alleen op dat moment, en nog steeds, niet de behoefte aan een studentencampus omdat we het juist goed vinden hoe de studenten over de stad verspreid zijn. Zoals nu de plannen zijn, daar staan wij volledig achter. Wat wij wel hebben voorgesteld, is om studenten daar tijdelijk te huisvesten. Inmiddels zijn er al andere plannen op gang gekomen, maar destijds zagen wij dat met de Stadspartij als een goede oplossing. Maar niet om de reden dat het te ver van de binnenstad af zou zijn, dat hebben wij niet als argument gebruikt, want anders waren we ook niet met dat voorstel gekomen destijds, om de studenten daar tijdelijk te huisvesten.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, in de stad zijn voldoende ontwikkellocaties, lijkt me. We hebben Reitdiep 3 en 4, Meerstad, Helpermaar, Engelse Kamp, Oosterhamrikzone: wat is de toegevoegde waarde om op een terrein dat nu op een heel goede manier wordt benut, ook woningbouw te realiseren?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Zoals ik dit onderwerp begon: mensen moeten zelf kunnen weten waar ze hun huis willen bouwen.

Voorzitter, tijdens de commissievergadering hebben wij het college gevraagd of er iets zou kunnen gebeuren aan de verkeersveiligheid aan het Wielewaalplein. Waar in de oude situatie nog zebrapaden aanwezig waren, zijn die er nu niet meer. Mede door de aanwezigheid van een basisschool in de Vinkenstraat wordt dit als onveilig ervaren. Bovendien is de route voor doorgaand verkeer niet geheel duidelijk. De wethouder heeft aangegeven hier bij de commissie Beheer en Verkeer op terug te komen. Wij vertrouwen erop dat dit uiteindelijk tot een oplossing zal leiden ten behoeve van de verkeersveiligheid aan het Wielewaalplein.
Voorzitter, aan het begin van mijn betoog gaf ik al aan waarom het van belang is voor de stad dat we onze inwoners niet opzadelen met steeds hogere lasten en we juist moeten werken naar een situatie waarin Stadjers minder gaan betalen. Een tariefstijging van de parkeervergunningen gaat daar lijnrecht tegenin. Vandaar dat wij hiervoor een motie indienen samen met CDA, Student en Stad en de SP.
Tot slot wil ik nog aandacht vragen voor iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan het tot stand brengen van deze begroting. Het is ieder jaar weer een klus en dit jaar een extra grote, omdat de begroting in geheel nieuwe vorm gepresenteerd is, wat de VVD een absolute verbetering vindt. Dank daarvoor.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Voorzitter, ja, allemaal heel mooi dat we chocolademuntjes krijgen van de VVD. Ik heb ze aan mijn gewaardeerde collega Ubbens gegeven.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat is sociaal van u.

De heer BOLLE (CDA): Hij heeft ze ook al op, zie ik. Maar zou het niet veel beter zijn als de VVD nog eens wat harder zou strijden om de belastingen daadwerkelijk te verlagen in plaats van hier de publieke tribune en de stad met chocolademuntjes op te zadelen?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Wij blijven daarvoor strijden, dat weet u ook.

De heer BOLLE (CDA): En wanneer gaat dat een keer lukken? Daar ben ik heel erg benieuwd naar. Want de precariorechten gaan omhoog, terwijl u de precario af wil schaffen. En nou goed, we hebben samen de motie voor de parkeertarieven in 2017, maar ik zie nog geen daling. Wanneer komt die?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Na de volgende verkiezing, als de VVD aanzienlijk groter is geworden.

Motie 18: Tarieven parkeervergunningen (VVD, CDA, SP, Student en Stad, ChristenUnie, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- het voorstel is om vanaf 2017 de tarieven voor parkeervergunningen extra te verhogen;
- dit in 2017 150.000 euro structureel moet opleveren en in 2018 nog 50.000 euro extra;
- in 2014 reeds is besloten tot een tariefsverhoging van 20 euro, in vier stappen, waarvan op 1 januari 2015 de eerste stap van 5 euro is doorgevoerd en dit tot 2018 zal worden herhaald;

overwegende dat:
- automobilisten die afhankelijk zijn van hun auto geen alternatief zouden hebben dan het verhoogde tarief te betalen;
- een tariefsverhoging geen bezuiniging is maar een lastenverzwaring;
- begin 2016 de herijking van de parkeerprognoses van het Parkeerbedrijf en de herijking van het parkeerbeleid aan de orde zullen zijn;

verzoekt het college:
- de definitieve afweging met betrekking tot de extra voorgestelde tariefsverhoging van de parkeervergunningen te betrekken bij de herijking van de parkeerprognoses van het Parkeerbedrijf en de herijking van het parkeerbeleid;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 19: Aanpak functioneel analfabetisme (VVD, PvdA, CDA, D66)

De raad van de gemeente Groningen In vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeente Groningen binnen de kaders van de Wet educatie en beroepsonderwijs analfabetisme en laaggeletterdheid aanpakt binnen de arbeidsmarktregio;
- de gemeente Groningen de ambitie heeft dat iedere Groninger kan lezen, schrijven en rekenen;
- de gemeente ernaar streeft dat iedereen het hoogst mogelijke niveau bereikt in lezen, schrijven en rekenen;
- de gemeente in 2016 nieuw educatiebeleid ontwikkelt in de arbeidsmarktregio;

overwegende dat:
- het huidige tijdsgewricht naast dat het hebben van taal-, schrijf- en rekenvaardigheden vereist is, ook steeds complexer is geworden;
- naast de grotere complexiteit, de wereld ook steeds digitaler wordt;
- naast problemen met taal, schrijven en rekenen ook functionele beperkingen aangepakt dienen te worden;
- dat het in voldoende mate beheersen van taal-, schrijf- en rekenvaardigheden en het in functionele zin mee kunnen komen in onze maatschappij van belang is om een baan te vinden en te behouden;
- dat werk een sociale basis en inkomensbasis vormt voor het inrichten van het eigen leven;

verzoekt het college:
- in beeld te brengen hoeveel Groningers analfabeet en functioneel analfabeet zijn;
- aan de raad een plan voor te leggen hoe in het nieuwe educatiebeleid naast analfabetisme ook functioneel analfabetisme aangepakt zal worden;
- het voorstel aan de raad binnen de gestelde begrotingskaders te plaatsen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 20: Maak sportdeelname in Groningen top (VVD, PvdA, Student en Stad)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende het voorstel inzake de Begroting 2016,

constaterende dat:
- het college sportdeelname wil stimuleren;
- de begroting spreekt van sporten en bewegen “als middel voor de gezonde ontwikkeling van Stadjers en een actieve deelname aan de maatschappij”;
- de begroting spreekt van sport als “de basis voor een gezonde leefstijl, een gezonde sociale ontwikkeling en betere schoolprestaties’’,
- de website van NOC*NSF aangeeft dat haar Kennis- en Informatiesysteem Sport (KISS) “het informatiesysteem voor de sport” is “waarin de sportbonden en NOC*NSF fundamentele kengetallen met betrekking tot de sportparticipatie in Nederland weergeven”;

overwegende dat:
- het ook bij sport draait om doelen stellen en bereiken;
- het bij sport niet alleen gaat om de eigen prestaties jaar op jaar verbeteren maar ook om de prestaties in vergelijking tot die van anderen;
- Groningen kan leren van steden met meer sportparticipatie;
- in de breedtesport, net als op andere terreinen, een expliciet streven naar een plaats in de landelijke top inspireert, motiveert en focust;
- de gemeente reeds beschikt over een op maat gemaakte KISS-rapportage en volgens NOC*NSF zonder meerkosten kan beschikken over een sportparticipatielijst van steden (G32) van de stad met de meeste sportparticipatie in verenigingsverband tot de stad met de minste sportparticipatie;

verzoekt het college:
- de mogelijkheid te onderzoeken om een positie in een sportparticipatielijst van steden na te streven;
- de uitkomsten van dit onderzoek te betrekken bij het overleg met de Sportkoepel over en het opstellen van de Contourennota Meerjarenprogramma Sport en bewegen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 21: Suikerunieterrein in gebruik (VVD, PvdA)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeente Groningen het Suikerunieterrein al sinds 2009 in bezit heeft;
- de ontwikkeling van het terrein nog niet erg van de grond komt, op enkele kleine kleinere initiatieven na;
- het voorterrein in gebruik is gegeven bij Ploeg 103, maar dat hier tot nu nog weinig is gerealiseerd;
- Terra ook steeds actiever wordt op het terrein;
- de gemeente zichzelf heeft opgelegd dat er vanaf datum aankoop vijftien jaar geen definitieve ontwikkeling mag plaatsvinden;

overwegende dat:
- de gemeente zelf kan besluiten om het Suikerunieterrein eerder te ontwikkelen en niet nog jaren te wachten;
- het diepste punt van de crisis inmiddels achter ons lijkt te liggen;
- de woningmarkt weer aantrekt en de vraag naar onder andere grondgebonden woningen ook weer stijgt;
- de stad graag gezinnen wil behouden voor de stad en liever niet ziet vertrekken naar andere gemeenten;
- er wellicht ook andere initiatieven zijn die hier een duurzame plek zouden kunnen vinden;
- de stad graag wat van haar investering terug wil zien, zowel in financiële als in maatschappelijke zin;
- de locatie prachtig ligt ten opzichte van binnenstad, parken en uitvalswegen;
- er waarschijnlijk veel belangstelling zal zijn om hier te gaan wonen;

verzoekt het college:
- te onderzoeken hoe en wanneer het Suikerunieterrein versneld voor met name woningbouw in ontwikkeling kan worden genomen;
- aan de raad een plan voor te leggen over welke delen van het terrein daar als eerste voor in aanmerking zouden komen;
- met projectontwikkelaars in overleg te treden om de haalbaarheid en belangstelling te peilen en daarover te rapporteren aan de raad;
- met een plan te komen waarbij de infrastructuur in de basis gereed gemaakt wordt voor toekomstige ontwikkelingen, zodat daar alvast gebruik van gemaakt kan worden

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat wij zo meteen even pauzeren. Maar voordat u naar de koffie vertrekt, nog even twee puntjes: Motie 9, als u die er even bij pakt. Die hebben wij omgebatterijd tot amendement en dat wordt amendement 7. En u zult zo meteen als u al die optelsommetjes maakt en alles achter elkaar legt, motie 10 missen. Dat blijft de rest van de avond zo. De griffier heeft per ongeluk na 9 motie 11 genummerd.
De vergadering is geschorst tot 16.30 uur.

Schorsing 16.16 uur – 16.30 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Ik geef het woord aan de fractievoorzitter van de Stadspartij, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, kent u het sprookje Voor de verandering al? Welnu, dat gaat als volgt. Er waren eens in een stad, hier niet zo ver vandaan, vier prinsesjes. Deze prinsesjes regeerden samen een klein koninkrijkje en hadden samen besloten om het anders te gaan doen. Voor de verandering, noemden ze dat. Dat wilden ze zo graag, omdat de boze rode koning voor hun tijd regeerde zonder te luisteren naar het volk. Van het grote groene prinsesje werd het meeste verwacht. Het rode prinsesje was net flink afgevallen en voelde zich nog wat onwennig met haar nieuwe postuur. Het andere groene prinsesje had soms een afwijkende mening, maar draaide na een

nachtje in de kerker meestal snel weer bij. Het vierde en laatste prinsesje, blauw, was wat stil en hoorde je niet zoveel, maar dat hoefde ook niet, want papa's wil was immers wet.
Af en toe kwamen er zes prinsjes voorbij. Met liefdesbrieven, ook wel 'moties' genoemd, probeerden de prinsjes de prinsesjes te verleiden tot het maken van betere besluiten en die liefdesbrieven werden vaak geschreven met hulp van de mensen uit het koninkrijkje. Maar de vier prinsesjes waren verwend en wilden helemaal niet luisteren naar de prinsjes. Die waren alleen maar lastig. 'Wij willen de baas blijven.' zeiden de prinsesjes en zo bleef vaak de poort van het kasteel gesloten.
Het begon als een mooi sprookje, het aantreden van dit college. 'Voor de verandering', dat was een aansprekende en veelbelovende titel voor dit collegeprogramma. Maar wie de woorden op papier gelooft, komt in de praktijk bedrogen uit. De nieuwe plannen voor de binnenstad, bijvoorbeeld. Het ene moment verwijt het college de Stadspartij sprookjes te vertellen en er zelf in te geloven. U weet inmiddels: ik kan betere sprookjes vertellen. En het andere moment verkondigt wethouder Van der Schaaf, en ik citeer, "Om het draagvlak voor het plan te verbeteren, gaat de gemeente Groningen het idee de komende tijd nog eens beter uitleggen." Conclusie, u hebt er dus niet goed over nagedacht en u hebt het voor de verandering niet anders gedaan. Als een verwend prinsesjes dat gewend is altijd en direct haar zin te krijgen. De Stadspartij herhaalt haar zorgen over de bereikbaarheid van de binnenstad voor een grote groep mensen en betwijfelt of wij als gemeente nog wel kunnen blijven voldoen aan de prestatieafspraken die er zijn gemaakt ten aanzien van het hoogwaardig openbaar vervoer.
De Noorderplantsoendiscussie ging, voor de verandering, ook niet anders. Omwonenden en de parkcommissie trokken aan de bel van het kasteel. De oppositie, uw prinsjes, kwam met een handvol moties om een aantal problemen eenvoudig op te lossen. Maar in plaats van dat u als college meedenkt, of dat u als coalitie meedenkt, dicteert u een motie die uitspreekt dat er niets aan de hand is, en dat alles moet blijven zoals het is. Want de wil van papa Joost is wet.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, Noorderplantsoen, daarvoor hebben we toch als raad tijdens Noorderzon een bijeenkomst gehad, waarin we juist als raad naar iedereen geluisterd hebben? Gewoon als raad als geheel. Daar was u bij betrokken, daar waren ook collegepartijen bij betrokken. De wethouder heeft daar allerlei dingen ingewilligd, toch? Of niet?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, maar er hadden veel meer dingen ingewilligd kunnen worden. Er waren ook leuke plannen en er blijft nu heel veel zoals het was. En ik heb ook daarna met bewoners gesproken met de parkcommissie en die zijn helemaal niet zo blij met de uitslag die er nu ligt.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, maar ik heb juist gehoord daar dat 80% van de mensen die daar aanwezig was heel tevreden was en dat er balans was. Dan kunt u er misschien tien aanhalen die niet tevreden zijn, maar is dat niet wat makkelijk?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik haal er geen tien aan, ik weet niet waar u dat op baseert. Maar er was ook een aantal dingen dat eenvoudig opgelost had kunnen worden, zoals barbecueën in de zandbak.

De VOORZITTER: Ja, de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, los van het feit dat uit een enquête, afgelopen zomer, bleek dat er een grote mate van tevredenheid was in de hele stad over het Noorderplantsoen, is het niet een beetje oude politiek om te denken dat je in een raadsvergadering even kunt regelen hoe het er allemaal in het Noorderplantsoen aan toe moet gaan? Terwijl je juist bezig bent om continu in overleg met bewoners daar, met gebruikers daar, het Noorderplantsoen verder te verbeteren?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik ken die uitslag van de enquête ook. Dat was een enquête gehouden onder de gehele stad. U als coalitie vindt dat we dingen anders moeten gaan doen en meer naar de burger moeten gaan luisteren. Nou, dan mag u wel wat extra aandacht besteden aan de bewoners, die toch wel andere overlast ervaren dan de mensen die de enquête hebben ingevuld. Dat hebben wij geprobeerd te bereiken. U ging daar niet in mee. Dat was uw keus, dat mag, maar wij kijken daar heel anders tegenaan.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, nog even terugkomend op dat debat: die enquête was ontzettend positief. Toch hebben we dat doorgezet, toch hebben we er uitgebreid over gesproken in de commissie, toch hebben we er uitgebreid over gesproken in de raad, juist omdat wij luisterden naar die omwonenden en die mensen die een aantal suggesties hadden gedaan.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, en toch bleef heel veel zoals het was. Dus: 'Voor de verandering'? Alleen als het u uitkomt. Waar het gaat om zaken die de hele stad aangaan en waar de hele stad over mee zou moeten praten, bent u helemaal niet voor verandering, participatie, luisteren naar en samenspel met de Stadjers. Daarmee is uw collegeprogramma tot een sprookje verworden.
Het constant verwijzen in discussies naar Let's Gro is een farce. Dit speeltje is ooit door een vorig college in het leven geroepen, de raad heeft hier nooit kaders voor meegegeven. Het is een ideeënfestival, dat is prima, maar het is absoluut geen inspraakprocedure. Bovendien: Let's Gro faciliteert slechts, "de slingers moet men zelf ophangen", zoals in het jaarverslag is te lezen. Dit ideeënfestival alleen kunt u niet gebruiken voor verandering, participatie, luisteren naar, maar ook samenspel met de Stadjer.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het is wel curieus. De Stadspartij doet het weer: keer op keer, als de Stadspartij in dit geval al jaren de kans heeft om iets te zeggen over hoe ze het anders zou willen hebben, om dingen ter discussie te stellen, gebeurt dat allemaal niet. En dan achteraf een beetje verongelukt zeggen: "Ja, het is niet echt met kaders van de raad gedaan, dat Let's Gro." Wat wilt u dan? Hoe wilt u het anders hebben? Vertelt u dat eens? Want u doet dit keer op keer.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Wij vinden Let's Gro op zich een prima festival, een inspiratiefestival, maar wij vinden niet dat Let's Gro tijdens discussies in de raad moet worden gebruikt als inspraakprocedure.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dat is wel curieus. Je mag laten inspireren, maar doe er vooral niets mee. Dat is wat u zegt.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, dat heb ik niet gezegd.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dat is de consequentie.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, Let's Gro kun je niet gebruiken als inspraakprocedure. Dat gaat anders.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Wat is dan de waarde van zo'n festival?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): We halen leuke ideeën op. Maar volgens mij kijken wij daar anders tegenaan. Maar volgens mij ben ik duidelijk geweest. Als u het niet begrijpt, ja dat is dan uw probleem.

De VOORZITTER: De heer Luhoff nog.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de heer Sijbolts noemde eerder het voorstel van de binnenstad en de bussen in de binnenstad en zei: "Het voorstel was niet goed uitgewerkt." U noemt Let's Gro en het moet weer terug naar een inspraakproces. Wilt u nu echt weer terug naar die oude tijd met uitgewerkte plannen vanuit het stadhuis, die vervolgens even in een inspraakavond worden afgedaan en worden vastgesteld door de gemeenteraad?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik had liever gezien dat, voordat er onrust was gezaaid in de stad, over het verdwijnen van die bussen naar de binnenstad, we juist vooraf met de stad hadden gesproken. En ook met de hele stad en niet met alleen dat kleine stukje in het centrum, want de veranderingen gaan de hele stad aan. Op dit punt had u het als coalitie echt anders kunnen doen. En dan verwijs ik niet naar inspraakprocedures zoals dat vroeger ging.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter?

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

De heer LUHOFF (D66): Nou snap ik het nog steeds niet. Wilt u nou vooraf met concrete plannen, zodat er geen onzekerheid ontstaat, gaan praten? Zonder dat de mogelijkheid er is om te wijzigen? Dat is toch gewoon evident dat als je wijzigingen wilt, er dan ook onzekerheid is over de uitkomsten?

De VOORZITTER: U mag eerst antwoorden, daarna krijgt mevrouw Bloemhoff het woord en daarna de heer Dijk.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): We gaan nu de hele discussie die we hebben gevoerd in de raad over de binnenstadvisie opnieuw doen. Dat heeft geen zin. U kent ons standpunt en u bent het daar dus niet mee eens. Dat kan.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik constateer dat u al een standpunt heeft ingenomen, terwijl het nu in de inspraak zit. Er worden nu inspraakreacties verwerkt, daarna gaan we dan een beslissing nemen. Dat is toch precies wat u wilt?

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik wil even bezwaar maken tegen de manier waarop de heer Sijbolts wordt aangevallen door D66, dat zelf een plan top down dropt over dat de bussen uit de binnenstad moeten. En hij gaat vervolgens de heer Sijbolts aanvallen over dat hij niet op de juiste manier een plan wil behandelen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik vervolg mijn betoog, met dank aan de heer Dijk natuurlijk.
Iets anders wat ons nu opbreekt is het idee van de compacte stad, waar de Stadspartij al sinds jaar en dag afscheid van had willen nemen. We zien de problemen zich namelijk opstapelen: het Oosterhamriktracé, het parkeerbeleid, meer betaaldparkerenzones met te weinig parkeerruimte voor bewoners, studentenhuisvesting, optoppingen van panden, de situatie Noorderkerk, het gebruik van het Noorderplantsoen en de toename van evenementen: allemaal zaken waarvoor het college veel partijen wil faciliteren, maar waardoor de balans in veel wijken aan het verschuiven is.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dat is een standpunt dat u kunt hebben. U vindt de compacte stad geen goed idee. Dat vindt mijn fractie wel een goed idee, maar kunt u dan zeggen hoe u dat gaat oplossen? Gaan we de Koningslaagte volbouwen? De ommelanden volbouwen? Kunt u iets toelichten hoe de stad ont-compact wordt?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): U praat voor uw beurt, denk ik. En ook in de fietsstrategie …

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik stel een vraag.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, en daar krijgt u straks antwoord op.
Verkeersafwikkeling in wijken en op de zuidelijke ringweg, en de afwikkeling van het verkeer in de wijken, daaraan zien we dat de compacte stad ons gaat wreken. Het is alarmerend dat in een brief van de minister iets staat dat haaks lijkt te staan op datgene wat in het tracébesluit was vastgelegd. lk doel daarbij op het gedeeltelijk verdwijnen van de zonneweide van de Papiermolen. Als je de brief van de minister leest, kun je concluderen dat het om een heel grote ingreep gaat. Dat deed bij ons de alarmbellen rinkelen. Gelukkig is gebleken dat het in de praktijk wel meevalt, maar wij blijven wel op onze hoede, want kennelijk is de communicatie tussen de minister en ons stadsbestuur niet helemaal helder. En, om terug te komen op een compacte stad, dan zijn er natuurlijk nog de volgebouwde binnentuinen en gesloopte woningen waarvoor een heel ander studentenpand in de plaats komt.

De compacte stad is ook slecht voor gezondheid en welbevinden. We weten immers dat mensen zich prettiger voelen bij veel groen in hun woonomgeving en dat dit positief werkt op het welzijn van mensen. We moeten dus de ruimte opzoeken en het groen dat we nog hebben, koesteren en beschermen. Op dit vlak hadden we meer verwacht van het groene prinsesje met de linkerhanden. En wanneer de Stadspartij spreekt over 'groen', dan hebben we het niet over het onkruid dat we door de eerdere bezuinigingen op de BORG steeds meer zien woekeren. Dat is een aantal voorbeelden waar de compacte stad zich wreekt en ten koste kan gaan van de leefbaarheid. Mede daarom dienen wij ook een aantal moties over huisvesting in.
Het college beoogt meer evenementen met minder overlast te kunnen faciliteren, ondanks het feit dat nog niet alle locatiemogelijkheden optimaal benut worden. We zijn al wel evenementenstad van Nederland geworden en daar mogen we onszelf best een compliment voor maken. Toch lukt het niet, de heer Dijk verwees daar ook al naar in zijn woordvoering, om een ijsbaan op de Grote Markt en een nieuwjaarsfeest te faciliteren. Dat zijn nu typisch twee evenementen die uitermate geschikt zijn voor de hele stad, voor elle Stadjers en voor de regio.
Het college blijft maar spreken van "de jonge. bruisende, innovatieve smart city", die zich duurzaam ontwikkelt en tal van kansen creëert en het "kwetsbare, minder vitale en minder zelfredzame deel, dat ondersteuning hard nodig heeft en ook kansen verdient". Het gaat mij hier even om dat woordje 'deel'. Waar in de voorjaarsbrief nog werd gesproken over kinderen in armoede, over mensen die lastig passend werk kunnen vinden, die de eindjes moeizaam aan elkaar kunnen knopen en die niet mee kunnen doen aan de bruisende Groningse samenleving, blijkt nu dat deze Stadjers zijn vervallen en gedegradeerd tot het samenvattende woordje 'deel'. U blijft als college maar hameren op 'jong', 'bruisend' en 'succesvol' en minimaliseert de mensen die het wat minder hebben tot dat ene woordje, 'deel'. Wanneer u wilt verbinden, geldt niet alleen het onderscheid tussen de kansrijken en de kansarmen. Voorzitter, aan mijn rechterzijde zit een yuppencollege.
Er gaan ook dingen goed, die in de voorjaarsbrief staan. Want in het algemeen ventileert het programma Economie en Werkgelegenheid vooral de toon van het succesvolle gezicht van de stad. Er gaat veel aandacht naar startups. Ten aanzien van de armoedeverlichting en inkomensondersteuning stijgen dan wel weer de aanvragen. Dat is niet omdat de armoede is toegenomen, maar omdat Stadjers de weg naar de gemeente beter weten te vinden. Wij zijn benieuwd welke processen zich hier plotseling zijn gaan afspelen en hoe we daarmee omgaan.
Inmiddels is een plan naar de raad gestuurd over de vroege opsporing van Stadjers met schulden en over financiële educatie die die schulden kan voorkomen. Wat de Stadspartij betreft gebeurt dat minder vrijblijvend dan tot nu toe. Wij zijn voor zachte dwang. Geen sancties, maar positief begeleiden. Ook hier zouden de uitkomsten van het veranderlab Sociale Zekerheid aan bij kunnen dragen.
Het college denkt met brood en spelen het volk te kunnen vermaken, want de leges voor evenementen worden minimaal verhoogd. Het college stelt dat we onszelf anders uit de markt prijzen. Grote evenementen, die overigens veel omzetten.

De VOORZITTER: U hebt nog minder dan twee minuten.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat gaat nog wel lukken, denk ik.
Voor volksevenementen waar alle Stadjers wat aan hebben en ook de regio, valt natuurlijk altijd een uitzondering te maken wat betreft die leges. Daarom staan wij op een amendement van de ChristenUnie. Maar ondertussen verhoogt u wel de tarieven van de begrafenisrechten en misschien wat luguber, maar de uitdrukking 'de een zijn dood, is de ander zijn brood' is in dat verband wel heel erg van toepassing. Daarom steunen wij het amendement van de ChristenUnie. Precario en de parkeervergunningen wilt u nogmaals gaan verhogen. Zeker op dat laatste punt: daar gaan we in december nog een discussie over voeren, dus dat zouden we dan ook graag daar doen. Daarom steunen wij een amendement van de VVD.
Mijn fractie wil de wethouder van Sport graag een compliment maken over zijn inzet voor Kids United. Zij zoeken een eigen locatie en de wethouder neemt hier zijn verantwoordelijkheid voor een heel mooie sportvereniging.
Dan rond ik af, voorzitter. Hoe het sprookje afloopt van de vier prinsesjes waarmee ik begon, is helaas niet bekend. Ook niet hoe lang en hoe gelukkig de prinsesjes zullen leven. Misschien krijgen ze nog ruzie of laat het groene prinsesjes zich niet meer zo makkelijk en vaak in de kerker opsluiten. Misschien luistert het blauwe prinsesje straks wel niet meer naar vader. En zo komt het sprookje Voor de verandering tot het open einde. Dank u wel.

Motie 22: Parken plantsoenwachten (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- de gemeente Groningen mooie parken en plantsoenen kent;
- deze parken en plantsoenen belangrijk zijn voor mens, dier en natuur;
- deze parken en plantsoenen vele planten en diersoorten rijk zijn;

overwegende dat:
- het van groot belang is om deze parken en plantsoenen mooi, schoon, heel en veilig te houden;
- de stad moet kunnen blijven genieten van deze parken, plantsoenen, diersoorten en planten;
- extra aandacht voor onze parken en plantsoenen niet verkeerd hoeft te zijn;
- in de stad mensen wonen met kennis en kunde van deze parken, plantsoenen, diersoorten en planten;

verzoekt het college:
- de mogelijkheid van het instellen van park- en plantsoenwachten te onderzoeken;
- deze functie zoveel mogelijk door vrijwilligers in te laten vullen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 23: Sportief en hygiënisch (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- de gebruikers van sportaccommodaties nog steeds iets minder tevreden zijn over onderhoud en hygiëne van de gemeentelijke sportaccommodaties;
- deze onvrede al een langere tijd wordt gesignaleerd;

overwegende dat:
- het van belang is dat gebruik van gemeentelijk sportaccommodaties op een veilige en hygiënische manier plaats kan vinden;
- sporten, zeker in gemeentelijke accommodaties, veilig en schoon moet kunnen plaatsvinden;
- sportverenigingen zelf ook aangeven dat het met de hygiëne in de gemeentelijke sportaccommodaties wel een tandje beter kan;

verzoekt het college:
- met een aanvalsplan te komen om de sportieve infrastructuur op een hygiënisch verantwoord niveau te krijgen;
- de raad op de hoogte te stellen van de voortgang;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 24: Sportieve scholencompetities (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- het de ambitie is om het percentage jeugd dat lid is van een sportvereniging te verhogen van 58% in 2008 naar 60% in 2014;
- schoolsportverenigingen onderdeel zijn van Bslim;
- we sinds 2013 binnen Bslim, met bewegen voor kinderen een kwaliteitsimpuls geven aan het bewegingsonderwijs door alleen te werken met vakleerkrachten;
- het naschoolse sportprogramma beter af wordt gestemd met het sporten op school;
- we dit inmiddels doen in 8 wijken, op 17 van de 37 basisscholen;

overwegende dat:
- sporten gezond is voor alle leeftijden;
- sporten niet alleen verbroedert maar ook met winnen en verliezen om leert gaan;
- sporten in teamverband ook leert samenwerken;
- middels Bslim en schoolsportverenigingen kinderen in aanraking komen met sporten en waarschijnlijk sneller geneigd zijn om zich aan te melden bij een sportvereniging;

- dit bijdraagt aan een gezondere levensstijl;
- de uitdaging in competitieverband groter kan zijn;

verzoekt het college:

- om samen in overleg te gaan met de 17 betrokken basisscholen en Bslim over het opzetten van een scholencompetitie;
- de raad op de hoogte te stellen van deze gesprekken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 25: Beter presteren op bewegend leren (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:

- uit een driejarig onderzoek is gebleken dat leerlingen die drie keer in de week flink bewegen tijdens de lessen na twee jaar ongeveer vijf maanden voorlopen op leeftijdsgenootjes die tijdens de taal en rekenlessen in de schoolbankjes blijven zitten[1];
- naast de zichtbare verbeteringen in leren ook het gewicht beter op peil blijft dan leeftijdsgenootjes die blijven zitten;
- deze lesmethode in de vorm van 'Fit en vaardig op school' op twaalf basisscholen in de provincie gegeven wordt;

overwegende dat:

- wij vanuit de gemeente de kwaliteit van ons onderwijs op alle mogelijke manieren willen verbeteren omdat de jeugd de toekomst heeft;
- wij het belangrijk vinden om overgewicht bij kinderen tegen te gaan;
- scholen vrij zijn om hun eigen onderwijsmethode te kiezen en dat het goed is dat ze daarom kennis hebben van de nieuwste inzichten;

verzoekt het college:

- de lesmethode 'Fit en vaardig op school' en de resultaten van het onderzoek onder de aandacht te brengen van alle betrokken scholen in onze gemeente;

en gaat over tot de orde van de dag.

[1]: http://www.gelderlander.nl/algemeen/binnenland/bewegen-in-de-klas-levert-betere-studieresultaten-op-1.5395488

Motie 26: Parkeerruimte Sportpark Esserberg (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:

- de gebruikers van Sportpark Esserberg al jaren kampen met parkeerproblemen op de zaterdagen;
- zij dit nog steeds met enige regelmaat bij de gemeente aankaarten;
- de problemen nog niet zijn opgelost;

overwegende dat:

- eerdere gesprekken tussen de gemeente Groningen in de gemeente Haren niet tot een oplossing hebben geleid;
- de gebruikers van het sportpark zelf een oplossing hebben aangedragen[1];
- deze gekozen oplossing mogelijk eenvoudig en snel te realiseren is;

verzoekt het college:

- om met de gebruikers in gesprek te gaan om te komen tot een gedegen oplossing;
- het door de gebruikers bedachte alternatief bij dit gesprek te betrekken;
- de raad op de hoogte te houden van de voortgang;

en gaat over tot de orde van de dag.

[1]: eigen leden op zaterdag te laten parkeren op een veld tussen de Esserweg en het Kloosterpad, nabij de kantine van VV Helpman

Motie 27: Cultureel ondernemerschap (Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- we eerder dit jaar opdracht gaven tot een extern onderzoek naar de beste manier om stadsbreed met ons podiumaanbod om te gaan en naar de best mogelijke samenwerking van OPSB met MartiniPlaza;
- de uitkomsten van dit onderzoek betrokken worden bij de cultuurnota volgend jaar;

is van mening dat:
- de gemeente de cultuursector kan gidsen naar toegang tot kennis en kunde op het gebied van samenwerking bij bedrijfsvoering die kan leiden tot een kosteneffectievere exploitatie;
- dit kan leiden tot een verbetering van de toekomstige financiële scenario's voor de genoemde organisaties;

verzoekt het college;
- om bij het externe onderzoek naar de samenwerking met MartiniPlaza, Oosterpoort en Stadsschouwburg ook te kijken naar meer samenwerking en verbetering op het gebied van interne bedrijfsvoering om daarmee het culturele ondernemerschap op een hoger plan te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 28: Herbestemmen zorgtehuizen (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- er grote veranderingen plaatsvinden op het gebied van wonen, zorg en welzijn;
- er door deze veranderingen zorgtehuizen moeten gaan sluiten;
- het college in 2013 en 2014 een uitgebreide analyse heeft gemaakt van de toekomstige vraag naar ouderen- en zorghuisvesting en in kaart heeft gebracht waar zorgtehuizen zich bevinden in de gemeente;
- het college de ambities heeft om leegstaande gebouwen te herbestemmen;

is van mening dat:
- de veranderingen die plaatsvinden ook kansen kunnen bieden om woonvormen te realiseren die beter aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van potentiële bewoners;
- het college door de uitgebreide analyse op het gebied van zorghuisvesting goed kan matchen tussen locaties, initiatieven en investeerders;
- het transformeren van verzorgingstehuizen naar andere vormen, zoals jongerenhuisvesting, in andere gemeenten een succes blijkt te zijn;

verzoekt het college:
- om te onderzoeken of het sluiten van zorgtehuizen in de gemeente mogelijkheden kan bieden voor realisering van andere woonvormen die meer aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van potentiële bewoners;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 29: Beperking vraagt om uitwerking (Stadspartij, ChristenUnie)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende de begroting van 2016,

constaterende dat:
- er grote veranderingen plaatsvinden op het gebied van wonen, zorg en welzijn;
- het college in 2013 en 2014 een uitgebreide analyse heeft gemaakt van de toekomstige vraag naar ouderen- en zorghuisvesting;
- hieruit blijkt dat er voldoende woningen voor ouderen en mensen met een beperking zijn maar dat deze niet altijd aansluiten op de woonwensen en mogelijkheden van deze doelgroepen;
- het college zo goed mogelijk wil aansluiten bij de woonwensen en mogelijkheden van ouderen en mensen met een beperking en de informatievoorziening hierover wil verbeteren;

- het college het programma Zorgen voor Morgen heeft ontwikkeld samen met corporaties, zorginstellingen en andere maatschappelijke organisaties om zorgvoorzieningen en huisvesting voor de ouder wordende burger te realiseren;

overwegende dat:
- ouderen en mensen met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen;
- door tekorten van zorgwoningen aan deze wens in de toekomst mogelijk niet meer kan worden voldaan;
- ouderen en mensen met een beperking, in tegenstelling tot veel andere doelgroepen, niet overal kunnen wonen;
- het voor deze doelgroep niet altijd inzichtelijk is hoe en waar zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in de gemeente;
- deze doelgroepen extra aandacht verdienen omdat er grote veranderingen plaatsvinden op het gebied van wonen, zorg en welzijn;
- een notitie (bijvoorbeeld BouwJong) kan helpen voor het realiseren en inzichtelijk maken voor het huisvesten van ouderen en mensen met een beperking;

verzoekt het college:
- een notitie te ontwikkelen naar het voorbeeld van BouwJong (2011), over het huisvesten van ouderen en mensen met beperking en deze te bespreken met de betrokken partijen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 30: Leefbaarheid versterken met gebiedsgericht werken (Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende de begroting van 2016,

constateerde dat:
- het kamerverhuurbeleid vanaf 1 juli op een andere manier wordt vormgegeven;
- op basis van een omgevingstoets wordt beoordeeld of er al dan niet een onttrekkingsvergunning voor een kamerverhuurpand wordt verleend;
- een van de afwegingen van de omgevingstoets de leefbaarheidstoets is;
- het college aangeeft dat Groningen te veel kleine onzelfstandige kamers heeft;
- het college de balans in de wijken wil herstellen door het verminderen van de druk op de bestaande woningvoorraad;
- het college gebiedsgericht wil werken aan leefbare buurten en wijken;

is van mening dat:
- het begrip ‘Leefbare buurt’ vooral gebiedsgebonden en subjectief is;
- in sommige wijken de leefbaarheid en balans zoek is door de populariteit van het bouwen van jongerenhuisvesting;
- het voor bewoners niet inzichtelijk is aan welke criteria door het college de afweging wordt gemaakt of een vergunningaanvraag de leefbaarheid aantast of niet;
- bewoners het bovengenoemde inzicht wel graag willen hebben;

verzoekt het college:
- de hoofdlijnen van de afwegingen van de leefbaarheidstoets te integreren in het gebiedsgericht werken;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de fractievoorzitter van het CDA, de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Voorzitter, onze samenleving verandert in rap tempo. Veel maatschappelijke processen voltrekken zich min of meer autonoom. Dat hoor ik van verschillende politieke partijen en dat lees ik steeds vaker in gemeentelijke stukken. En dat zet me aan het denken. Wat de gemeente nu aan het doen is, is dat nog wel wat de samenleving straks nodig heeft? Het beleid dat we nu uitstippelen, is dat op het moment dat we erover besluiten alweer niet achterhaald, omdat de samenleving dan weer veranderd is? Maar, voorzitter, de samenleving is meer veranderd door de komst van de wasmachine dan door de komst van internet. Tenminste, dat zegt de Zuid-Koreaan Ha-Joon Chang, econoom aan de universiteit van Cambridge. Chang betoogt dat internet de samenleving niet radicaal heeft veranderd. Natuurlijk dingen zijn anders geworden. In plaats van een krant te lezen, lezen veel mensen het nieuws nu online. Kleding, boeken en zelfs wasmachines worden op internet gekocht,

maar dat is niet direct revolutionair. Maar wat heeft de komst van de wasmachine dan voor impact gehad op de samenleving? Die impact is vooral zichtbaar bij de emancipatie van de vrouw. En dan voornamelijk door minder huishoudelijk werk. Volgens de econoom is er, afgezien van de industriële revolutie, geen technologie die op zo'n grote schaal en in zo'n korte tijd een heel beroep overbodig heeft gemaakt. De wasmachine heeft ervoor gezorgd dat de beroepsbevolking bijna is verdubbeld en de productiviteit ook. Vrouwen begonnen minder kinderen te krijgen, kregen meer te zeggen in hun relatie en genoten een hogere status. Chang twijfelt er niet aan of deze emancipatie van de vrouw heeft meer gedaan voor de democratie dan internet. De wasmachine staat symbool voor de fundamentele verandering in de manier waarop er naar vrouwen gekeken wordt. Hij chargeert het wat, dat klopt, en er zijn tal van andere zaken die ook aan de emancipatie hebben bijgedragen, maar het gaat om het verschil in impact op de samenleving. Mensen denken vaak dat ze zich middenin een revolutie bevinden, maar realiseren zich vaak niet hoe groot de veranderingen in het verleden waren. En de fascinatie met iets wat nieuw is, staat in schril contrast met de onderwaardering van dingen die al gemeengoed zijn. De telegraaf was een revolutie, maar niemand die dat nu nog zo ervaart. De telegraaf zorgde ervoor dat berichten veel sneller over lange afstanden konden worden overgebracht. De fax deed dat nog sneller, en internet weer iets sneller. Als u dan voor de zoveelste keer leest of hoort dat de samenleving razendsnel verandert, denkt u dan maar aan die wasmachine. En als u weer eens de was doet, denk dan eens aan hoe revolutionair dat proces voor de samenleving geweest is.
De begroting 2016, het tweede volledige jaar van dit college. We zien vooral experimenten en veranderlabs om als gemeente anders te gaan werken. Ook het budget van de wijkwethouders begint eindelijk vorm te krijgen. 5,7 miljoen euro voor wijkgericht werken. En dat budget is voor meer dan 80% bestaand geld uit bestaande programma's. Het is in feite niet veel meer dan hoe het ging met het Nieuw Lokaal Akkoord, met als grote verschil dat het gefinancierd wordt door de gemeente. De dekkingen komen uit allerlei programma's en een van de grotere is Beheer en Onderhoud, 620.000 euro. Voorzitter, de fascinatie voor het nieuwe moet ons niet te veel afleiden van de dingen die sommige mensen als vanzelfsprekend zien, zoals een schone stad. Misschien is dat niet vernieuwend of sexy, maar wat het CDA betreft wel een van de basisdingen waar de gemeente voor zou moeten zorgen. Wij zien met het huidige stadsbeeld niet voor ons dat het mogelijk is om nog eens zo'n bedrag uit Beheer en Onderhoud weg te halen. En dat kan geen verrassing zijn, want dat hebben we in 2014 ook gezegd. Daarom dienen we een amendement in om deze extra bezuiniging tegen te gaan.
Dan de tarieven. In 2015 hebben we besloten om in vier stapjes van 5 euro het tarief op parkeren te verhogen. Dat is wat het CDA betreft ook wel voldoende. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om de auto ergens anders te parkeren en om dan maar het tarief te blijven verhogen, gaat geen effect hebben, anders dan het spekken van de gemeentekas. Daarnaast loopt er ook nog een onderzoek naar het Parkeerbedrijf en om daar nu al een voorschot op te nemen lijkt ons onverstandig. En met het spekken van de gemeentekas heb ik gelijk een mooi bruggetje naar de tarieven voor begraven. Die stijgen naar een niveau van 100% kostendekkendheid. De evenemententarieven stijgen ook, met 2% naar een niveau van 17% kostendekkendheid. De tariefsverhoging op begraven levert 37.000 euro op en van de evenementen 19.000 euro. Als je overal naar 100% wilt, dan zal je toch echt een grotere stap moeten maken bij de tarieven voor evenementen. Iedereen gaat dood, dat is een van de zekerheden in het leven. Maar of je wel of niet naar een feestje gaat, daar kun je voor kiezen. Het verschil in kostendekkendheid is echt te groot, en bij de keuze voor cremeren of begraven zou wat ons betreft de kostenoverweging niet het voornaamste argument voor mensen moeten zijn. Daarom dient straks de ChristenUnie twee amendementen in.
Maar, voorzitter, waar we vandaag over besluiten, is wel relatief, als je ziet wat er allemaal in de wereld gebeurt, hoeveel mensen hun huis zijn ontvlucht, gebieden in de brand staan, en je kijkt dan naar hoe we er in Groningen voor staan, dan besef je meer dan ooit dat wij het hier in Nederland en Groningen aardig voor elkaar hebben. Ondanks alle problemen die mensen in onze gemeente hebben. Het kon zeker minder. Maar kan het ook beter? Dat wat we de gemeente allemaal doet, gebeurt dat ook effectief? Is de basis echt op orde? lk denk dat een aantal keuzes ervoor kunnen zorgen dat het nog beter gaat, maar die keuzes moeten wel gemaakt worden. Het college heeft in de voorjaarsbrief een kerntaken- of kerndoelendiscussie beloofd. Vanuit die discussie zouden we dan kiezen wat we willen bereiken als gemeente en wat dat gaat kosten. En we zouden ook stoppen met dingen die niet bijdragen om het doel te bereiken. Eigenlijk hoor ik het college er niet meer over. En ook de andere partijen van de coalitie heb ik er niet meer over gehoord. Dat zou kunnen liggen aan het feit dat het een hele opgave bleek te zijn om de twee gezichten van de coalitie bij elkaar te krijgen in die kerntakendiscussie. Aan de ene kant D66 en de VVD, die toch vooral een kleinere overheid voor zich zien. En aan de andere kant de PvdA en GroenLinks, die de rol van de gemeente liever nog wat groter zien. Maar er is ook verbinding tussen die twee gezichten. De lijm die

de coalitie bij elkaar houdt is de gezamenlijke fascinatie voor het nieuwe. Maar juist die fascinatie zorgt ervoor dat de discussie over wat de basistaken van de gemeente zijn, dus niet gevoerd wordt. Nieuwe dingen, leuke dingen, experimenten, veranderlabs, inspiratiefestivals, woonmanifestaties: allemaal zonder duidelijk doel en niet achteraf meetbaar. Maar wel gefinancierd met belastinggeld. Maar de maatschappelijke kosten-batenanalyses worden gedaan in 2016 en die moeten 2 miljoen euro opleveren in 2017. lk ben benieuwd of dat de splijtzwam of de bisonkit gaat worden voor het college, want dat er alsnog moeilijke keuzes gemaakt moeten worden, is wel duidelijk.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Als ik u nu goed beluister, zegt u aan de ene kant: “Die inspiratiefestivals, die veranderlabs, zijn zonder duidelijk doel.” Aan de andere kant hebt u het er wel over dat u het goedvindt dat er daadwerkelijk geld beschikbaar wordt gesteld voor het wijkgerichte werken. Hoe wilt u dat gesprek nu in de stad organiseren? Is dat, net zoals de Stadspartij voorstelt, via dichtgetimmerde plannen die men pas later via de inspraak kan beoordelen?

De heer BOLLE (CDA): Nee, kijk, er is nog steeds een heel grote mist over hoe we dat budget van die 5,7 miljoen euro voor wijkgericht werken daadwerkelijk gaan verdelen en hoe de rol van de Stadjer daarin geborgd is. Ik weet niet hoe dat gaat gebeuren, maar u weet dat net zo min. U refereert even aan de heer Sijbolts, maar waar de heer Sijbolts op doelde was dat zo’n inspiratiefestival niet het substituut mag zijn voor een juridische inspraakprocedure, die we gewoon in de regels van de gemeente hebben. Dat is wat heer Sijbolts bedoelde. Daar kwam hij misschien niet zo lekker uit, maar dat was waar het om ging.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, volgens mij is er geen misverstand over dat het college of wij overigens, de bedoeling zouden hebben om de wet te overtreden. Maar we zijn wel op zoek, net als u eigenlijk, hoor ik in uw antwoord, en juist daarom willen we experimenteren met dat gesprek.

De heer BOLLE (CDA): Ik ga verder, voorzitter.
Waar de samenleving en de overheid een gezamenlijke taak hebben, is op het gebied van armoede. Want alhoewel het over het algemeen goed gaat in Groningen, zijn er te veel kinderen in de stad die opgroeien in armoede. Een van de duurdere aankopen is een fiets. En er zijn kinderen in de stad die dan ook geen fiets hebben. En dat is in Fietsstad050 extra pijnlijk. In het kindpakket zijn er mogelijkheden om een tweedehands fiets te bemachtigen, maar er dreigt een tekort aan kinderfietsen. Een mogelijkheid om de aanvoer van tweedehands fietsen te vergroten, zou kunnen zijn om aansluiting te zoeken bij het Kinderfietsplan van de ANWB, of een Groningse variant daarvan, als we maar meer toevoer krijgen van fietsen vanuit de stad. Maak bijvoorbeeld ook gebruik van de fietsen die in beslag genomen zijn door de gemeente en aan de Travertijnstraat staan, zodat alle kinderen kunnen meegenieten van Fietsstad050.1k ben benieuwd of het college hier iets in ziet.
Voorzitter, het college stelt voor om nu niks te doen aan de 14,5 miljoen euro tegenvaller van de BUIG-gelden. Er ligt wel een collegebrief met een mogelijke oplossing. En technisch gezien sluit de begroting weliswaar, maar dat er een klap aankomt is wel duidelijk. Mijn fractie is geen groot voorstander van de gekozen oplossing, maar die ligt vandaag ook nog niet voor. We zullen eerst afwachten hoe hard de klap is en welk bedrag we moeten opvangen. Vooralsnog steunen we de wethouder in zijn gevecht met de staatssecretaris. En dan wachten we gewoon af waar onze oud-judoka mee de mat af komt.
Wat we de laatste tijd meer en meer zien is de hang naar een andere democratie. En dan gaat het vaak niet om een gekozen vorm van democratie, maar vooral een op wijkniveau, bijvoorbeeld door loting en met wijkwethouders en gebiedsteams. Stadjers meer zeggenschap geven over hun directe leefomgeving: ik ben eerlijk gezegd nog geen partij in de raad tegengekomen die daartegen is.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik meen mij minstens één motie te herinneren waarop het CDA de mogelijkheid om mensen in hun eigen leefomgeving ruimte te geven, heeft tegengestemd, namelijk de motie Leefstraten, waarin we de mogelijkheid creëren voor burgers om in hun eigen straat besluiten te nemen over een tijdelijke inrichting.

De heer BOLLE (CDA): Ja, en uw vraag is?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij lijkt me dat duidelijk. Het CDA beweert: “Niemand is er tegen dat mensen ruimte krijgen …”

De heer BOLLE (CDA): Oh, ja, als we het zo doen, dan snap ik uw vraag wel. Als u nog een keer wilt horen waarom wij tegen die motie Leefstraten waren, wil ik dat best wel zeggen: omdat het daar gaat om de meerderheid in een straat die dan kan beslissen of auto’s daar weggaan of niet. En wij vinden het geen goed idee dat dit soort beslissingen, met zoveel impact, in zo’n buurt terechtkomen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dan tot slot de constatering dat het CDA niet eens wil proberen om te kijken of mensen samen in een straat eruit kunnen komen tot een model waar iedereen tevreden mee is.

De heer BOLLE (CDA): Die constatering is voor GroenLinks.
De fascinatie voor het nieuwe, we hebben hem net gehoord, haalt de focus weg bij de taak die gemeenteraad heeft. Want volgens ons zijn de meeste raadsleden vooral Stadjer en wijkbewoner en niet in de eerste plaats politici. Want laten we eerlijk zijn, dat hebben we net al gezien: dan waren de debatten ook wel wat beter geweest. En als we ons wat meer als inwoner van de stad zouden gedragen en wat minder als politici, dan zouden we volgens mij niet meer gaan debatteren over zaken waar we niet over gaan. Een anderhalf uur durende discussie over TTIP in de raadscommissie; de stad en de Stadjers hebben er geen klap aan. Die hang naar vernieuwing in de democratie heeft ook iets pedants. Het is de fascinatie voor het nieuwe in optima forma: op zoek gaan naar een andere structuur, want de huidige werkt niet. Maar zou het kunnen dat het niet aan de structuur ligt, maar aan iets anders? Zou het kunnen dat de gemeenteraad beter zou functioneren als iedere partij de verandering in zichzelf zou zoeken, in plaats van het probleem op het bordje van de wijken te leggen en er een probleem van de stad van te maken? Lost u het maar op, betrokken burger, want de gemeenteraad die is er voor, ja waar is die eigenlijk voor? Is die er alleen nog maar voor de lastige beslissingen? Voor belangenbehartiging van het overkoepelende belang, het algemene belang? Het zal namelijk altijd nodig zijn om te voorkomen dat we als stad in de ‘not in my backyard’-problematiek belanden. Dat betekent natuurlijk nog steeds dat je mensen goed bij besluiten moet betrekken, maar dat je als politiek je er bewust van moet zijn dat niet alle verschillende belangen te verenigen zijn en dat er op een gegeven moment knopen moeten worden doorgehakt.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik ben wel even benieuwd of het CDA het aansluiten bij initiatieven, bijvoorbeeld van de ANWB, wel een politieke kwestie vindt die hier in de raad besloten zou moeten worden. En de volgende vraag is dan ook: hoeveel kinderfietsen denkt het CDA te vinden die ingenomen zijn door de gemeente en fout geparkeerd waren? Dank u wel.

De heer BOLLE (CDA): Het gaat niet alleen om die kleine kinderfietsjes van mijn kinderen van één en drie. Het gaat ook om kinderen van een jaar of tien, elf en als die een beetje uit de kluiten gewassen zijn, zouden die best op een damesfiets kunnen fietsen. En ik vind het eerlijk gezegd wel een taak van de politiek om ervoor te zorgen dat het voor kinderen die in armoede leven in ieder geval iets minder pijnlijk wordt en iets draaglijker. Volgens mij was het de SP die dat heel plastisch vertelde.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Maar, voorzitter, als er initiatieven zijn in de samenleving, waarom moet de gemeente …

De heer BOLLE (CDA): Het hoeft van het CDA niet per se via de ANWB, maar als het mijn fractie ter ore komt dat er een tekort dreigt aan kinderfietsen, dan vind ik dat we daar iets aan zouden moeten doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge nog? Oh, geen interruptie meer? Prima. Gaat uw gang.

De heer BOLLE (CDA): Nee gelukkig, ik heb ook nog maar twee minuten. Knopen moeten worden doorgehakt, daar was ik gebleven. En het is niet zo simpel als de meerderheid beslist. Juist het beschermen van minderheden is een plicht van de democratie. Maar het houdt ook in: op die momenten waar het proces niet goed is gegaan, op de rem durven trappen en zeggen: “Dit moet over.” Ongeacht of

daar dan echt een andere uitkomst uit volgt, maar vanuit het besef dat de verandering vooral gericht is op hoe je met Stadjers omgaat. En om te laten zien dat je die verandering ook serieus neemt.
Ja, voorzitter, de samenleving is continu aan veranderingen onderhevig. En natuurlijk heeft internet impact op de samenleving. Maar de fascinatie voor nieuw en de onderwaardering voor wat er al is, dat is wat we zien bij dit college. En wat we missen is wat Groningse nuchterheid. Als we dat wat vaker voor ogen zouden hebben, die Groningse nuchterheid, dan ben ik er van overtuigd dat het in Groningen nog een stukje beter kan.

Amendement 8: Onderhoudsbudget voor gebiedsprogramma's (CDA, ChristenUnie, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen bijeen op 11 november 2015, besprekende de Gemeentebegroting 2016,

constaterende dat:
- schone en veilige wegen van groot belang zijn voor de leefbaarheid en veiligheid van de stad;
- onderhoud van de openbare verharding bij uitstek een gemeentelijke kerntaak is;
- het college van plan is 620.000 euro uit het programma Kwaliteit van de leefomgeving, onderdeel middelen Beheer en Onderhoud te gaan inzetten als dekking voor het gebiedsgericht werken;

overwegende dat:
- onduidelijk is op welke manier de gebiedsprogramma's voldoende bijdrage gaan leveren aan het onderhoud van openbare verharding om het BORG-niveau te halen;
- er op dit moment geen borgschouw gedaan wordt op wijkniveau en daardoor de effecten van keuzes nauwelijks inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Daarmee de evaluatie van het gebiedsgericht werken niet goed kan plaatsvinden;
- nog altijd niet duidelijk is op welke wijze de inspraak van wijkbewoners vormgegeven gaat worden. Daarmee het democratische gehalte van de besluitvorming over de inzet van de middelen vooralsnog niet geborgd is;
- de opzet van burgerparticipatie nog onvoldoende is om voor 2016 een integrale afweging te maken binnen de gebiedsprogramma's;
- het succes van en draagvlak voor de gebiedsgerichte aanpak nog onvoldoende zichtbaar is gemaakt;
- voorstellen voor alternatieve inzet van middelen uit het programma beheer ten behoeve van burgerinitiatieven altijd aan de raad kunnen worden voorgelegd;

besluit:
- het budget voor de Gebiedsagenda te verlagen met 620.000 euro en dit toe te voegen aan het programma Kwaliteit van de leefomgeving;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de fractievoorzitter van de ChristenUnie. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. Als je de vluchtelingen in hun bootjes ziet dobberen, als je de mensen uit Syrië tegenkomt in je eigen kerk, als je de verhalen leest over vluchtelingen, dan staat alles waar wij het vandaag over hebben in een ander daglicht en besef je eens temeer in wat voor rijkdom wij leven. Zonder besef van dankbaarheid, leef je een leven waarin je alleen maar uitgaat van het meer en beter voor jezelf willen hebben. En natuurlijk, vooruitgang mag, anders leefden we nog in hutjes op de klei. Maar met besef van dankbaarheid leef je een leven waarin je alles wat je hebt, ziet als gekregen. Als iets tijdelijks, wat je vanuit dankbaarheid aanneemt en ook deelt. Het is een eeuwenoude boodschap die ook vandaag nog geldt. lk citeer uit de Bergrede van de onlangs overleden Willem Aantjes. De laatste vraag die aan een mens gesteld zal worden, is niet "Hoe goed heb je verdiend?", maar: "Hoe goed heb je gediend?" Want juist in deze tijden ben ik blij met al die Stadjers die iets willen betekenen voor vluchtelingen en delen in geld of tijd. Maar ook voor die vrijwilliger die oude mensen in het verzorgingstehuis bezoekt, schuldhulpmaatje is van een Stadjer met grote schulden of leesles geeft aan een volwassen analfabeet. Of al die Stadjers die mantelzorger zijn, voorzitter, hoe dan ook, een heleboel Stadjers zetten zich in voor een ander, en zonder al deze mensen zag onze stad er compleet anders uit.

De Begroting 2016. Voorzitter, wij zijn blij met de digitale begroting. Daarvoor complimenten van onze fractie. Kijkend naar de stad en de Stadjers hebben wij de begroting gelezen. Wij willen dat het geld dat we gaan besteden de stad ten goede komt. En over goeds gesproken, op hoofdlijnen gaat er best veel goed en wij willen dat ook hier gezegd hebben. Al die medewerkers van de gemeente die elke dag hun uiterste best doen om er wat van te maken, alleen maar lof. Maar gaat alles goed? Nee, dat ook weer niet. Wat meer schwung, elan en verandering hadden wij in dit tweede jaar van het college verwacht. Want deze begroting is van een college dat al anderhalf jaar op dreef is. Je zou denken dat na een aanloopje, het college nu voor de fullspeed zou gaan. Daar is niet voor gekozen. Deze begroting blinkt nergens uit, het is meer een rustig kabbelend beekje. Dit college, dat uitvent: "Wij staan open voor van alles", zei eerder tegen sommige mensen met een nieuw initiatief dat ze het niet van dit stadhuis hoeven te verwachten. Deze mensen liepen eerder tegen een betonnen muur aan. Maar onze fractie ziet een kentering, zij het voorzichtig. Wij hebben het voorbeeld van een paar maatschappelijke initiatieven, die merken dat de betonnen muur een rubberen muur aan het worden is. De muur is er nog steeds, alle initiatieven worden nog steeds gewogen op de schaal van beperkte middelen en wettelijke kaders, maar de muur is plooibaar en lijkt mee te bewegen met de samenleving. Dat is voorzichtige winst.
Voorzitter, over de zorg is in onze stad veel te doen. Mensen die afhankelijk zijn van zorg, maken zich zorgen. Dat snappen wij heel goed en dat snapt het college natuurlijk ook. U en wij willen dat niemand buiten de zorgboot valt. Daarom vinden wij de opmerking in de begroting: "We willen zoveel mogelijk sturen op resultaat" een heel zorgelijke. Niet alles in de zorg is te vangen in financiële resultaten. Bied als overheid een vangnet voor hen die het nodig hebben! En uiteraard wil je dan ook dat de zorg daar terechtkomt waar die nodig is. Maar de vraag die wij als ChristenUnie dan stellen is of het een begroting is die het geld volgt of een begroting die de zorg volgt. Wij zijn benieuwd wat het college daarvan vindt. Bij het voorjaarsdebat hebben wij onze zorgen uitgesproken over het jeugdzorgbudget. Wij hebben het college gevraagd om een duidelijke en onderbouwde financiële keuze in de begroting van 2016. Het weinige wat wij erover lezen, is dat er een nog niet te kwantificeren risico is op het gebied van de jeugdzorg. Onze concrete vraag is: wat doet het college in 2016 bij een tekort op het jeugdzorgbudget? Jongeren verdienen immers de hulp die ze nodig hebben, mede gezien de verwachte toename van problematiek.
Een ander veld: sportgebied. Wat ons betreft loopt het op sportgebied niet storm. Weliswaar is het college via de sportkoepel goed in gesprek met de sportwereld, maar nog steeds staat naast een hoop goed uitgesproken intenties en goede gesprekken met verenigingen geen pot met geld om ook daadwerkelijk stevige ambities waar te kunnen gaan maken. Met de sportcarrousel wordt nog steeds 'geshined' door het college, maar al met al is dat nog niet de verbetering die de ChristenUnie voor ogen had en heeft. Wij willen de tarieven niet verhogen, wij willen goede accommodaties, meer kunstgrasvelden en zo heeft de sport nog meer wensen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik ben wel even benieuwd hoe de ChristenUnie dat praktisch ziet. U zegt: "Volg niet het geld bij de begroting maar volg de zorg." Dan zouden we volgens mij een oneindige begroting moeten hebben, want als je de zorg gaat volgen, is dat heel breed. En dan is het sowieso de vraag hoelang mensen willen blijven leven. Dat wordt echt een oneindige begroting waar je nooit meer uitkomt. Praktisch gezien niet mogelijk. Is het niet heel logisch, om zoals iedereen dat altijd doet, een begroting te maken die het geld volgt?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dat is eigenlijk een discussie met het college. Maar ik ga hem ook graag met u aan, hoor. Dat is prima. Het gaat erom met welke intentie je je begroting schrijft en als je schrijft: "Wij willen sturen op resultaat", daar kom ik zo bij een ander punt nog op terug hoe dat werkt, maar niet alles is in resultaat te vatten. Hierbij kun je zeggen: "Dit is de uitkomst en we doen dit wel of niet." Op de weg naar resultaat toe gebeurt er ook ontzettend veel. Maar ik ga daar zo meteen nog verder op in. Als u dan nog vragen hebt, kunt u die beter dan nog even stellen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nou, ik ben ook wel benieuwd naar wat u net zei. U geeft aan dat u tarieven wilt verlagen, stelt wel bepaalde doelen die uiteindelijk ook een financieel effect zullen hebben. Dus dan hoop ik daar zo wel op te horen hoe dat opgelost gaat worden, want uiteindelijk is het geld wel eindig.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Natuurlijk, geld is altijd eindig. Maar het zijn wel keuzes die je maakt en wij maken hierin andere keuzes dan uw fractie.
"De levensverwachting van de Stadjer blijft achter bij de rest van Nederland" is een alarmerende zin in de begroting. Alarmerend, omdat blijkbaar een aantal Stadjers keuzes maakt in het leven die nadelig zijn voor de gezondheid. Het is nogal wat om dit over onze eigen inwoners te stellen en te weten. Wij vinden daarom de voorstellen van het college om hier iets aan te doen aan de magere kant. Wij willen dat de inwoners van onze stad een gelijke levensverwachting hebben van mensen elders in het land. Waarom geen gebruikmaken van alle kennis van de campus Healthy Ageing? Dat zit hier om de hoek. Of het Quantified Self Institute bij de Hanze, afgelopen maandag aan ons gepresenteerd tijdens het bezoek van Oldenburg? Beide instituten en wellicht ook voorbeelden elders uit het land kunnen ons verder helpen, zodat we onze Stadjers helpen bij het gemotiveerd gezonder te leven. Een taskforce Leefstijl die al zijn krachten inzet, is nodig en wij dienden daarvoor een motie in.
"We gaan de wijken in", is een supergoede boodschap van dit college. En het krijgt geld mee, als de raad de begroting goedkeurt. De wijken gaan het merken dat de gemeente anders werkt, dat is een mooi voornemen. Wat dit alles echt gaat opleveren, is nog niet bekend. Ook hier zijn overal goede intenties te bespeuren, maar om van goede intenties tot goede daden te komen, is soms nog een hele puzzel. Zolang er nog bewoners verzuchten dat iets tot stand willen brengen in eigen wijk een lange adem en veel tijd en energie vergt, zijn we er nog niet. Maar de ChristenUnie wil graag een heel eind met u komen en hoopt toch echt dat 2016 de stad een nieuw elan bezorgt en dat de mensen die graag het parkeren, het groen of de speeltuin in hun wijk anders willen inrichten, dat ook voor elkaar krijgen zonder op de eerder genoemde rubberen muur te stuiten.
Voorzitter, wij kunnen volgen dat het college operatie kaasschaaf niet wil uitvoeren. Daarom het volgende over de maatschappelijke kosten- en batenanalyse. Het college gaat kijken naar de effectiviteit van de uitgaven voor subsidies. Maar over effectiviteit kun je nog veel discussies voeren. En hier is hij, mevrouw Koebrugge. Betekent dat een organisatie alleen geslaagd is als het effect bereikt is? Of zijn op de weg naar het bereiken van een doel ook neveneffecten bereikt? Bijvoorbeeld, je wilt een x-aantal mensen uit de schulden halen. Dan kan het zijn dat je dat eindresultaat niet bereikt, maar op de weg naar een schuldenvrij leven wel bereikt dat mensen hun leven weer een beetje op orde hebben en in ieder geval de enveloppen in een map doen. Daarom willen wij als ChristenUnie graag dat het college ons meeneemt in het denken bij het opstellen van de MKBA en vragen een reactie van het college hierop. En wij vinden het erg vroeg om bij voorbaat al uit te gaan van 2 miljoen euro minder uitgaven.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel. Voorzitter, ik ben dan wel benieuwd waarom de ChristenUnie vindt dat dit nu niet voldoende gebeurt. Er wordt op dit moment al heel vaak, ook in de begroting en ook bij de rekening aangegeven wat de neveneffecten zijn. Ook als een doel niet bereikt is, dan wordt juist aangegeven: "Doel niet bereikt, maar wij hebben dit en dit wel bereikt." Dus dat gebeurt toch eigenlijk al? Waarom zou dat anders moeten?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dan hebt u mij niet helemaal begrepen. Het college zegt: "Wij gaan kijken naar de effectiviteit van uitgaven." Daarbij kun je dus niet alleen in zo'n MKBA zeggen dat dit je uitkomst is. Met die uitkomst zouden heel veel gesubsidieerde instellingen nu al geen geld meer krijgen, omdat zij het doel niet bereikt hebben. Dat het in de begroting gedaan is, prima. Hartstikke goed. Maar ik wil in die MKBA niet de einduitkomst hebben waarbij we bij voorbaat weten dat een aantal subsidies of instellingen zou omvallen. Het gaat mij niet om die instellingen zelf, dat ik zeg dat die koste wat kost moeten bestaan, maar je moet wel goed kijken wat je in zo'n MKBA allemaal meeneemt. Daar gaat het mij om en daar willen wij als raad graag in meegenomen worden, tenminste wij als ChristenUnie.
Een ander punt, voorzitter. De laatste eer hoeft niet kostendekkend te zijn, ook al genoemd door het CDA. Deze zin spreken wij niet voor het eerst uit in deze raadzaal. Daarom kunnen wij niet anders dan een amendement begrafenisleges indienen om deze verhoging te voorkomen.
Evenementen zijn leuk voor onze stad, maar niet tot elke prijs en niet voor rekening van de gemeente. Dat het college de leges verhoogt, is een goede zaak en een goed begin van meer. Wij vinden de stap tussen 2000 bezoekers en 25.000 bezoekers nog te groot. Dat is geen vergelijk qua tarieven, daarom een amendement 'Leges evenementen'. En wie dat denkt: met deze tarieven jagen we ze echt niet de stad uit; in deze stad die bruist en spettert en evenementenhoofdstad is, zijn leges geen belemmering.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik kan op zich best volgen waarom de ChristenUnie komt met dit idee. Alleen ben ik benieuwd of de ChristenUnie ook voor nu al heeft uitgezocht wat dan de gewenste en ongewenste effecten zijn ervan, want daar hebben wij nu helemaal geen zicht op. Als wij voor deze motie stemmen, hebben wij geen idee wat de gevolgen zijn. Hebt u daar een beeld van?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij ook niet. Maar wij vinden gewoon dat als je een evenement hebt voor 2000 mensen, de totale businesscase die daaromheen hangt compleet anders is dan eentje van 25.000 mensen. Dus gevoelsmatig kun je uitgaan van dat verdienmodel, waarbij meer groter zal zijn en meer winst gemaakt zal worden dan bij minder mensen. Immers, je moet het sowieso al met veel minder entreegeld doen. Het lijkt ons logisch om in ieder geval de juiste gradatie aan te brengen, dat als je meer kunt verdienen op je evenement, je dan ook meer bijdraagt aan de kosten die ervoor zijn. Het is immers nog lang niet kostendekkend. Wij hebben daar nog een heel lange weg in te gaan. En dit lijkt ons het beste evenwicht tussen al die bezoekers en evenementen.
Dan nog iets over kunst en cultuur, voorzitter. Wij willen graag dat Groningen aansluit bij de Week van de Amateurkunst, de zogeheten WAK. In deze stad met een rijk amateurkunstleven, wordt de amateurkunst dan een week lang in de spotlights geplaatst, zodat meer Stadjers kunnen zien wat er allemaal aan talent aanwezig is of waar je aan zou kunnen aansluiten. De motie volgt zo meteen.
Het risico ‘groot onderhoud en vervangingen’ is inmiddels opgelopen tot bijna 9,5 miljoen euro in 2019, terwijl dat vorig jaar nog op 3 miljoen euro stond en in 2013 op 1,6 miljoen euro. Wij hebben als wij dit lezen een déjà vu. Want wij willen niet opnieuw falende verlichting of andere voorzieningen in de openbare ruimte die het niet meer doen. Wij willen geen kans lopen dat we opnieuw geconfronteerd worden met achterstallig onderhoud. Daar heeft de hele stad last van, dat vinden we met zijn allen een feit dat wij willen voorkomen. Daarom dienen we een motie ‘Groot onderhoud’ in.
Afsluitend, voorzitter, ik zie u seinen, maar ik was er precies aan toe. De ChristenUnie dankt alle medewerkers voor het opstellen van de begroting en de ondersteuning die werd geleverd. We wensen het college en de raad ook voor 2016 Gods onmisbare zegen toe bij de uitvoering van het werk. En dat iedereen, ook ik, zichzelf de vraag stelt: hoe goed heb ik de stad gediend? Dank u, voorzitter.

Amendement 9: Tarieven evenementen (ChristenUnie, CDA, Partij voor de Dieren, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende ‘Tarieven 2016’,

constaterende dat:
- in het voorstel een differentiatie wordt aangebracht op de leges evenementenvergunning;
- hierbij de een na hoogste categorie gebaseerd is op een evenement van 2000 tot 25.000 bezoekers;
- de kostendekkendheid hiervan van 15% naar 17% verhoogd wordt;
- we daarmee in vergelijking met andere gemeenten in de middenmoot blijven qua leges;
- bij ‘Bezuinigingen’ in de ‘Begroting 2016’ onder 12.1.13 ‘Verhoging dekkingsgraad tarieven’ vanaf 2017 een knelpunt geconstateerd wordt van 750.000 euro, waarvoor nu aanvullende middelen beschikbaar gesteld worden;

overwegende dat:
- er bij een groep van 2000 tot 25.000 bezoekers nauwelijks sprake is van differentiatie;
- de kostendekkendheid van de leges evenementenvergunningen verhoogd kan worden door de tarieven te verhogen;

besluit:
- de tabel op pagina 6 (bovenaan) van het raadsvoorstel als volgt te wijzigen:
    - de categorie 2000 tot 25.000 bezoekers op te splitsen in een categorie van 2000 tot 10.000 bezoekers en 10.000 tot 25.000 bezoekers;
    - voor de categorie van 2000 tot 10.000 bezoekers een tarief te hanteren van 1932 euro in 2015 en 1965 euro in 2016 en 2017;
    - voor de categorie van 10.000 tot 25.000 bezoekers een tarief te hanteren van 1932 euro in 2015 en 2500 euro in 2016 en 3000 euro in 2017;
    - voor de categorie van 25.000 een tarief te hanteren van 1932 euro in 2015 en 5000 euro in 2016 en 7500 euro in 2017;

en gaat over tot de orde van de dag.

Amendement 10: Tarieven begrafenisrechten (ChristenUnie, CDA, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende 'Tarieven 2016',

constaterende dat:
- de kostendekkendheid van begrafenisrechten 97% bedraagt;
- voorgesteld wordt deze tarieven met 2,85% te verhogen;
- de verwachte extra inkomsten 37.000 euro worden ingezet om de weglekeffecten van de bezuinigingsmaatregelen te beperken;
- de kostendekkendheid van evenementenvergunningen van 15% naar 17% verhoogd wordt;

overwegende dat:
- de kostendekkendheid van evenementenvergunningen laag gehouden wordt, mede omdat Groningen een levendige stad wil zijn;
- de laatste eer geen kille rekensom hoeft te zijn;
- begrafenisrechten daarom niet 100% kostendekkend hoeven te zijn;

besluit:
- besluitpunt IV van het voorgesteld raadsbesluit Tarieven 2016 te wijzigen in "de begrafenisrechten met de loon- en prijscompensatie van 1,72% te verhogen";
- het college opdracht te geven een alternatieve dekking te zoeken voor het beperken van de weglekeffecten van de bezuinigingsmaatregelen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 31: Taskforce leefstijl (ChristenUnie)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015,

constaterende dat:
- het college in de aanbiedingsbrief bij de ambities voor 2016 het volgende stelt: "We spannen ons in voor een gezonde en vitale stad, die de gemiddelde levensverwachting van haar inwoners positief beïnvloedt. Aandachtspunten vormen kinderen met overgewicht, alcoholgebruik onder jongeren, de psychosociale gezondheid van de jeugd en de geestelijke gezondheid in het algemeen";
- in de begroting op bladzijde 84 vermeld wordt dat de levensverwachting van de Stadjer achterblijft bij de rest van Nederland;
- dit een alarmerende constatering is;

overwegende dat:
- de voorgestelde maatregelen voor lokaal gezondheidsbeleid niet geheel lijken aan te sluiten op de alarmerende constatering over de levensverwachting van de Stadjers;
- er meer nodig is qua lokaal gezondheidsbeleid om zodoende de levensverwachting te verhogen;
- er op de healthy ageing-campus in Groningen van alles gedaan en onderzocht wordt om gezond ouder te worden;
- er bij het Quantified Self Institute vele onderzoeks- en innovatieprojecten zijn ter bevordering van gezondheid en leefstijl;
- er wellicht landelijk nog andere, goedwerkende voorbeelden of initiatieven zijn van een beter lokaal gezondheidsbeleid;

verzoekt het college:
- een taskforce Leefstijl in het leven te roepen die

a) bekijkt welke mogelijkheden er zijn voor een beter lokaal gezondheidsbeleid gericht op verbetering c.q. verhoging van de levensverwachting van de Stadjers (met onder andere gebruikmaking van de kennis van genoemde instituten in Groningen) om deze vervolgens
b) voor te leggen in een verbeterplan Leefstijl aan de raad (voor de zomer van 2016) en dan
c) er als taskforce concreet uitvoering aan geeft;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 32: Stimulering amateurkunst (ChristenUnie, CDA, Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- het college wil dat Groningen een rijk amateurleven kent;
- het college wil dat Stadjers zich kunnen ontwikkelen in een culturele loopbaan;
- het college wil dat er voldoende regie, vernieuwing en kwaliteitsverbetering is in de amateurkunst;

overwegende dat:
- de culturele en sociale functie van amateurverenigingen van groot belang zijn voor de stad;
- de amateurkunst meer in de spotlights geplaatst mag worden;
- de amateurkunst de mogelijkheid moet krijgen om haar talenten ten gehore en ten tonele te brengen;
- de amateurverenigingen de kans moet krijgen om nieuwe leden te werven;
- in 2015 Vrijdag actief deelgenomen heeft aan de Week van de AmateurKunst;
- het goed zou zijn om alle amateurkunstverenigingen in de spotlights te zetten;
- de gemeente de amateurkunst kan stimuleren en faciliteren door aansluiting te zoeken bij de landelijke Week van de AmateurKunst (WAK);

verzoekt het college
- aansluiting bij de landelijke Week van de AmateurKunst te onderzoeken en de raad hierover voor 1 maart 2016 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 33: Groot onderhoud (ChristenUnie, CDA, Stadspartij)
De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 11 november 2015 besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- het risico op groot onderhoud en vervangingen 4,44 miljoen euro bedraagt, met een kans van optreden van 25%;
- dit risico in 2019 oploopt tot 9,42 miljoen euro;

overwegende dat
- in totaal 60 miljoen euro nodig is om al het groot onderhoud en vervangingen uit te voeren;
- in het verleden 20 miljoen euro hiervoor beschikbaar gesteld is;
- dit beschikbaar gestelde budget op raakt, waardoor het risico(bedrag) groter wordt;
- zolang dit budget niet wordt aangevuld, dit in de (nabije) toekomst kan leiden tot achterstallig onderhoud;

verzoekt het college:
- bij de voorjaarsnota 2017 met een voorstel te komen dit budget aan te vullen om te voorkomen dat in de (nabije) toekomst een beroep moet worden gedaan op het weerstandsvermogen en/of de stad geconfronteerd wordt met de nadelige gevolgen van achterstallig onderhoud;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. de woordvoerder van Student en Stad, de heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Ten eerste wil ik iedereen bedanken die heeft meegeholpen aan de opmaak van deze begroting. Dit jaar is het ook voor de eerste keer dat de begroting wordt gepresenteerd in een digitaal jasje. Een goede ontwikkeling, die zorgt voor een betere leesbaarheid en waar nodig, meer verdieping.
Voorzitter, het gaat weer wat beter met Groningen, zo lezen wij in de inleiding van deze begroting. En dat is ook zo. Deze City of Talent heeft hier met elkaar voor gezorgd. Jong en oud, in alle soorten en maten. Dit talent ligt niet alleen besloten in een universitair diploma, maar juist ook in de schilder die nu bij mij thuis bezig was of de studenten van het Alfa college die de KlasseStore runnen aan het Damsterdiep. Met elkaar zorgen we ervoor dat het beter gaat. Wij zien hier dan ook niet de twee gezichten waar het college vaak over spreekt, maar een stad die zich juist door deze diversiteit versterkt. En met elkaar moeten we het ook doen wanneer Den Haag ons keer op keer in de kou laat staan. Zeer recent met de

bijstandsbudgetten, maar de aardbevingsproblematiek is hier natuurlijk ook een voorbeeld van. Kortom, we zullen het zelf moeten doen. We moeten inzetten op onafhankelijke Groningse groei en vooruitgang. Maar hoe doen we dat? Wij zien een grote potentie in nieuwe startende bedrijvigheid, de zogenaamde startups. Ze zijn er in vele vormen, maar doen allemaal een bijdrage aan positieve ontwikkelingen in Groningen. De startups in Groningen hebben nu al een grote economische invloed en creëren het grootste aantal banen vergeleken met andere Nederlandse steden. Een prestatie die ook aangeeft dat we door middel van deze innovativiteit vele problemen het hoofd kunnen bieden: aardbevingen, duurzaamheid, gezondheid enzovoorts. Maar dit betekent niet dat we er al zijn op dit gebied. Daarom dienen wij de motie 'Ecosysteem startups' in. Dan gaan we met de startup community in gesprek om te onderzoeken of er onderdelen gemist worden, zodat deze beginnende bedrijven nog beter gefaciliteerd kunnen worden. Hierdoor kunnen zij een nog grotere bijdrage leveren aan de Groningse economie.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik vraag mij af of de heer Van den Anker een beeld heeft waar het dan aan schort. De signalen zijn tot nu toe niet bij mij terechtgekomen, dus ik was benieuwd of u daar wat over kon zeggen.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Die signalen zijn wel bij ons terechtgekomen. We weten dat er inderdaad hard aan gewerkt wordt, ook door dit college, maar, zoals ook in de motie die zo meteen bij u langskomt te lezen valt, het is duidelijk waar wij op doelen.
Ik ga verder, voorzitter. Een prestatie van deze startups. Ze leverden een grote bijdrage aan de Groningse economie en daarom is het ook goed dat we ze blijven ondersteunen. Daarnaast moet er voor beginnende ondernemers ook de fysieke ruimte zijn om zich te ontwikkelen. In het verleden was de leegstaand hier zowaar een voordeel voor. Door de tijdelijke leegstaand konden beginnende ondernemers tegen een zwaar gereduceerd tarief hun eerste stappen zetten. Gelukkig loopt deze leegstand terug. Desalniettemin moeten we er alles aan doen om deze jonge ondernemers de ruimte te blijven bieden. Daarom dienen wij de motie 'Blijf creatief met leegstaande panden' in.
Voorzitter, voor deze onafhankelijke groei moeten wij ook andere randvoorwaarden zo goed mogelijk vormgeven naast een goed ondernemingsklimaat. Voldoende kwalitatieve huisvesting, een bruisende stad en hoogwaardige cultuur- en sportvoorzieningen zijn ook van groot belang.
Zoals wij gisteren ook via schriftelijke vragen hebben aangegeven, is er nog steeds een groot tekort aan huisvesting voor jongeren. Uit het Kences-rapport dat net is verschenen, komt naar voren dat er maar liefst 2300 jongeren in 2014/2015 wel in Groningen wilden wonen, maar geen geschikte woning konden vinden. De wethouder sprak in de woonvisie over een ontspannen kamermarkt, terwijl volgens deze monitor de spanning op de kamermarkt de afgelopen jaren juist is toegenomen. Deze jongeren verdienen net als ieder ander een dak boven het hoofd. Is het college dit met ons eens? En zo ja, hoe gaat het college dit acute probleem oplossen in 2016? In deze begroting lezen wij namelijk dat de kamerverhuurmarkt ook komend jaar verder op slot wordt gezet. De inzet op extra kwaliteit is natuurlijk een spoor dat we moeten volgen. Maar door de markt verder te beperken, laat het college deze jongeren in de kou staan.
Goede sportvoorzieningen zijn ook van groot belang. Ondanks het falen van het Nederlands elftal dit jaar moet we topsport niet afschrijven. Het blijft belangrijk om naast de breedtesport in de stad, ruimte te scheppen voor jong talent. Deze ruimte zit heel letterlijk in goede voorzieningen, zoals sporthallen en velden, maar ook in voldoende participatie.
Daarnaast moeten we ons brede en diverse cultuuraanbod behouden. Als de beste evenementenstad van Nederland zijn wij onderhevig aan de wet van de remmende voorsprong. Daarom zullen we ook op dit gebied innovatief moeten blijven. Het voorbeeld dat recent is langsgekomen, waarbij het nieuwjaarsfeest van Groningen geen doorgang kon vinden, is in ieder niet het goede voorbeeld.
Naast deze randvoorwaarden zien wij de toenemende vergrijzing van het ambtelijk apparaat als een groot probleem. Met nog geen 3% van de medewerkers onder de 31 jaar en maar liefst ruim 50% boven de 50, hoef je geen helderziende te zijn om te concluderen dat dit tot problemen gaat leiden. Dit probleem is nu misschien nog niet heel zichtbaar, maar in de toekomst zal er een kennisgat ontstaan en zullen wij als gemeente inleveren op slagkracht en kennis. Dit probleem moet serieus genomen worden en wij moeten hier als raad een visie op ontwikkelen. Daarom dienen wij de motie 'Stip op de horizon' in, om ook in de breedste zin van het woord over diversiteit in het gemeentelijk apparaat te praten. Daarnaast is er de mogelijkheid om door middel van het kabinetsbeleid op de aanpak van jeugdwerkloosheid, jongeren tussen de 18 en 27 jaar te bevoordelen bij vacatures. Hiermee kunnen wij twee vliegen in een klap slaan.

Aan de ene kant zorgen we voor een verjonging van het ambtelijk apparaat en daarnaast pakken we weer een stukje jeugdwerkloosheid aan. Daarom dienen wij een motie in om bij extern uitgezette vacatures het grootste aantal plekken alleen voor jongeren beschikbaar te maken, wanneer de functie dit toelaat.
Voorzitter, ik ga nu nog even kort in op de gemeentelijke financiën. Ten eerste is er natuurlijk het grote probleem dat de begroting nog niet echt sluitend is. Het CDA heeft daar ook al aan gerefereerd. De voorlopige bijstandsbudgetten voor 2016 zorgen voor een gat van 14,5 miljoen euro. Hoewel het college hier geen schuld aan heeft, moet dit wel opgelost worden. Uiteindelijk betekent dit simpelweg dat wij een groot bedrag moeten ophoesten. Het college kiest ervoor om dit bedrag nu niet mee te nemen in de begroting, maar dat we de klap later moeten opvangen door incidenteel de kosten te dekken vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen. Dit zorgt ervoor dat de toekomstige structurele kosten nog verder zullen toenemen voor Groningen. Daarnaast zien we al eenzelfde soort ruil van incidenteel voor structureel geld ter waarde van 14,4 miljoen euro op deze begroting. Dit 'gevonden' geld, dat het college jaar op jaar weet te vinden, zorgt op termijn voor het dichtslibben van de begroting. Een riskante keuze waarvan de hypotheek door toekomstige generaties moet worden betaald. De wethouder schermt met het feit dat deze incidenteel/structureel-wissel gemeengoed is onder overheden. Dal klopt ook. Dit betekent echter niet dat je dit geld ook maar direct moet uitgeven. Dit geld kan ook gereserveerd worden met het specifieke doel om de structurele kosten te dekken.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, u wilt meer startups, u wilt meer geld uitgeven aan cultuur, aan jongerenhuisvesting en u vindt deze keuze niet goed. Waar gaat u op bezuinigen?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Helaas heb ik niet de luxe, zoals menig collegepartij die heeft, van een gemeentelijk apparaat van drieduizend man, waardoor ik een vierhonderd pagina's tellend boekwerk kan opstellen. Maar ik zal u wel vertellen dat wij dat anders zouden doen, inderdaad.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, volgens mij hebben wij allemaal recht op technische en ambtelijke ondersteuning en kunt u een amendement indienen om dat te veranderen, toch?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Ik hoorde nog iets tussendoor, van mevrouw Van Gijlswijk volgens mij.

De VOORZITTER: Dat hoorde ik dan weer niet, dus daar hoeft u ook niet op te reageren.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Nee, maar simpelweg: het is vaak ondoenlijk voor een kleine partij zoals de onze, zonder ambtelijke ondersteuning, wanneer we niet in het college zitten, om op die manier gelijk een tegenbegroting op te stellen. Dus ja, ik heb hier geen pasklare oplossing. Ik kan u niet zomaar zeggen: "Ik ga hier en hier een miljoen euro weghalen." Het is een samenhangend geheel en deze oplossing kan ik u inderdaad niet zo geven. Maar ik kan u wel vertellen: wij zouden het anders doen, inderdaad.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff nog.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik constateer dat hier meerdere partijen zijn die amendementen indienen, zoals uw partij natuurlijk ook gewoon kan doen.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Los van de exacte cijfers kan Student en Stad toch wel noemen waar ze over zou willen bezuinigen? Er zijn toch wel mogelijkheden waarvan u zou zeggen: "Doe dat niet meer als gemeente, dan hebben we wat geld over", los van of dat het volledig dekt. Ik neem aan dat u daar toch wel over nagedacht hebt, of maakt het u echt niet uit wat de gemeente doet?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Daar hebben we ook duidelijk aan gerefereerd toen we de voorjaarsbrief bespraken. Daar hebben we duidelijk aangegeven hoe dat voor ons zou kunnen. Dus ik verwijs u daar even naar. Misschien kunt u dat even teruglezen.

Voorzitter, de vooruitzichten op het weerstandsvermogen zijn verslechterd ten opzichte van de rekening van 2014. Dit groeit niet door, waardoor er hetzelfde weerstandsvermogen van 87% wordt beoogd voor 2016. Daarnaast is het teleurstellend om te zien dat het college in 2017 een terugval ziet naar 85%. Zoals het college zelf aangeeft is het noodzakelijk om het weerstandsvermogen te versterken om toekomstige risico's te kunnen opvangen, zeker de risico's bij bijvoorbeeld de Wmo, die maar moeilijk kwantificeerbaar zijn.
Voorzitter, afsluitend: de stad is op de goede weg, maar er zijn nog een hoop obstakels. Als we deze weten te overwinnen en het college de financiën en het ambtelijk apparaat beter op orde krijgt, dan kunnen we onze rol als City of Talent nog verder vergroten, de werkloosheid terugdringen en onafhankelijk doorgroeien. Dank u.

Motie 34: Blijf creatief met leegstaande panden (Student en Stad, GroenLinks, D66, VVD)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- 11% van het winkelvloeroppervlak in 2014 leegstond;
- dit college ernaar streeft om deze leegstand in 2016 fors te verlagen;
- door economisch herstel de winkel- en kantorenleegstand afneemt;
- allerlei initiatieven en daarnaast jonge ondernemers graag gebruikmaken van leegstaande panden (bijvoorbeeld JOP, Talentweb en het Alfa College);

overwegende dat:
- het een positieve ontwikkeling is dat de leegstand afneemt;
- creatieve en innovatieve initiatieven en jonge ondernemers ondanks de afnemende leegstand de ruimte moeten krijgen;
- creatieve en innovatieve initiatieven on jonge ondernemers een waardevolle bijdrage leveren aan onze stad;
- creatieve en innovatieve initiatieven en jonge ondernemers de leegstand verder verlagen;
- Groningen aantrekkelijker wordt door extra in gebruik genomen panden;
- praktijkonderwijs, participatie en ondernemerschap zo tevens tot bloei komen;

verzoekt het college:
- te onderzoeken hoe de gemeente Groningen ondanks de afnemende leegstand, ruimte kan blijven geven aan allerlei initiatieven en jonge ondernemers die op een creatieve of innovatieve manier gebruik willen maken van leegstaande panden;
- en de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 35: Ecosysteem startups (Student en Stad)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- startups steeds belangijker worden voor de Groninger economie en werkgelegenheid;
- de recente verkiezing van de Fast50, de vijftig snelst groeiende technologiebedrijven van Nederland, heeft laten zien dat startups het goed doen in Groningen;
- startups in Groningen nu al een grote economische invloed hebben en daarnaast het grootste aantal banen creëren vergeleken met andere Nederlandse steden;

overwegende dat:
- er door de startup community wordt aangegeven dat een faciliteit als een zogenaamde 'accelerator' gemist wordt;
- er eventueel ook nog andere faciliteiten kunnen bijdragen aan het startupklimaat;
- deze faciliteiten een grote bijdrage kunnen leveren aan de toekomstige groei van de economie en werkgelegenheid;

verzoekt het college:
- in gesprek te gaan met de startup community om te onderzoeken of er onderdelen gemist worden en deze informatie met de raad te delen met eventuele oplossingsrichtingen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 36: Gemeente in balans (Student en Stad)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- de gemeentelijke organisatie vergrijst;
- maar 3% van deze medewerkers onder de 31 jaar is;
- ruim 50% van deze medewerkers boven de 50 is;
- dit aantal nog steeds toeneemt;
- veel jong talent de gemeente verlaat door een gebrek aan perspectief;

overwegende dat:
- de gemeentelijke organisatie door deze leeftijdsopbouw uit balans is;
- deze disbalans zonder ingrijpen alleen maar verder toeneemt;
- de vergrijzing van de gemeentelijke organisatie tot vele praktische problemen zal leiden in de toekomst, zoals een kennisgat;
- er geen duidelijke visie van het college is op de aanpak van vergrijzing;
- het generatiepact nog maar zeer beperkt succes heeft opgeleverd en dit waarschijnlijk niet veel verder zal toenemen;
- het kabinet de 'Aanpak jeugdwerkloosheid' heeft ingesteld om te voorkomen dat jongeren door de crisis lang aan de kant blijven staan. De 'Aanpak jeugdwerkloosheid' is vastgelegd in de Begrotingswet 2014 en 2015. Hierdoor is het openstellen van vacatures voor jongeren van 18 tot 27 jaar in het kader van de bestrijding van de jeugdwerkloosheid toegestaan;

verzoekt het college:
- bij extern uitgezette vacatures het grootste aantal plekken alleen voor jongeren beschikbaar te maken, wanneer de functie dit toelaat;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 37: Stip op de horizon (Student en Stad)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016;

constaterende dat:
- maar 3% van deze medewerkers onder de 31 jaar is;
- ruim 50% van deze medewerkers boven de 50 is;
- er verschillende discussies zijn over diversiteit in de gemeentelijke organisatie;
- de gemeentelijke organisatie niet in balans is;

overwegende dat:
- deze disbalans zonder ingrijpen alleen maar verder toeneemt;
- het nodig is om in de breedste zin qua diversiteit een discussie te voeren over de gemeentelijke organisatie;
- de vergrijzing van de gemeentelijke organisatie tot vele praktische problemen zal leiden in de toekomst zoals een kennisgat;
- het generatiepact nog maar beperkt succes heeft opgeleverd;

verzoekt het college:
- om met een inhoudelijke voorbereiding op de discussie te komen in de eerste helft van 2016 waarin verder inzicht wordt gegeven in de verschillende diversiteitsdilemma's;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren, de heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De hoofdlijnen van de begroting: groei, verbinding en vernieuwing, spreken ons aan. Vooral groei is dan ook de rode draad in onze woordvoering vandaag.
Onze gemeente heeft een hoge score bij kinderen die opgroeien in een uitkeringsgezin. Ook gaf Humanitas in de stad Groningen aan dat volgens hen het aantal kinderen in armoede groeit in onze stad.

We schrikken hiervan. We vragen ons af, wat ook in de commissie ter sprake kwam, waarom het doel van het college niet ambitieuzer is. Er staat nu als doel het aantal mensen in armoede “stabiel te houden”. Dit is een van de punten waar wij liever een afname zouden zien. Verder vinden we het jammer dat er nog steeds weinig duurzame kleding te vinden is in de stad. Er zijn wel pop-up stores met een deel ecologische en gerecyclede kleding, maar wij zouden graag een groei zien van dit soort ondernemingen. Wij bereiden een initiatiefvoorstel voor er zullen hier later nog op terugkomen.
Gisteren las ik in de Volkskrant dat het Canarische eilandje El Hierro, wat eeuwenlang als het meest westelijke puntje van de aarde werd gezien, het groenste bewoonde eiland ter wereld is en binnenkort 100% energieneutraal zal zijn. Goed nieuws! Het kan dus.

Wethouder SCHROOR: Maar je moet er wel met het vliegtuig heen.

De heer KELDER (PvdD): Dat hoeft niet per se, dat kan ook met de boot. Het is trouwens geen toeristisch eiland.
We hebben met z’n allen het doel om in 2035 een energieneutrale stad te zijn. Het blijft een mooi streven. Er moet nog veel verandering en vernieuwing plaatsvinden, voordat we dit doel hebben bereikt. De ontwikkeling en de inzet van groene energie is in ieder geval een stap in de goede richting. Hier zijn wij voorstander van, met name windenenergie en geothermie vinden we erg interessant.
Wat betreft het verkeer zien we natuurlijk graag een focus op milieuvriendelijk vervoer, zoals e-scooters en elektrische bussen en taxi’s. We zien dan ook uit naar de tussenstand inzake de duurzaamheidsmaatregelen en de mogelijke uitvoering van de motie over elektrische taxi’s.
Dan het evenementenbeleid, sommigen hebben dat al aangestipt: hierbij wordt er in de begroting een evenwicht gezocht tussen de bruisende stad en de leefbare stad. Wij hopen dat het college ook de groene, levende stad hierin wil meenemen. Levende wezens kunnen last hebben van te veel bezoekers en geluid en de natuur kan erdoor beschadigd worden. Ook zouden wij graag zien dat de grote evenementen kostendekkend zijn. Wij staan daarom mede op de motie van de ChristenUnie.
De verbinding tussen de zogenaamde smart city en het meer kwetsbare gedeelte van onze samenleving, die het college schetst in de begroting vinden we erg belangrijk. Er wordt gestreefd naar dat iedereen in Groningen kan lezen, schrijven en rekenen en dat er het hoogst haalbare uit elke cursist of leerling gehaald wordt. Een goed streven. Persoonlijke ontwikkeling is iets waar wij erg enthousiast over zijn, want zo komt iemand verder in zijn leven.
Verder willen we benadrukken dat we de vrouwenopvang erg belangrijk vinden en in de commissie hebben we het ook aangekaart. Een tekort in de vrouwenopvang moet voorkomen worden. We zouden graag later dit jaar geïnformeerd worden door de wethouder over de stand van zaken. Dan kan er ook geëvalueerd worden over hoe het inzetten van het sociale netwerk gaat, waar we erg benieuwd naar zijn.
Bij een congres over daklozen in Groningen hoorden we onlangs dat de druk op maatschappelijke opvang kan toenemen door het groeiende aantal vluchtelingen, omdat deze ook in dakloosheid kunnen vervallen wanneer ze uitgeprocedeerd zijn. We horen graag van het college hoe hierop ingespeeld wordt, wat er wordt gedaan om de vluchtelingen te kunnen blijven opvangen en ondersteunen, met instandhouding van de maatschappelijke opvang.
In 2016 zal onze gemeente ongeveer 850.000 euro binnenkrijgen door de hondenbelasting. De opbrengst groeit ook nog door waarde-aanpassing met 11.000 euro. Omdat dit bedrag in algemene middelen valt, mag het dus vrij worden besteed. Wij hebben hier in 2014 ook al schriftelijke vragen over gesteld. Toen ging het om een bedrag van 800.000, waar na incassokosten 500.000 euro van overbleef. Hiervan werd 110.000 euro aan hondgerelateerde zaken besteed. De resterende 400.000 euro wordt besteed aan andere zaken. We gaven dit ook al in de commissie aan. Vindt het college het niet een beetje vreemd dat hondeneigenaren in financieel opzicht meer bijdragen dan andere inwoners? En dat het grootste deel van dit bedrag dan ook nog eens voor heel andere doelen wordt gebruikt? We zouden graag zien dat het bedrag dat daadwerkelijk ten goede komt van de honden en hun eigenaren groeit, door bijvoorbeeld meer losloopgebieden te creëren, bedragen te vergoeden voor hondenoppas, inentingen etc. We zullen daarover een opmerking maken bij de tarievennota. We gaan even door over de dieren in onze gemeente. Want helaas zijn het vaak dieren die een vergeten slachtoffer zijn bij huiselijk geweld. Wanneer in een gezin dieren mishandeld worden, is gebleken dat er vaak ook menselijke gezinsleden mishandeld worden. Het kabinet heeft de relatie huiselijk geweld en dierenmishandeling al erkend. In de Tweede Kamer heeft het laten weten dat deze relatie dit jaar meegenomen wordt in de landelijke voorlichtingscampagne. We hebben een toezegging van de burgemeester gehad dat dit ook in Groningen bekeken zal worden, waarvoor onze dank.

De VOORZITTER: Mag ik u heel even onderbreken? Wat mij opviel is dat u zegt: “Ik maak nog een opmerking bij de tarievennota”, maar we hebben geen aparte behandeling van de tarievennota. Dus als je daar een opmerking over wilt maken, dan is het verstandig om dat nu te doen.

De heer KELDER (PvdD): Ik heb eigenlijk de opmerking gemaakt dat ik dat straks bij het kopje ‘tarievennota’ wil zeggen.

De VOORZITTER: Oh, dat is prima, dan komt het weer goed.

De heer KELDER (PvdD): Waar was ik gebleven? Er wordt in de begroting geschreven over de aanpak van radicalisering en ook jihadisme in het bijzonder. Jihadisme is slechts een vorm van radicalisering. Wij maken ons juist ook erg bezorgd over extreem-rechtste radicalisering, die we landelijk zien opspelen met de komst van asielzoekers. Is het college het niet met ons eens dat we radicalisering niet beter als een algemeen thema kunnen nemen? Waarom heeft het college gekozen hier alleen jihadisme specifiek te benoemen?
Over het algemeen zijn we positief over de begroting: Groningen heeft verschillende gezichten en blijft in grote lijnen een aantrekkelijke stad om in te wonen. We zijn bijvoorbeeld blij te zien dat duurzaamheid als leidend principe steeds belangrijker voor de ontwikkeling van Groningen wordt. Verder groeit het aantal van nieuwe en bestaande woningen die voorzien worden van duurzame systemen, waarbij het energiegebruik drastisch wordt gereduceerd en woningen ook levensloopbestendig zijn. We blijven benadrukken dat het wat ons betreft erg belangrijk is om, waar mogelijk, bestaande bouw zo energieneutraal mogelijk te maken. Wij steken hier liever op in dan op het afbreken van bestaande bouw en daarvoor in de plaats iets nieuws neer te zetten. De wethouder gaf tijdens de commissie al aan de kansen voor verduurzaming van woningen vooral liggen bij de bestaande bouw en de corporatiewoningen daarbinnen. Energie-armoede kan zo worden voorkomen.
We zijn ook blij dat de afgelopen jaren, samen met de woningcorporaties al een goede start met energiebesparing in bestaande bouw is gemaakt en dat voor particuliere woningen het concept ‘Groningen woont SLIM’ is ontwikkeld. Het concept ‘nul op de meter’ van particuliere rijwoningen uit de periode 1950-1980 zou volgens ons vooral kans van slagen hebben als het groots wordt aangepakt en we zijn dan ook vooral benieuwd naar de cijfers als het project een jaar gedraaid heeft.
Wij zijn geen eilandje in de Atlantische Oceaan, dat aan de rand van de aarde is, maar worden wel door sommigen gezien als de rand van de bewoonde wereld. Er gaat immers niets boven Groningen? Toch zien wij het erg zitten dat wij als stad vooroplopen met het energieneutraal maken, al was het alleen maar om de aardgasproblematiek te verminderen. Hoe eerder we aardgasonafhankelijk kunnen worden, hoe beter en hoe eerder we aan de rest van de wereld kunnen laten zien dat het snel afgelopen moet zijn met het leegpompen van onze aardgasvelden. De Partij voor de Dieren zal de komende tijd kritisch hierop blijven en allerlei middelen aanwenden om de energietransitie zo spoedig mogelijk te laten verlopen. Voorzitter, hiermee heb ik de meeste punten wel gemaakt denk ik. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dit was de laatste beschouwing. Ik heb begrepen dat D66 nog een opmerking wil maken over een gewijzigde tekst van een motie. Ik heb u gezegd aan het begin, maar de bijdrage van D66, dat er een motie is ingediend die eigenlijk meer leek op een amendement. Dat heeft er bij D66 toe geleid om even naar de tekst te kijken. Het gaat om motie 3. Klopt dat?

De heer LUHOFF (D66): Ja, dat zal ik even heel kort toelichten. Het gaat om twee gedachten en we hebben ze even uit elkaar gehaald. Het blijft nog steeds een motie, maar waarin we de uitspraak om het op te nemen in de rekening pas later doen en niet om de begroting op dit punt te amenderen.

De VOORZITTER: Dan stel ik u voor dat wij de gewijzigde tekst hier gewoon accepteren. Dan krijgt u hem en dan vervalt mijn opmerking dat motie 3 is veranderd in een amendement. Kunnen we dat op deze manier doen?

Motie 3A: Kwalitatieve prestatie-indicatoren WIJS (D66)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 11 november 2015, besprekende de Begroting 2016,

constaterende dat:
- het programma WIJS (Wijkinzet door Jongeren en Studenten) in 2015 van start is gegaan;
- dit programma tot doel heeft het goed samenleven van verschillende inwoners in onze stad te bevorderen;
- dit een proces is wat gestoeld is op elementen zoals: elkaar kennen, begrip hebben voor elkaar, samenleven en contact leggen;
- het doel van dit programma niet enkel ligt in kwantitatieve doelen;

overwegende dat:
- in de begroting 2016 met betrekking tot het programma WIJS enkel kwantitatieve doelen worden gesteld (zo worden er 183 participerende jongeren en studenten voor het jaar 2016 beoogd);
- deze kwantitatieve doelstelling niet overeenkomt met het kwalitatieve doel van het programma;
- dit verschil in aard tussen indicator en doelstelling in de begroting vaker voorkomt;

verzoekt het college:
- met een voorstel te komen om een tweede prestatie-indicator te hanteren met betrekking tot het programma WIJS welke zich meer richt op de kwalitatieve doelstelling van het programma. Gedacht kan worden aan een tevredenheids- of waarderingsindicator van de participerende deelnemers (zowel studenten als Stadjers), en/of een beoordeling van de afgeronde projecten;
- deze indicator op te nemen in de Rekening 2016.

De VOORZITTER: Dan maak ik u ook maar even een compliment. Het is fantastisch binnen de tijd gebleven. Kunnen we die tijdwinst incasseren door straks ook iets eerder te beginnen, of niet? Nee, ik vermoedde dat al. Het geld moet gelijk worden opgemaakt, begrijp ik. Mijn voorstel is dan om zoals afgesproken om 19.15 uur hier weer te zijn. Akkoord? De vergadering is geschorst.

(Schorsing 17.38 uur – 19.15 uur)

Reactie college B en W op raadsstandpunten en amendementen en moties

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Voor de eerste termijn van het college is het woord aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Dank u wel, voorzitter. Onze samenleving verandert in hoge mate en de vraag is, en dat hoor je ook in heel veel bijdragen terug: hoe veranderen wij als stad mee met die samenleving? Dat is geen proces waarbij je op de knop drukt en zegt: “Wij zijn veranderd, klaar!” Dat is een proces waarbij je als gemeente, met drieduizend medewerkers, nog geen paar jaar geleden komend uit de verkokerde organisatie, namelijk het dienstenmodel, toch vooral vanuit het stadhuis beleid hebt gemaakt. Dat gaat veranderen naar onze inwoners toe, naar de wijk toe. Letterlijk, maar ook figuurlijk. Dat is een proces waar we nu een paar jaar in zitten en waar we nu in onze ogen een ontzettend grote versnelling in aanbrengen. En gaat dan alles goed, is de vraag? Ook in veel bijdragen gehoord. En het antwoord is natuurlijk nee, niet alles gaat goed. De vraag die er ook ligt is: zijn we er al? Hebben we alles al bereikt? En het antwoord is natuurlijk ook nee. Maar laten we eerlijk zijn, dat hebben we ook niet opgeschreven als college, dat we er al zijn. Wat we hebben opgeschreven, is de beweging die we de afgelopen anderhalf jaar hebben ingezet, wat we tot nu toe hebben bereikt, maar vooral wat we de komende jaren nog verder willen uitbouwen. En dat is allemaal in het teken van die veranderende maatschappij, een veranderende overheid. En ik denk, dat hoor ik ook uit veel bijdrages terug, dat we daar in meer of mindere mate in uw ogen ook in slagen. We zijn ook blij als college, dat u dat herkent. En ik denk dat de opmerking van mevrouw Jongman van de ChristenUnie, de vergelijking tussen beton en rubber, misschien wel een heel mooie vergelijking is. Daar waar initiatieven op ons afkwamen, stuitten, ik kan het niet allemaal beoordelen maar dat is wel een beetje het algemene beeld, nieuwe initiatieven op het beton. Het past niet in ons beleid, we hebben er geen geld voor, kijk je maar even verder of regelt u het zelf maar. En dat rubber, daar zie ik een positieve annotatie in. Het is namelijk wel degelijk zo, dat zien wij ook in de dagelijkse praktijk en u waarschijnlijk ook als raadsleden, dat er veel initiatieven op ons afkomen. En dat we steeds vaker zeggen: “Hé, interessant. Wat hebt u er aan gedaan? Hoe kunnen we u een stapje verder helpen? Wat hebt u nodig? Hebt u ons wel nodig? Kunt u het niet zelf met anderen oplossen?” En als het antwoord daarop positief is, kunnen we ook als gemeente meeveren. Dan kunnen we dat beton veranderen in rubber, waarmee we inderdaad ook kijken welke mogelijkheden we hebben. Is het in inzet, is het in meedenken, is het in aanjagen of is het in faciliteren? En dat kan zowel inhoudelijk als in financiële zin.

Dat zijn de voorbeelden die we steeds vaker zien en dat ziet het college ook als de oogst van die veranderende inzet in onze samenleving. Ook dat is nog niet klaar, dat rubber mag nog flexibeler worden wat ons betreft. Maar het is natuurlijk ook zo, en dat is ook het echte verhaal, dat we wel degelijk soms gehouden zijn aan geld en aan regelingen. Dat is ook wat we met u hebben afgesproken. U stelt hier de budgettaire kaders vast en daar hebben we ons naar te verhouden. Maar het Rijk en u als gemeenteraad en wijzelf stellen ook regels vast, in het kader van het algemeen belang, waar we ons ook aan moeten houden. Dat zullen altijd afwegingscriteria blijven bij het beoordelen van nieuwe initiatieven. Maar los van het feit dat je dat moet doen, is de houding van dit college flexibel, rubber vind ik niet het mooiste woord, maar flexibel om te kijken wat we met elkaar tot stand kunnen brengen en hoe we daarop kunnen meeveren.
Wij zijn niet klaar als college, dat is ook een helder verhaal. Maar ik merk ook, en dat merkt het college ook in uw woordvoering, dat ook u nog lang niet klaar bent. Als we goed luisteren naar de woordvoeringen die gehouden zijn, dan hoor ik ook een raad die zichzelf de vraag stelt: hoe richten wij ons op die veranderende samenleving? En daar zijn de opvattingen nog lang niet hetzelfde. De een zegt: “We gaan iets meer naar ons toe halen”, de ander zegt: “We gaan veel meer naar buiten” en alle varianten die daartussen zitten. Eigenlijk is de centrale vraag die wij ons als college dagelijks stellen, maar die u als raad in al die woordvoeringen ook aan uzelf stelde: Hoe gaan we om met dat gebiedsgericht werken, met die aanpak in de wijken, met burgerinitiatieven? En ook met de verantwoording achteraf van processen en projecten, die uiteindelijk in die samenleving tot stand komen en waar jullie als raad en wij als college vaak pas in een later stadium dan we in het verleden gewend waren mee geconfronteerd worden, dan wel een besluit over moeten nemen. Dat vergt bij de raad en ook bij het college echt dat debat dat hier gevoerd wordt. Dat mag wel een tandje harder, is onze conclusie. En volgens mij is het echt een oproep aan ons allemaal om dat debat met elkaar te blijven voeren, maar ook om te blijven kijken: hoe zorg je er nou voor dat je kunt meebewegen, mee-initiëren en toch die verantwoording die een raad heeft, ook kunt afleggen over de besluiten die genomen worden en de budgetten die erbij horen. Ik denk dat dit proces goed kan worden vastgepakt en dat zie ik ook in al die bijdrages terug.
Dan financieel. Toch veel complimenten gekregen, dat geldt natuurlijk ook voor onze ambtenaren en die breng ik natuurlijk ook via deze kant over, voor het harde werken. We zijn financieel gezond, dat durf ik wel te stellen. Natuurlijk zijn er zorgen. We moeten binnen onze organisatie nog 22 miljoen euro bezuinigen de komende jaren en dat zit hem echt in veranderingen van afdelingen. Dat zit hem ook in outsourcing, waar we later nog over gaan praten, maar ook in efficiency. Dat zit hem ook in boventalligheid, mensen naar werk begeleiden, dat is nog een enorme opgave. En dat beseffen we. We hebben daar wel oplossingen voor, dus het is niet zo dat daar geen dekking of geen actie onder zit, maar het is nog steeds een ingewikkelde opgave. Natuurlijk zijn er ook bedreigingen van buitenaf. De vpb, daar moeten we het nog over hebben. Daar zijn we nu ook over in gesprek in het kader van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Hoe gaan we daarmee om en hoe gaan we straks met de fiscus om? Voor de fiscus is de gemeente een nieuwe entiteit, dus dat is nog spannend. De BBV, ook daar maken we vorderingen, om die risico’s die daar eventueel in zaten te verkleinen en te verminderen. Dat ziet er op zich ook positief uit. Toevallig ga ik morgen naar een vergadering van de VNG Financiën waar dit op de agenda staat. En de BUIG, daar zal ik straks nog wat over zeggen. Het weerstandsvermogen groeit ook. Niet alleen dit jaar, met een klein knikje naar volgend jaar, maar daarna ook structureel naar 0,91, wat wij nog nooit in het verleden gehaald hebben. En ik denk dat dit ook wel gezegd mag worden. Dat is ook een inspanning van het college om de risico’s die wij allemaal zien, ik heb er net een paar genoemd, ook allemaal echt te dekken en goed te voorzien van een gezond weerstandsvermogen, waarbij wij, dat is ook een constatering, in relatie tot andere gemeenten als het gaat om solvabiliteit, echt nog niet vooroplopen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, dat is natuurlijk heel mooi, maar het is nog geen 2019 en de 0,91 hebben we nog lang niet gehaald. Dat kunnen we pas vaststellen als het 2019 is, dat kunnen we nu nog niet zeggen.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, dat geldt natuurlijk altijd voor een meerjarenbegroting, dat je pas weet in het jaar dat het zover is of je het daadwerkelijk haalt. We zullen dit natuurlijk blijven monitoren. Elk jaar zullen we die analyse blijven maken; waar staan we, waar groeien we naartoe? Maar ik weet een ding zeker: dit plaatje hebben wij nog niet eerder aan u kunnen tonen. En we willen hier ook voor gaan, om dat weerstandsvermogen waar u ook belang aan hecht, dat weet ik, ook duurzaam te versterken. En ook

daarin zit, en daar kom ik straks nog wel over te spreken, de BUIG-oplossing. Als we die moeten toepassen, zit daar nog steeds een structurele component in, ook in de groei van het weerstandsvermogen. Dat betekent, als die erin blijft zitten, dat we ook autonoom steeds een beetje beter in dat weerstandsvermogen gaan zitten. Zeker als de risico's op termijn gaan afnemen. En ik denk dat dit een financieel gezond plaatje is.
De zorg en de innovatie, daar is ook veel over gezegd. We hebben ook veel moeten doen en daarin is veel goed gegaan. Natuurlijk zijn er ook altijd zaken die niet goed gaan, gesprekken die niet lekker lopen, een besluit dat toch uiteindelijk anders valt. En ik wil u ook waarderen, de SP, de PvdA, heel veel partijen, wil ik complementeren dat gevallen, zaken, mensen die zich bij u gemeld hebben met "ik kom er niet meer uit", ook gemeld zijn aan ons, zodat wij ook de kans krijgen om daar nog een keer naar te kijken. Ik heb toen gezegd, een tijd geleden al: "Als u ze nu heeft, dan doen we dat nu en binnen een week hebt u een reactie." We hebben in de praktijk gezien dat we dat blijven doen en ik heb onlangs nog een situatie langs gehad waar we op dit moment weer naar kijken. Dat is een soort second opinion op dit soort situaties en die houding blijven we aannemen, want waar gewerkt wordt, gaat er ook wel eens iets mis en daar willen wij van leren. Dus de oproep blijft: als u gevallen tegenkomt, mensen tegenkomt waarvan u zegt: "Die kunnen geen kant meer op en wij denken toch dat er iets is", laat ons er gewoon nog eens naar kijken.
De WIJ-teams zijn in ontwikkeling. Twee zijn er al gerealiseerd en de andere komen eraan. Aan het eind van het jaar zijn de sociale teams gerealiseerd, volgend jaar. Dan zijn we stadsdekkend en stadsbreed bezig.
Dan het wijkgerichte werken als innovatie, en ik denk dat ook daarin slagen gemaakt zijn. We hebben u toegezegd dat wij 5 miljoen euro zouden ombuigen vorig jaar. En ik hoor nog een aantal fracties zeggen: "Dat gaat u niet redden. Waar haalt u dat geld vandaan?" En ga zo maar door. Wij hebben in totaal 5,7 miljoen euro omgebogen en het is niet alleen ombuiging geworden, want dat was de afspraak, dat we bestaande budgetten zouden ombuigen naar de wijken, maar het is ook nog eens een keer vrij geld. 1 miljoen euro extra. En ik denk dat wij als college ruimschoots invulling geven aan die ambitie om daadwerkelijk middelen in de wijken te kunnen inzetten. En dan weet ik dat er een discussie kan plaatsvinden. Ja, het zijn toch middelen, gelden die vastliggen, bijvoorbeeld beheersmiddelen. Ik kan een voorbeeld noemen van collega De Rook, die heeft ook die middelen voor bijvoorbeeld beheer en onderhoud in het stadsdeel West met de bewoners besproken. Dan kun je zeggen: "Die middelen liggen vast in een aantal acties die we in beheersmatige activiteiten hebben weggezet, meerjarig, en dit gaan we ervoor doen." Maar je ziet dat, als je met bewoners spreekt, de creativiteit loskomt en dat er ook andere keuzes gemaakt kunnen worden met die middelen, zonder dat bijvoorbeeld het BORG-niveau wordt aangetast, maar door op een andere manier te focussen. Dingen waar wij nog nooit aan gedacht hadden. En dat is ook ombuigen van middelen en ook dat is participatie en ook daadwerkelijk anders je geld inzetten dat ooit bedacht is. Dus dat is de aantekening die we daarbij graag willen maken.
De stad wordt ook steeds internationaler. Daar hebben we het vanmorgen nog over gehad bij de persconferentie. Het welkomstcentrum bestaat nu een jaar en we zien een enorme vraag op ons afkomen naar internationale expats en kenniswerkers, kinderen en vrouwen en ga zo maar door, en mannen. Want vrouwen werken natuurlijk ook hier in de kennisindustrie, laten we dat niet vergeten. Maar het is een enorme groei en die stad wordt steeds internationaler. En dat geeft ons ook een nieuwe opgave, ook in woonvormen, ook in verblijfsklimaat, ook in voorzieningen. En dat is iets waar we ons op moeten gaan focussen, want dat zal de komende jaren alleen maar toenemen, is de verwachting. Autochtone studenten nemen af, studenten uit Nederland. Dat zien we nu al gebeuren. Maar de internationale studenten nemen toe en ik denk dat dit voor Groningen een enorme kans is om onze potentie ook op orde te houden. En natuurlijk, door de VVD al aan gerefereerd, de big building, dat soort ontwikkelingen zijn goud waard voor de stad. Dat soort initiatieven, natuurlijk weten we allemaal dat daar een bepaalde tijdelijkheid aan zit, maar daar is altijd weer een oplossing voor. Wij vinden echt dat dit soort initiatieven goud waard zijn voor de stad. Dat is wat Groningen sterk maakt, die startups, die creatieve industrie, die lijstjes waar wij dan ook op voorkomen. En 'wij' zijn dan die ondernemers van ons. En ik denk dat de manier waarop we er nu mee omgaan, veel vrijheid, meeveren, rubber, en enthousiasmeren, echt resultaten oplevert. Dat zien we bijvoorbeeld nu ook bij de big building tot stand komen.
Dan wilde ik een opmerking maken over die twee gezichten van de stad. De twee gezichten zijn eigenlijk een metafoor voor alle mensen. We hebben natuurlijk niet twee gezichten in de stad, we hebben natuurlijk heel veel gezichten in de stad en er zijn uitersten. En wat ik gehoord heb van de SP, is dat die twee uitersten ook vaak gepolariseerd worden tussen kansrijk en kansarm. Daar zit natuurlijk heel veel tussen. En vervolgens wordt er gesteld dat wij als gemeente voor dat tweede deel, kansarm, onvoldoende doen. Dat wij ons focussen op de kansrijken, dat wij ons focussen op de mensen die het allemaal zelf kunnen.

Niets is minder waar. Dat klopt natuurlijk niet. Ik zal u een aantal voorbeelden noemen en u kent ze allemaal: armoedebeleid, inkomensondersteuning, onderwijs, bijvoorbeeld het programma vanuit onze vernieuwende gelden 'succes for all'. Dat is gericht op het wegwerken van taalachterstanden. Dat is nog niet talentontwikkeling, daar gaan we ook mee aan de slag. Als we het hebben over de werkloosheidsbestrijding: meer geld naar de wijken, VSV, werkinzicht, schuldhulpverlening, ga zo maar door. Het buddyhuis, net geopend, ook met medewerking van ons. Maar ook de maatschappelijke opvang die we gaan omvormen naar een nieuw systeem, waar we volgend jaar met elkaar over gaan spreken. Allemaal inzet op dat tweede gezicht waar u het over hebt. En ik denk dat dit college met de rug recht kan zeggen dat die inzet op die domeinen minstens net zo groot is, misschien nog wel groter, maar dat zouden we per geval moeten bekijken, als een aantal jaren geleden het geval is geweest.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, dit vraagt natuurlijk om een reactie. Als u zelf kijkt naar uw eigen begroting, dan ziet u dat er extra geld naar cultuur gaat, dat er extra geld naar een economisch programma gaat. Dan ziet u dat de evenementen niet kostendekkend worden gemaakt, grote evenementen waar mensen naartoe gaan. Dan ziet u dat de thuiszorg voor een groot deel wordt afgebroken, dan ziet u dat we wederom 100.000 euro minder gaan uitgeven aan id-banen bijvoorbeeld. Dat ziet u toch ook wel? Waarom ziet u dat niet als een prioriteit, als u die twee gezichten echt met elkaar wilt verbinden en dichter bij elkaar wilt brengen? Dan moet u dat ene gezicht, die metafoor die u noemt van mensen die het moeilijk hebben, die een steuntje in de rug nodig hebben, die moet u opkrikken en een verbinding leggen met mensen die zichzelf wel redden. En dat doet dit college niet.

Wethouder SCHROOR: Nou voorzitter, met het eerste deel van het betoog van de heer Dijk ben ik het eigenlijk wel eens, dat dit belangrijke onderwerpen zijn. Waar ik het ook mee eens ben, is het feit dat wij dat met elkaar in verbinding moeten brengen. Maar waar ik het niet mee eens ben, is het feit dat wij dat niet doen. U noemt een aantal onderdelen waar we ook in investeren, cultuur, economie, onderwijs, sport en gezondheid. Nou sport, daarop moeten we nog bezuinigen, overigens, maar dat is straks geheel aan wethouder De Rook. Maar dat zijn domeinen waar wij daadwerkelijk in alle serieusheid in investeren. En dat heeft ook te maken met ons geloof dat investeren in werkgelegenheid, investeren in een economisch klimaat, investeren in een culturele stad, ook voor iedereen, ook voor dat tweede gezicht, waar u het over hebt, goed is. Dat is een ferme overtuiging.

De heer DIJK (SP): Dat is allemaal heel boeiend en deze discussie hebben we vaker gehad, maar als het gaat om een economisch programma en banen creëren, ramt u er aan de andere kant driehonderd banen in de thuiszorg uit. Dus heeft u het hier over investeren in werkgelegenheid? Dat die mensen die een steuntje in de rug nodig hebben dat krijgen? Dat krijgen die mensen dus niet.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, debatten over de werkgelegenheid in de zorg hebben wij natuurlijk al vaker gevoerd. Ik kan u ook zeggen, voorzitter, dat die banen ons na aan het hart liggen. Wij weten en wij voelen ook wat het is voor mensen om hun baan te verliezen. Dat is niet niks. Daar stap je niet zomaar overheen. Maar wij weten ook, en dat is ook de realiteit, dat wij het met minder geld moeten doen en dat wij dus werkelijk moeten gaan omvormen, wat we ook doen. Maar dat doen wij altijd vanuit de zorg voor mensen. Daar waar zorg nodig is en mensen die niet zelf kunnen regelen of betalen, staan wij daar garant voor. Daar staan wij ook voor en wij doen dat vanuit een cliëntgerichte benadering en niet vanuit een instellingsbenadering.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, daar zit dus inderdaad een heel groot verschil tussen de SP en dit college. Wij zouden ervoor kiezen om inderdaad extra geld uit te geven aan thuiszorg en hier staat de wethouder van D66 en die zegt: "Wij geven geen extra middelen uit aan thuiszorg om die ontslagen op te vangen. Nee, wij kiezen ervoor om 1 miljoen euro uit te geven aan duurzaamheid, om evenementen niet kostendekkend te maken", ik heb net het rijtje genoemd. Dat is een heel groot verschil. U kiest er niet voor om die halve mantel van Sint-Maarten af te doen en af te staan aan zorg bijvoorbeeld. Om maar een voorbeeld te noemen. En daar zit een heel groot verschil.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, ik heb niet de overtuiging dat wij het vanavond eens worden. Maar ik wil u wel verwijzen naar het begin van mijn woordvoering, waarin ik heb opgesomd wat wij allemaal doen voor dat tweede gezicht, waar u en wij zoveel zorg voor hebben. Dat is ook zorg vanuit de stellige overtuiging dat we dat moeten doen en dat dit ook goed is voor onze stad. En het college is van mening dat die investeringsagenda in balans is. Daar kunnen we natuurlijk altijd van mening over verschillen, waarvan akte.
Dan de situatie voor de scholen. Verkeersveiligheid rond scholen is een belangrijk thema. Ik zeg u ook toe dat dit ook een punt van aandacht is; wethouder De Rook zal ook de komende tijd met u dat debat aangaan over de veiligheid rond scholen. Ook wij zijn daarmee bezig. En de maatregelen die wij eventueel kunnen nemen in samenwerking met scholen, dat verhaal en die aandacht zullen we daar zeker aan gaan schenken. Als het gaat om de GSV, verkeersveiligheid: we kennen die wijk. Daar zit natuurlijk de Haydnschool ook vlakbij en de International School. We zien die groei, we zien ook de druk op het verkeer. Daar komen heel veel mensen van ver af met de auto aanzetten en dat zorgt in de piekuren echt voor opstoppingen, klaar-overs en ga zo maar door. Wat wij in ieder geval doen vanuit ons beleid is dat wij de GSV proberen te faciliteren om meerdere ruimtes te kunnen gebruiken, zodat ze misschien ook met de internationale kant van de school op een andere plek verder kan, zodat ze daar kan groeien. Wat ook de GSV weer de ruimte geeft om door te groeien in haar concept. Dat soort oplossingen doen we niet alleen voor de GSV maar ook voor andere scholen. We weten ook dat de Brederoschool op dit moment heel veel aanvragen heeft en ook te krap in zijn jasje zit. Ook dat is een onderwerp voor de komende tijd. Kortom, we denken ook met de scholen mee als het gaat om groei en wachtlijsten. Die willen we ook voorkomen waar mogelijk. We willen graag de schoolkeuze vrijhouden voor iedereen en die verkeersveiligheid is voor ons ook een heel belangrijk punt.
Dan de HHT. Ik doe dat nu en niet bij de moties want het is best een lastig probleem. Namelijk, we hebben afgelopen week een brief gekregen. U maakt er in de commissie melding van, ik kende die brief toen nog niet eens, zo vers is die brief. Die brief geeft twee dingen aan, namelijk dat wij de middelen van dit jaar kunnen overzetten naar volgend jaar. En dat wij die dus wat ruimer kunnen inzetten, als het gaat om de vergoeding per uur. Wij zitten nu op 10 euro HHT voor iedereen, voor alle inkomensgroepen. Daar zit ook een bepaalde logica achter. Wij hebben de mogelijkheid om die bijdrage op te trekken naar maximaal € 17,50 nu. Het was toen € 12,50 en het is nu € 17,50. En u vraagt in uw motie: die euro's moeten naar de sector, of naar die cliënten eigenlijk. Dat is onze aanpak. En dat is het college met u eens. Dat geld moet gewoon daar komen waar het hoort te liggen. Er zijn daar twee dingen van belang. Het is incidenteel geld. We weten niet of we het, als we het niet opmaken, het jaar daarna nog een keer door mogen schuiven. De kennis die we nu hebben is dat het dan teruggaat naar Den Haag. Dus het is incidenteel, waarmee werkgelegenheidseffecten per definitie best ingewikkeld zijn om hard te maken in de sector. Niettemin willen wij dat die euro's goed besteed worden. Wij zullen die inzet daar ook op plegen, samen met de sector, om ook mensen duidelijk te maken waar zij aanspraak op kunnen doen. Dat is dan even vooruitlopend op die motie. Wat ons betreft gaan wij een voorstel doen en dat moet echt op korte termijn, om de vergoeding per uur te verhogen, ook voor degenen die het nu hebben aangevraagd. En we zullen ook een soort 'veegactie', dat klinkt een beetje impopulair, maar dat is het wel, doen om al de mensen die het niet hebben aangevraagd en die misschien door zo'n verhoogde bijdrage het wel zouden willen doen, daarop te attenderen en ook nog tot het einde van het jaar in de gelegenheid te stellen om daar ook gebruik van te maken. Ik denk dat dit hetgeen is wat wij op korte termijn kunnen doen. Dus daar moet u ons maar even het vertrouwen in geven dat wij daar goed mee omgaan. We zullen u daarvan op de hoogte houden. Want op het moment dat wij hierover spreken, nu, zijn wij bezig met de beschikkingen. Dus het is op dit moment echt zo dat we daar niet veel debatten meer aan kunnen wijden, maar ik zeg u toe dat wij rekenschap gevende met de groep die wij in beeld hebben en de mogelijke groei die wij hebben, de verhoging van de huishoudelijke toelage zullen toepassen op de huidige groep. Die krijgt gewoon meer geld voor die uren. En dat we ook een beroep doen op de mensen die dat nog niet hebben gedaan. Dus dat even ten aanzien van deze middelen.
Doelstellingen koppelen aan middelen, dat hebben we ook tijdens de commissies vaak gehoord. De begroting digitaal, dat is een proces dat nog niet klaar is. Dat geldt ook hiervoor. Wij zullen het komend jaar met u kijken welke doelstellingen we beter kunnen koppelen aan middelen en welke prestatie-indicatoren daar ook het beste bij passen. Het kan best zo zijn dat een aantal die we nu opgenomen hebben niet voldoen of te weinig zijn of te veel. Dat debat gaan we graag met u aan en we zullen ook gedurende het jaar naar de begroting 2017 proberen om die wijzigingen en die verbeteringen door te geven en door te voeren.
Dan het budget voor wijkgericht werken. Nou, daar heb ik het al over gehad.

Begraven. Het CDA heeft een opmerking gemaakt over de tarieven voor begraven, de ChristenUnie ook. Ze hebben beiden een motie ingediend en natuurlijk snappen wij de aard van die motie. Natuurlijk snappen wij ook dat die motie er ligt. Volstrekt helder. U hebt haar al vaker ingediend en we kennen uw standpunt en daar hebben we ook respect voor. De enige nuancering die wij erbij willen maken, en dat is ook de reden waarom wij zeggen dat het op zich goed te verdedigen is om kostendekkendheid op dit publiekrechtelijke tarief door te voeren, is dat wij vorig jaar een overschot hadden op de begrafenisrechten. We zaten, uit mijn hoofd, op 103%, volgens mij. 106%, sorry. Toen hebben wij er 6% afgehaald, dus minder kosten in rekening gebracht bij de begrafenisrechten. Nu, uit de nieuwe berekeningen, en dat heeft natuurlijk ook met de ontwikkelingen en de kosten en zo te maken, zitten we op een onderdekking van 97%. Dus 3% minder. Daarom is het ook wel in de lijn der verwachtingen dat we nu die 97% naar 100% brengen, dat hebben we ook vorig jaar gedaan. Ten opzichte van 2014 is het dus nog steeds minder. Alleen, ten opzichte van vorig jaar is het natuurlijk iets meer. Dat is de reden waarom wij zeggen, ook conform uw raadsbesluit, dat dit een verantwoorde verhoging is, die niet extra veel is.
Dn de kerndoelendiscussie. Het CDA heeft daar ook naar gevraagd. De kerndoelendiscussie staat niet meer op de agenda. Dat betekent niet dat daar niet aan gewerkt wordt. In het begin heb ik die veranderende manier van werken waar wij mee bezig zijn al genoemd. En wat wij steeds vaker zien, is dat onze kerntaken, voor zover wij dachten dat wij die kerndoelen of de kerntaak hadden, steeds vaker ter discussie worden gesteld door de maatschappij. Dat wij steeds vaker horen: “Ja, jullie vinden wel dat jullie dat moeten doen, maar wij doen dat beter of wij doen dat anders” of: “Kunnen we dat niet op deze manier doen?” Dus eigenlijk is het een autonoom proces dat in de samenleving plaatsvindt en ik denk dat we het daar ook moeten laten. Ook toen het CDA in het college zat kwamen we hier niet uit. Ik denk dat het debat in de raad hierover ook bijzonder ingewikkeld is. We gaan het graag aan, maar ik denk dat we allemaal wel beseffen dat het niet zo snel leidt tot allerlei aanwijsbare taken die we niet doen. Ik vind veel interessanter de beweging die we nu in de maatschappij zien, die eigenlijk automatisch de kerntaken en doelen van ons ter discussie stelt. Dan heb je een organisch model van onderop en dan denk ik dat we uiteindelijk wel komen op wat nu eigenlijk de reden is dat wij als gemeente deze zaken wel of niet oppakken.
Dan de relatie met de MKBA. U vraagt ook over de MKBA: “Kunnen we daarover op de hoogte worden gehouden?” Natuurlijk. Wij zullen de MKBA toetsen en testen bij u, maar ook straks in de praktijk en dat zal zeker meer zijn dan alleen een financieel argument. Dat zal ook bestaan uit maatschappelijke waarden en het zal ook bestaan uit bereik, het zal ook bestaan uit kwaliteit en uiteindelijk komt er hier een afweging, een voorstel van ons: zo zouden we die 2 miljoen euro kunnen halen. Komen we daar niet uit, dat is ook het verhaal, dan rest ons niets anders dan gewoon een collectieve korting van 5%. Dat is eigenlijk het verhaal. Dat willen we voorkomen, want we hebben namelijk wel een financiële doelstelling, ook daar zijn we eerlijk in. Maar we denken dat wij met die MKBA een inhoudelijk goede discussie kunnen voeren en we hopen dat we daar dan met elkaar overeenstemming over kunnen bereiken.
Ik zou nog iets zeggen over de BUIG. Ik denk dat dit nu wel op zijn plaats is. De BUIG, dat staat ook in de motie, daar kun je twee dingen mee doen. Ik kijk ook even naar Student en Stad. Hier zouden we kunnen zeggen: “We boeken het gelijk af.” Dan is er maar één plek waar dat gaat en dat is het weerstandsvermogen. U hebt eigenlijk in uw woordvoering aangegeven dat het dipje in 2017 naar 0,85 onverantwoord was. Volgens mij zei u dat, maar ik kan de term niet helemaal goed hebben. ‘Onacceptabel’ zou ook nog kunnen. Als wij nu de BUIG zouden moeten doorvoeren, betekent dat 0,8 per direct. Waarom doen we dat dan niet? Dat is ook een vraag die u kunt stellen. Nou, we zitten natuurlijk nog in onderhandeling. Tactisch gezien is het ook onverstandig om nu wel een afboeking te doen op iets waar wij het volstrekt niet mee eens zijn, waarvan we nu net de modellen binnen hebben gekregen om te kijken waar de fouten zitten in ons model. We weten dat er voor Groningen ook fouten zijn gemaakt en we moeten de discussie volgend jaar nog aangaan over het nieuwe verdeelmodel. Dus het lijkt ons zeer onverstandig om er nu een afboeking op te doen. Maar we hebben u wel een mogelijkheid geschetst hoe het zou kunnen en dat is door het activeren en ruilen van bovenwijkse voorzieningen. Dat activeren doen we al, maar nu gaat het ook om het daadwerkelijke ruilen. Het ruilen, en dat is door de fractie van het CDA ook terecht gezegd, betekent de structurele lasten in je begroting opnemen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, is het niet veel logischer om nu gewoon inderdaad het weerstandsvermogen in te zetten om die klap op te vangen? Dan gaat u de discussie aan over de BUIG-middelen en als u dan een meevaller hebt in de discussie, kunt u dat weer aanvullen. Dat is toch een veel logischer volgorde?

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, strategisch-tactisch vindt het college dat niet, om redenen die ik net heb aangegeven en ook om de reden dat we officieel nog steeds geen beschikking hebben gekregen. Dus het exacte bedrag is ook nog niet eens bekend. Daarnaast is het zo dat de vragen en opmerkingen die wij als gemeente Groningen richting de Tweede Kamer hebben gesteld, van "Leg nou eens uit waarom we dit onredelijke bedrag krijgen", zijn meegegeven aan de staatssecretaris. Daar gaat zij in het Kamerdebat antwoord op geven en het kan zomaar zijn dat dit nog tot iets leidt. Daar hopen wij op, want wij hebben als Groningen werkelijk een beetje een uitzonderingspositie in dit debat. Dus ook dat, u kunt nee schudden, maar ook dat vind ik nog steeds iets wat we moeten afwachten. Daarnaast is er nog een financieel argument, namelijk: het vastleggen van een miljoen euro in je begroting betekent dat je daar dan jarenlang niet aan kunt komen. Wij willen gewoon we zekerheid hebben over het bedrag, straks in maart. Dan kunnen we die ruil toepassen, dan weten we ook of dit het hele bedrag is of dat er nog andere zaken zijn of dat er nog voordelen zijn. Het kan misschien ook nog eens heel erg meevallen in de toekomst, dat weten we niet. De mogelijkheid is er wel, dat is nu hard gemaakt en ook sterk gemaakt. We doen het nu niet omdat, dat vastleggen van die begroting, ik weet dat vele fracties van u daar ook niet zo happig op zijn, en dat u daar ook zoveel mogelijk bij weg wilt blijven en dat wil het college ook. Dat is de reden waarom wij het nu niet doen. Maar dat er sprake is van een niet sluitende begroting, is absoluut en pertinent onwaar. We zullen overigens die brief, als u die vaststelt vanavond, ook meesturen naar de provincie, zodat ook die ziet hoe wij onze begroting op orde hebben.
Dan, voorzitter: jongerenhuisvesting. U zegt: "De markt voor jongerenhuisvesting verandert." Dat klopt, dat hebben wij ook als college gezien. Maar we zullen blijven inzetten op vernieuwing van onze huisvesting, die veel beter aansluit bij de wensen van de jongeren op dit moment en juist door daarop in te zetten, is onze verwachting dat de druk op kwalitatief minder goede jongerenhuisvesting zal afnemen ten gunste van die nieuwe ontwikkeling. Wethouder Van der Schaaf heeft daar een heel programma voor en gaat er regelmatig met u over in debat. Wij geloven er heel erg in dat die inzet juist zal lonen op langere termijn en dat daarom ook de druk op die hele stad wat zal afnemen. Dat is ook het beleid dat wij zullen blijven voeren.
Tot slot, voorzitter, voordat we naar de moties gaan, het vluchtelingen- en asielzoekersvraagstuk. Wij als stad bieden nu noodopvang voor meer dan vijfhonderd mensen. Wij als stad bieden bed, bad en brood. Dat is namelijk het einde van de keten, mensen die terug moeten naar het land van herkomst. Ook die voorziening hebben wij in de stad en ook daarvoor zullen we ons hard blijven maken richting de staatssecretaris. En wij gaan bezig met het opzetten van asielzoekerscentra. Daarover later meer, dat weet u ook. Ook dat is een ambitie die wij als college en als raad hebben, waarbij het college alleen maar waardering kan uitspreken, niet alleen voor de stad maar ook voor u. Want er is raadsbreed een motie aangenomen die ons oproept dat te doen, er is veel solidariteit hier in de raad maar ook in onze samenleving. Als ik het voorbeeld mag noemen dat wij nu in steden in Nederland zien dat er protesten zijn, bedreigingen zijn, intimidatie en soms zelf geweldpleging en als je dan ziet, en dat is hartverwarmend, hoe vluchtelingen in onze noodopvang verwelkomd werden door heel veel vrijwilligers uit de stad met een stuk taart, dan denk ik: zo kan het dus ook in Nederland. Ik denk dat wij daar met zijn allen collectief trots op mogen zijn. En laten wij helder zijn, onderwijs, zorg, inburgering, wonen, werk, ondersteuning en ook het vraagstuk van maatschappelijke opvang, indien dit aan de orde is, daar zullen we een pakket voor gaan maken. We zullen zorgen dat de mensen die hier in de AZC's komen, maar ook de mensen die hier langduriger in noodopvang en BBB's zitten, die recht hebben op onderwijs, kinderen, dat gewoon krijgen. Dat is heel simpel in deze stad. Wij zullen zorgen dat dit pakket helder wordt, dat we daar samen aan gaan werken en dat we u dat presenteren, zodat wij ook de mensen die hier wat ons betreft welkom zijn, een juist pakket kunnen aanbieden om zo snel mogelijk hun rechten te kunnen krijgen, maar ook gewoon burgers van Groningen kunnen worden. Daar zullen wij ons tot het uiterste voor inspannen en dat zullen we ook blijven doen.
Dan de moties. Oh ja. Voorzitter, sorry, voordat ik naar de moties ga: collega Gijsbertsen hield nog even een klein spiekbriefje omhoog. Dat is nog het vraagstuk van de zorg van de ChristenUnie. Volgt zorg geld of volgt geld zorg? Dat was gevraagd. Laten we helder zijn: beide zijn waar. Maar we weten niet precies in hoeverre wij genoeg budget hebben, dat was ook een vraag van u over de jeugdzorg, om onwenselijke wachtlijsten te kunnen voorkomen. Dat weten we nog niet. We zien het op dit moment nog niet, maar we

sluiten het ook niet uit. En dat is nou precies de reden waarom wij aan de ene kant de reserve Wmo hebben aangevuld, dus om op Wmo-terrein meer armslag te hebben als het tegenvalt om dat te kunnen doen, want het standpunt blijft: mensen die zorg nodig hebben krijgen dat ook, maar aan de andere kant speelt die ophoging weer middelen vrij in de begroting. Die 6 miljoen euro die we daar als reserve hadden voor het hele VSD-domein, om natuurlijk op die manier ook in de jeugdzorg een extra investering te kunnen doen, mocht optreden waar u, en wij ons ook als college, zorgen om maken. En op die manier denken wij als college daar een goed antwoord te hebben, om daarop te kunnen inspelen, mocht zich wat voordoen.
Dan de moties, voorzitter. Motie 1: Oordeel aan de raad. Het sluit aan bij onze werkwijze.
Motie 2: Deze motie ontraden wij. Nee? Oh. Dat staat hier wel. Maar, voorzitter, ik geloof dat wethouder Van Keulen hier iets over wil zeggen.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, voorzitter, inderdaad, dat was de afspraak. Het oordeel is aan de raad. Wel een aantal kanttekeningen. Op zich snappen wij het doel van deze motie en we hebben ook echt wel een ambitie op dat gebied. Maar om nou te kunnen zeggen: “Vanaf dan is onze binnenstad uitstootvrij”, is een behoorlijke utopie, omdat er gewoon geen wettelijke, dan wel financiële middelen zijn om dat af te dwingen. Maar we vinden het een mooie ambitie, dus we komen hier misschien in het kader van de zero emission stadslogistiek of anders binnen een andere context op terug.

Wethouder SCHROOR: Kijk, met die wethouder EZ kun je gewoon zaken doen hè.
Motie 3a: Oordeel aan de raad. Daarbij wel de aantekening dat wij zullen proberen, en ook vragen aan de studenten om dat zelf te doen, niet de beoordeling maar wel zelf dat onderzoek te starten, om ook dat aspect mee te nemen. Misschien met de Rijksuniversiteit en de Hanzehogeschool in samenwerking. Dat we proberen om als onderdeel van die opdracht ook deze kwaliteitscriteria mee te nemen, om op die manier onze kosten te beperken en ook dit een goed plekje te geven en naast de kwantitatieve doelstellingen ook kwalitatieve doelstellingen op te nemen. Dat zullen we dan proberen, maar het oordeel is aan de raad.
Dan motie 4. Die ontraden wij. Wij zijn namelijk al een sociale stad. Zie het hele betoog dat ik in de inleiding heb gehouden. Iedere Stadjer krijgt de kans om mee te doen van dit college en zachte landingen en nieuwe wettelijke regelingen proberen we daarbij ook in te zetten om mensen ook de tijd te geven hieraan te wennen. Dus daarom ontraden wij deze motie.
Motie 5. Deze ontraden wij ook. Maar ik zeg u wel toe dat wij dit aan de kaak kunnen stellen en kunnen adresseren bij de schoolbesturen en dat wil ik doen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar, voorzitter, wat gaat het college dan adresseren?

Wethouder SCHROOR: Nou, wat wij gaan doen is de O2G2-scholen, maar natuurlijk ook de VCOG, dus de basisscholen, vragen in het kader van het overleg dat wij hebben, om inzichtelijk te maken hoe dat nou precies zit, die verhouding tussen ouderbijdrage en kosten van schoolreisjes, zodat zij die informatie zelf kunnen geven. Als wij die informatie hebben, kunnen we kijken of het een probleem is.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar, voorzitter, dan moet u eigenlijk zeggen: “Oordeel aan de raad”, want dat is precies wat de motie vraagt. Als namelijk blijkt dat de vergoeding die wij verstrekken niet meer in lijn is met wat scholen in rekening brengen, zegt u: “Dan gaan we dat vervolgens aan u voorleggen.” Dat is precies wat wij vragen, meer vragen we niet van u.

Wethouder SCHROOR: Nou, voorzitter, dat is bulletpunt 1. Een voorstel doen om ook die bekostigingen in lijn met elkaar te brengen, dat is maar de vraag. Als het woord ‘eventueel’ er zou staan, dan zou het kunnen, maar dat is even aan u in de pauze. Dan is het oordeel aan de raad. Als het woord ‘eventueel’ er niet staat, dan ontraden we haar. Laat ik het zo maar even simpel formuleren.
Motie 6, collega Gijsbertsen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, wij zijn een beetje verward nu. Vanochtend is er een gesprek geweest met raadsleden en O2G2 en die hebben zelf aangegeven dat hier al aan gewerkt wordt. Dus wij vragen ons af of deze motie daarmee niet gewoon overbodig is.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nou, voorzitter, ik heb gisteren toevallig nog contact gehad met ambtenaren over deze vergoedingsregeling. Zij zeggen: "We hebben daar wel ideeën over, maar de motie zou een steuntje in de rug kunnen zijn." Kortom, ik voeg straks het woord 'eventueel' toe en dan gaan we gewoon aan het werk.

De VOORZITTER: Het is niet gebruikelijk dat gesprekken met ambtenaren hier in het politieke debat worden gebracht. Volgens mij moeten we dat ook niet doen, dus dat vergeten we even. Maar wethouder Schroor zal de verwarring proberen op te lossen.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, als blijkt dat het overbodig is, dan horen we dat van de schoolbesturen. En dan hebt u gelijk. Ik kan dat nu nog niet met zekerheid zeggen, op basis van een gesprek ook niet. Dus volgens mij blijf ik bij mijn advies aan u, met die toevoeging die net gedaan is. Dan motie 6, collega Gijsbertsen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Ja, voorzitter, voor motie 6 geldt hetzelfde als voor motie 7. In feite past wat u vraagt bij wat wij met de Stadjerspas doen. Wij zijn in contact met ondernemers om te kijken of ze nieuwe aanbiedingen hebben, dus op zichzelf is dat prima. Waar we een beetje op haken is de zin "de raad daarover te informeren voor 1 maart 2016", want we informeren u nog binnenkort. We hebben het binnenkort over het armoedebeleid voor 2016, u wordt voortdurend op de hoogte gehouden van het armoedebeleid, dus daarbinnen kunnen wij deze wens heel goed betrekken. Maar ik zou die notitie eigenlijk liever niet willen. Dat is het tweede besluit, mevrouw Van Gijlswijk. Daar haak ik nu even op. Als u zegt: "Ik vind het goed om dit gewoon in de armoedebeleidrapportages mee te nemen", dan kan ik het oordeel aan de raad laten.
Zal ik motie 8 ook gelijk doen? Dat gaat over de collectieve zorgverzekering. Die zouden we willen ontraden. In de eerste plaats is het zo dat we ook in overleg zijn met Menzis, maar dat gaat over 2017. Voor 2016 zijn de afspraken al gemaakt en het college zou zich even willen oriënteren op de inhoud ervan, of het er werkelijk op deze manier zou moeten uitzien. We zijn wel bereid om daar bij u op terug te komen, maar we ontraden op dit moment deze motie, omdat we nog een nadere analyse willen maken.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dan motie 11, 'Inkomensondersteuning langdurig zieken en gehandicapten'. Wij hebben er even naar gekeken. De werkwijze is nu zo dat wij een basisbedrag uitkeren voor de mensen die daar recht op hebben, en aan het einde van het jaar het restant uitkeren dat we dan nog over hebben onder deze mensen. Dus een soort extra bonus. Ik kan u zeggen dat wat hier gevraagd wordt in deze motie, ik u gewoon ga toezeggen. Die 330 euro minimaal gaat gewoon volgend jaar gerealiseerd worden. Dat is een harde toezegging van mij. Dus daarmee ontraad ik de motie, want die is daarmee overbodig, maar het is een harde toezegging dat wij die 330 euro in ieder geval gaan uitkeren en daarbij ook een toezegging dat als er daarbovenop nog geld vrijvalt aan het einde van het jaar, wij ook dat in een eindejaarsuitkering zullen doen. Dus ze is overbodig en daarmee ontraad ik de motie, met vermelding van mijn toezegging.
Motie 12, 'Meten in het sociaal domein'. Deze ontraden wij. Niet omdat we dat niet willen doen, sterker nog: we gaan meten in het sociaal domein. Dat weet u ook, ook de MKBA in het sociaal domein gaat lopen. Alleen hebben wij dat nooit klaar in februari 2016. Dat is niet haalbaar. Wel in het voorjaar, dan gaan we de eerste resultaten opleveren. Maar als het gaat om kwaliteit, is dat het ontwikkelingsproces dat wij samen met de aanbieders in de komende jaren gaan voeren. Dus wij zullen in verschillende fasen met deelrapportages komen over het meten in het sociale domein. Hoe gaat het zijn, bereiken we de doelen die we willen hebben? Dus deze motie is daarin te stellig en daarom ontraden we de motie, want we hebben een aanpak die daarop lijkt, maar er niet bij past.
Dan, voorzitter, motie 13, 'Houd de gemeentelijke uitvoeringskosten in toom'. Bij de verzoekpunten snapten wij het niet helemaal meer. Er staat namelijk bij bulletpunt 1: "de uitvoeringskosten VSD en jeugdzorg beperkt te houden tot respectievelijk 3% en 5%". Dat doen wij al, dat is namelijk ons voornemen. En "7,5% van het beschikbare budget", dat gaat dan over jeugd, wat wij ook al van plan zijn. Dus wat u vraagt is wat we doen, maar volgens mij bedoelde u iets anders. Dat lijkt mij. En ik denk, maar ik vul het maar even in, dat u bedoelt: "Houd het maar op 5% en dan spelen we geld vrij". En dat geld dat

vrijgespeeld kan worden, wilt u dan inzetten op een andere manier. Nou, daar zijn wij het niet mee eens, om op die manier daarmee om te gaan. Het is namelijk niet zo dat wij deze procentuele afroming gebruiken voor organisatiekosten, zoals u stelt. Er worden namelijk ontzettend veel preventieve werkzaamheden voor verricht. Het is ook een onderdeel van de zorg in die wijkteams, die daarvoor ingezet wordt. En het is ook zo dat wij een deel daarvan gebruiken om ook innovatie te bevorderen. Dus in die zin is het niet zo dat dat geld alleen maar in organisatiekosten gaat zitten. Ik weet niet of collega Gijsbertsen hier nog een aanvulling op heeft?

Wethouder GIJSBERTSEN: Nou, voorzitter, we hebben inderdaad juist gezien, niet alleen in de gemeente Groningen, maar ook in andere gemeenten in de regio, dat er meer geld nodig is gewoon voor de toegang. Hoe wij in onze CJG's en straks in de WIJ-teams de toegang hebben georganiseerd, daar is dit geld voor bedoeld en het komt dus direct ten goede aan de zorg die de mensen leveren die bij de teams binnenkomen. Dus dit budget is echt nodig om die ingang van de jeugdzorg op een goede manier vorm te geven.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Ja, voorzitter, dan is dus de discussie wat je onder uitvoeringskosten verstaat en wat niet. U hebt in uw twee inkoopbrieven aangegeven dat maximaal de percentages gelden voor de uitvoeringskosten. Wij lezen in de begroting dat er diverse andere kosten genoemd worden, waarvan wij denken dat het ook uitvoeringskosten zijn. Wij willen dat gelimiteerd houden tot die 4% of 5%, of die 7,5% in de jeugdzorg. En wat precies de definitie is van wat nou uitvoeringskosten zijn en niet, daar moeten we misschien later eens een keer op terugkomen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, nog een poging. Deze percentages komen ook tot stand in overleg met de regio. We kijken wat nu eigenlijk ten goede komt aan de gemeente, aan de toegang die daar moet worden georganiseerd en wat uiteindelijk in de gezamenlijke inkoopbudgetten terechtkomt. We hebben collectief gezegd als gemeenten: "We hebben meer geld nodig om die toegang op gemeentelijk niveau vorm te geven." Dat is in 2015 gebleken onvoldoende te zijn. Daar zijn deze kosten voor bedoeld. Die gaan dus echt naar de zorg op gemeentelijk niveau.

De VOORZITTER: Nog een laatste punt? Gaat uw gang.

De heer KOKS (SP): In de toelichting op deze budgetten staan kosten als: hoog ziekteverzuim, extra automatiseringsconcern, enzovoorts, enzovoorts. In mijn begrip zijn dat uitvoeringskosten.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dat klopt, dat zijn natuurlijk ook onderdelen die daarin zitten. Alleen, in onze ogen zijn die noodzakelijk en onderdeel van het totaalpakket aan afspraken. Daar kunnen we niet zomaar aan tornen. Daardoor ontraden we deze motie.
Dan motie 14. Daar heb ik al een en ander in mijn woordvoering over gezegd. Het is nu of nooit, zeg maar. We zijn bezig met die beschikkingen, dus ik moet nu bij wijze van spreken tegen onze ambtenaren zeggen: "Stop daarmee en pas dat aan." Oordeel aan de raad voor deze motie, maar ik vraag u wel om ons dan de vrijheid te geven om een inschatting te maken van de behoefte voor volgend jaar, inclusief een eventuele vermeerdering van mensen die er nu geen gebruik van maken. Om daarop ook wat gedifferentieerd naar die inkomenscategorieën de verhoging toe te passen op de HHT, zodat we die in ieder geval een beetje kunnen verhogen en op die manier ook goed binnen het budget kunnen blijven. Ik zeg u ook toe dat als dan blijkt dat we volgend jaar nog geld overhouden, wat ook zou kunnen, want het is toch een inschatting, we daarover met u het debat aangaan, maar ook met de sector, om te kijken hoe we dat zo goed mogelijk cliëntgericht kunnen besteden. Daar heb ik nu nog geen zicht op. Maar omdat we zo snel moeten handelen, vraag ik van u even die vrijheid.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ja, net wordt er een motie ontraden omdat die overbodig is, omdat er een harde toezegging is van het college. Nu hoor ik eigenlijk weer een harde toezegging van het college, maar deze motie wordt overgelaten aan het oordeel van de raad. Ik snap het niet meer. Is dat wel consequent?

Wethouder SCHROOR: Nee, voorzitter, dat klopt niet, wat de heer Bolle zegt. Het is namelijk wel degelijk zo dat deze motie van ons door een inkleuring wordt voorzien. Ook een praktische inkleuring en dat is ook de reden waarom ik vraag of de indieners daar nog even over willen nadenken. Ik denk dat wij een heel eind tegemoetkomen aan wat hier staat, maar het vergt ook van ons een bepaalde handelingsvrijheid om het ook te kunnen realiseren, met de toezegging dat als er geld overblijft, wij daarover uiteraard het debat weer kunnen gaan voeren. Het is aan de indieners om te kijken of die motie daarmee overbodig is geworden en niet meer ingediend wordt. Maar met deze toevoeging, met deze inkleuring van de motie, achten wij het nog steeds geen overbodige motie en is het oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Mevrouw Enting.

Mevrouw ENTING (PvdA): Nou, ik heb nog even een extra vraag aan de wethouder. U zegt dat u dus gaat verhogen en dat het nu 10 euro per uur is. Moet ik dan concluderen dat wij het afgelopen jaar te weinig hebben gegeven? En dat u daarom nu al kunt zeggen dat u gaat verhogen?

Wethouder SCHROOR: Nee, voorzitter, die 10 euro per uur, dat hebben we ook met u gedeeld, was gebaseerd op een inschatting die we hebben gemaakt van het aantal mensen dat hier gebruik van gaat maken. Dat was een inschatting, een aanname. Daarop is dan het totale budget bekeken, want we hebben niet meer dan we hebben, natuurlijk. Het geld is daarin wel leidend. Dat is vertaald naar 10 euro per uur, waarvan we zeker wisten: als de mensen aanvragen van wie we denken dat ze het gaan doen, dan kunnen we ook 10 euro per uur bieden. Als we meer gaan bieden, hebben we straks een tekort op het bedrag. Dat hebben we op die manier bepaald en zo wil ik er ook voor volgend jaar naar kijken. Dat betekent de facto dat mensen die nu al een beschikking krijgen, gewoon meer geld krijgen voor die huurvergoeding, en hopelijk dus ook de bedrijven die zij inhuren weer een extra stimulans krijgen. Maar we vinden ook dat we de mensen die nu geen gebruikmaken daarvan, moeten aanschrijven en moeten duidelijk maken dat die regeling verandert en dat er dus meer bijdrage per uur beschikbaar is. Wellicht dat dit leidt tot een additionele vraag, maar het blijft een inschatting. En ook dat zullen we nu weer gaan toepassen.

Mevrouw ENTING (PvdA): Het is nog niet helemaal duidelijk. U zegt nu dat u het gaat verhogen. En hoe kunt u nu al gaan verhogen, als u nog niet weet hoe dit jaar is geweest? Daarom vraag ik aan u: weet u nu al dat we niet het volledige bedrag van 2015 hebben uitgegeven?

Wethouder SCHROOR: Nee, dat klopt, dat weten we ook. Alleen hebben we dat nog niet gerapporteerd, want het zit nog in de portefeuille, zeg maar. Daarom kan ik u dat ook zo zeggen. Ik snap de verwarring op dat punt, maar de motie vraagt om zoveel snelheid, dat wij op dit moment even zoekende zijn hoe we dit het beste kunnen invullen. Maar volgens mij, met onze uitleg, komen we elkaar wel tegen denk ik, in positieve zin.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, ik heb helaas de brief nog niet kunnen lezen. Maar gaat u ons dan ook rapporteren hoe het komt dat er zo weinig mensen gebruik van hebben gemaakt? En is het mogelijk om te kijken of het niet te vereenvoudigen is om de aanvraag voor de toelage te doen?

Wethouder SCHROOR: Nou, voorzitter, dit jaar hadden we 700.000 euro en die was vooral bedoeld voor de was- en strijkservice die is weggevallen. Daar maken heel weinig mensen gebruik van. Dat is gewoon een verklaring. Heel veel mensen lossen het zelf op, of hun vriendenkring of wat dan ook. Dus het is ook zo dat er daardoor veel minder vraag naar deze toelage is. Dat is straks anders. Die kan breder worden ingezet, volgend jaar en daardoor gaan we ervan uit dat er veel meer mensen gebruik van zullen maken. Dat gaan we ook stimuleren, samen met de sector. Maar, voorzitter, ik zal u daarover berichten. We gaan het gesprek nog een keer met elkaar aan, dat zeg ik u toe.
Dan motie 15, de heer Gijsbertsen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, ik neem even de gelegenheid om nog even terug te komen op motie 6 en 7. Ik heb inmiddels begrepen van de indieners via de moderne communicatiemiddelen dat de

informatievoorziening die wordt gevraagd in het tweede besluitpunt ook mondeling kan plaatsvinden in de commissie. Als dat het geval is, kan ik bij motie 6 en 7 ook het oordeel aan de raad laten.
Dan motie 15. Ja, voorzitter, ik beschouw het eerste besluitpunt als een steun in de rug. Volgende maand beginnen, als gevolg van de nota Maatschappelijke participatie die u hebt vastgesteld, ook als vervolg op de screening, in verschillende wijken mensen vanuit het participatieteam om die match tot stand te brengen tussen bijstandsgerechtigden en het vrijwilligerswerk dat in die wijk actief is. Dat is ook echt een uitvloeisel van die nota die u hebt vastgesteld. Als u de behoefte hebt om dat nog een keer te onderstrepen, is dat natuurlijk prima. U vraagt opnieuw om een korte notitie en daar haak ik dan toch weer op. Dan zou ik u toch willen verzoeken of we via de manier waarop wij u meenemen in de screening van het uitkeringsbestand, waarvan u ook op de hoogte wordt gehouden van de gevolgen, het element van vrijwilligerswerk mee kunnen nemen. Maar niet een aparte notitie versturen, want onze capaciteit hebben we echt voor andere dingen nodig.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, het gaat ons gewoon om een korte notitie. Even een uitleg hierover. Vrijwilligerswerk kun je als college natuurlijk op twee manieren inzetten. Het is een instrument om je te ontwikkelen, waarna je toch weer kunt uitstromen naar betaald werk. En ten tweede de maatschappelijke participatie voor mensen voor wie het betaald werk gewoon een stap te ver is. Als ik kijk naar de begroting zie ik noch bij het een, noch bij het ander, een staatje met cijfers. Ik zie bijvoorbeeld bij maatschappelijke participatie wel iets over de participatiebanen.

De VOORZITTER: Kunt u toewerken naar een vraag?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja, sorry. Ik zie wel iets over beschut werk, maar niets over vrijwilligerswerk. Dus ik wou het toch even inkaderen en ik wel graag een A4'tje hebben van u, waarin u in het voorjaar gewoon kort even schetst: zo zijn we bezig. Ik zie daar geen probleem in.

De VOORZITTER: Helder.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, nogmaals: als het gaat om de inzet, vindt u iets misschien niet in de begroting, maar in de nota Maatschappelijke participatie staat echt uitgebreid wat wij van plan zijn hier te gaan doen. Niettemin, als u vraagt: "Ik wil het onderstrepen met deze motie en laat ons nou weten in het voorjaar van 2016 wat de resultaten zijn van de aanpak tot dusver en hoe het college daarin verder wil", dan wil ik daar best een A4'tje, want daar houd ik u aan, voor aanleveren. Dus dan kan ik het oordeel aan de raad laten.

De VOORZITTER: Ik ga even een technische opmerking maken. Het college gaat uit de tijd lopen. Daar waar wij dat de raad niet toestaan, wordt dit het college ook niet toegestaan. Dus ik stel u voor dat u tempo maakt.

Wethouder SCHROOR: Geen enkel probleem.
Motie 16, oordeel aan de raad.
Motie 17, oordeel aan de raad.
Motie 18 ontraden wij. Dat heeft natuurlijk met de tarieven te maken, over de parkeerprognoses. Het is onderdeel van onze bezuinigingsopgave en het is ook gewoon geld dat we nodig hebben om waar u om gevraagd hebt, namelijk "geef nou eens een harde onderbouwing van die bezuinigingopgave waar alleen maar een soort taakstellingen onder zaten". Dit is een onderdeel daarvan. Weliswaar een wat kleiner onderdeel, maar wel een belangrijk onderdeel. Dit voornemen en ook die afweging schieten daarin in principe een gat, dus we ontraden deze motie, omdat we op die manier die hardheid van die bezuinigingsopgave niet meer kunnen waarmaken.
Motie 19, de heer Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u wel. Deze motie is wel wat lastig. Ze gaat over analfabetisme. Ik kan tellen en ik zie al een meerderheid op deze motie staan, om mee te beginnen. We vinden haar als college ook heel erg sympathiek en wij hebben er inhoudelijk, als je kijkt wat er allemaal mee beoogd wordt, niets op tegen. Maar er zijn toch twee dingen die wij naar voren willen brengen,

waarom we haar toch willen ontraden. Het eerste is het verzoekpunt “om in beeld brengen hoeveel Groningers analfabeet en functioneel analfabeet zijn”. Dat stelt ons echt voor een groot probleem want het is buitengewoon lastig om heel specifiek te onderzoeken hoeveel mensen analfabeet zijn en functioneel analfabeet zijn. We baseren ons op landelijke cijfers en het zou echt een heel kostbaar en tijdrovend onderzoek zijn om dat te doen. En dan zou het derde punt, om het binnen de gestelde begrotingskaders te plaatsen, ook bijna onmogelijk worden. Dus ik zou u echt willen afraden om dat te doen. Het tweede punt is meer inhoudelijk. Wij spreken volgende week in de commissie natuurlijk over het nieuwe educatiebeleid, dat hier terecht wordt aangehaald, dat we in de arbeidsmarktregio ontwikkelen. En juist daar gaan wij uit van het functioneel analfabetisme, dat een grotere groep betreft dan de echte analfabeten. We zouden het ook logischer vinden om de discussie daarover, en hoe precies onze inzet is, dan ook op dat moment te voeren en niet nu via deze motie daarop een voorschot te nemen. En zeker niet met dat genoemde onderzoek, dat in beeld brengen, wat ons echt voor een onmogelijke opdracht zou plaatsen.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 20. Ik wil collega’s erop wijzen namens de voorzitter dat wij nog vier minuten hebben.

Wethouder DE ROOK: Motie 20. De indieners beogen volgens mij de ambitie op het gebied van sport en daarbij ook de relatie te leggen met andere steden. Dat is natuurlijk prima. Er wordt verwezen naar de sportparticipatielijst en ook naar de KISS-lijst. Dat is aan de ene kant een heel handzame lijst, aan de andere kant is die ook wel weer wat smal omdat hij alleen maar gaat over bonden die bij de NOC*NSF zijn aangesloten en ook alleen maar gaat over sportdeelname bij verenigingen. Sportdeelname gaat natuurlijk breder. Dus ik wil bij deze motie eigenlijk een toezegging doen om ten aanzien van de ambitie en de relatie met andere steden, daarop terug te komen bij het meerjarenprogramma Sport en bewegen en ook die ambitie zo te formuleren. Dat geeft net iets meer ruimte dan deze motie. Dus ik hoop dat ik met deze toezeggingen voldoe aan wat u met deze motie beoogt. En als het niet zo is: oordeel aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Motie 21.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, al die verzoekpunten passen eigenlijk precies in hetgeen wat wij aan het doen zijn en wat we ook hebben toegezegd aan de raad, om begin volgend jaar met een gebiedsvisie en een investeringsstrategie voor het Suikerunieterrein te komen. Dan hebben we het over woningbouw, dan hebben we het over tijdelijke initiatieven, waarbij we niet voorbij willen gaan aan al bestaande afspraken. Dus het is aan u of u dat nog een keer wilt onderstrepen of dat u het op dat moment bespreekt. Oordeel aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Motie 22.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, het college constateert eigenlijk dat in deze motie een organisatie wordt voorgesteld voor een probleem dat niet bestaat. Het gaat hartstikke goed in de parken, we willen daar allemaal van kunnen blijven profiteren. Dus wij zien het nut van de park- en plantsoenwachten niet in. Uiteraard kunnen bezoekers er zelf voor zorgen dat de parken en de plantsoenen er goed bij blijven liggen, maar deze motie moeten we echt ontraden.

Wethouder SCHROOR: Motie 23, wethouder De Rook.

Wethouder DE ROOK: Ja, voorzitter, in de begroting staat 150.000 euro extra opgenomen voor juist dit punt, om de kortingen die er waren af te dekken. Dus volgens mij hebben we de beweging de goede kant op zitten. Mocht uw raad nou nog een extra inspanning willen op het gebied van schoonmaak en hygiëne bij sportkleedkamers, dan zit er ook een financiële component aan en daar voorziet deze motie volgens mij niet in. Daarom moeten we haar ook ontraden.

Wethouder SCHROOR: Motie 24 ontraden wij ook. We vinden dat dit niet van bovenaf moet worden opgelegd, maar van onderop. Scholen moeten hier zelf in beweging komen. We hebben ook al veel scholencompetenties: schaken, voetbal, korfbal, scholenatletiekdag, dus wij vinden het niet de rol die wij zouden moeten aannemen.

Motie 25, oordeel aan de raad. Onder de aandacht brengen van fit en vaardig is prima bij het BWO-overleg te doen.
Motie 26, collega De Rook.

Wethouder DE ROOK: Ja, dit is een bekend probleem. Wij zijn ook veel in gesprek met de verenigingen aldaar. Er is ook een oplossing gevonden voor het parkeren. Bij het Maartenscollege in de buurt is voldoende plek, zeker op zaterdagochtend. Dat staat nu nog vaak leeg. Wat wij in ieder geval willen doen, dus misschien dat u met die toezegging de motie kunt intrekken, is dat wij de verwijzing naar die parkeerplekken nog wat zullen verbeteren, zodat ook iedereen die aankomt bij het parkeerpark ook weet dat er ergens anders wel voldoende parkeergelegenheid is.
De volgende motie ook, die gaat over het onderzoek MartiniPlaza - Oosterpoort. In onze beleving doet dit onderzoek exact wat de motie beoogt. Dus daar is deze motie niet voor nodig. Wat ons betreft is ze overbodig en ontraden we haar.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Motie 28, 'Herbestemmen zorgtehuizen'. Het advies is 'ontraden'. Er wordt gevraagd om een nieuw onderzoek op dit punt, terwijl juist in Groningen al heel veel successen op dit vlak zijn geboekt: de Neboflat, Hunzerheem, jongerenhuisvesting en ook het Menno Lutterhuis, een verzorgingshuis waar nu een gemengd programma wordt gemaakt. Een extra onderzoek zou naar ons idee niets toevoegen aan een op zich positieve ontwikkeling. Dat zijn we met de indieners eens.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, het is geen onderzoek, want dat hebt u inderdaad gedaan, maar meer om te kijken naar de match tussen het onderzoek dat u hebt verricht en de investeerders die zich bij u aandienen, om daar een koppeling in te maken. Dat is mijn vraag in deze motie. Dus te kijken naar de mogelijkheden om bijvoorbeeld bij leegstand jongerenhuisvesting te realiseren.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, maar ik geef alleen aan dat dit precies is wat er op dit moment gebeurt. Om daar weer in nieuwe actie in te doen, lijkt ons in die zin niet nodig. Dus daarom overbodig. Het doel is prima hoor.
De volgende doe ik ook even. 'Beperking vraagt om uitwerking'. Ja, dat is een vraag om vergelijkbaar met BouwJong een notitie te maken over de huisvesting van ouderen of mensen met een beperking. We hebben ook hierover twee jaar geleden al een uitgebreid verhaal gemaakt en in de woonvisie heeft ook deze doelgroep een volwaardige plek gekregen. We zien ook concrete initiatieven op dat gebied: de Leyhoeve, Europapark, Knarrenhof Beijum en Vinkhuizen, het Ebbingehofje in het Ebbingekwartier, Schots en Scheef is al gerealiseerd, dus ook hier weer hetzelfde: dit hebben we al ingezet en om hier weer iets nieuws te doen lijkt ons, zo vlak na het vaststellen van de woonvisie niet nodig. Dus vandaar ontraden we de motie.
Motie 30, 'Leefbaarheid versterken met gebiedsgericht werken', ook die ontraden we. Juist de omgevingstoets zoals we die hebben ingevoerd bij het beoordelen van onttrekkingsvergunningen is intrinsiek al gebiedsgericht, omdat je naar de omgeving kijkt. Dus het voegt naar ons idee weinig toe aan het gebiedsgericht werken. Dat maakt het onnodig ingewikkeld. De omgevingstoets is bij uitstek al een gebiedsgericht instrument, dus laten we het wat ons betreft eerst de kans geven om te kijken hoe het werkt, voordat wij het weer op een andere manier zouden gaan doen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, motie 31 'Taskforce leefstijl' zouden we willen ontraden. We begrijpen goed dat u wilt dat de levensverwachting van de Stadjer niet achterblijft, maar dat getal is natuurlijk niet nieuw. Ons gezondheidsbeleid is ook gebaseerd op dat gegeven en die samenwerking is ook daarom tot stand gekomen. Er ligt nu een raadsvoorstel voor bij uw raad om te kijken hoe we in 2016 en 2017 omgaan met het gezondheidsbeleid en hoe we ons vervolgens voorbereiden op 2018, als er ook een vernieuwing van het sociale domein bij samenkomt. In 2016 en 2017 komen er ook evaluaties van respectievelijk de jeugdgezondheidszorg en de volwassenengezondheidszorg en ik zou op basis daarvan met u een nieuw gezondheidsbeleid willen maken. Dit zo aannemen, vraagt een capaciteit die simpelweg niet beschikbaar is. Dus ik zou echt willen ontraden om dit op deze manier te doen.

Wethouder SCHROOR: Motie 32, de heer De Rook.

Wethouder DE ROOK: Volgens mij worden de indieners op hun wenken bediend. We hadden vorig jaar de Week van de Amateurkunst en dat gaan we volgend jaar weer doen. Dus we zijn al aangesloten bij de Week voor de Amateurkunst en er zijn zelfs plannen om het dit jaar niet een week te laten zijn, maar zelfs een hele maand. Dus volgens mij kunt u daarmee hartstikke tevreden zijn. Dus wij ontraden deze motie.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Voorzitter, wat ik van de organisatie van de Week van de Amateurkunst heb begrepen, is dat de gemeente als zodanig niet is aangesloten, maar dat alleen Vrijdag is aangesloten. Deze motie roept juist op om als gemeente ook aan te sluiten bij de Wak.

Wethouder DE ROOK: Ja, wij zijn natuurlijk, dat weet u ook, de hoofdfinancier van Vrijdag en in die zin heeft het, denk ik, ook weinig toegevoegde waarde als de gemeente als entiteit daar ook nog bij is aangesloten. We hebben nauw contact met Vrijdag en op die manier zijn wij ook aangesloten bij de Week voor de Amateurkunst.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 33 ontraden wij. De middelen voor vervanging zijn tot en met 2018 geregeld. Wij begrijpen uw vraag heel goed. Wij vinden het zelf ook een belangrijk aandachtspunt, maar het is voor de begroting 2018 dat dit aan de orde is. We zullen dus dan ook, in de behandeling daarbij een antwoord moeten geven op die vraagstukken na die tijd en daarin delen wij uw oproep om het ook goed voor elkaar te houden. Maar tot die tijd is er eigenlijk geen probleem.
Dan motie 34. Oordeel aan de raad. Daar zal ik kort over zijn.
Dan de motie ‘Ecosysteem startups’. Collega Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, voorzitter, een buitengewoon sympathieke motie, ook vooral omdat ze heel erg opschrijft waar wij op dit moment mee bezig zijn als college. Ik heb net even in de Appgroep van de startup community gevraagd of ze er behoefte aan hadden en het antwoord dat terugkwam was meer langs de lijn van: “Nou, we zien die Van Keulen al veel te veel”. Dus dit zou ik ze niet aan willen doen. Ik heb u voor de zomer een brief geschreven over de startup community. Er zit een bijlage bij en daar kunt u precies op zien welke onderdelen daarbij ontbreken. We zijn op dit moment met de startup community aan het kijken hoe we die lacunes kunnen opvullen en ik zou het ook op die manier willen blijven doen. Dus een heel sympathieke motie, maar we doen het al, dus ik zou haar echt willen ontraden.
Ik ga meteen door met motie 36 en 37. Die wil ik even bij elkaar pakken. Voorzitter, uw raad weet dat ons college zich ook zorgen maakt over de vergrijzing en de ontgroening van onze organisatie. De motie ‘Stip op de horizon’, motie 37 vinden wij dan ook buitengewoon sympathiek en zouden wij aan het oordeel van de raad willen laten. Het lijkt ons goed om daarover met u in gesprek te gaan. Dat zou dan ook het moment zijn, wat ons betreft, om te praten over een eventuele maatregel zoals wordt beschreven in de motie 36. Dan kunnen we ook uitgebreid spreken over de voors en tegens daarvan. Dus motie 36 zou ik voor dit moment in ieder geval willen ontraden en motie 37 laat ik aan het oordeel van de raad.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, de amendementen. Amendement 1 ontraden wij. We hebben natuurlijk heel breed gezocht naar die middelen die we gevonden hebben, die 5,7 miljoen euro. Dat was al een intensief en ingewikkeld vraagstuk en daar zijn we in geslaagd. 500.000 euro bezuinigen op het programma Verrijken betekent direct werkgelegenheidsverlies in die sector waar we nu juist een impuls aan gegeven hebben. Daar kiezen we niet voor.
Amendement 2 ontraden wij ook. Dat heeft met het volgende te maken. Die 3 miljoen euro, zoals hier makkelijk gesteld wordt dat die beschikbaar is, bestaat uit een aantal elementen. 1 miljoen euro uit beschermd wonen, dat is regiogeld, daar hebben we een regioafspraak over gemaakt. 1 miljoen euro uit Jeugd, waarvan 700.000 euro dekking is voor het gebiedsgericht werken en 1 miljoen euro voor innovatieve andere manieren van zorg. Kortom, we hebben dat geld nodig voor innovatie in de zorg en ook voor de innovatie die we nog in die ateliers willen bereiken. Dat moet ten goede komen aan de zorg, dus daarom ontraden we dit idee. Dat zal u niet verbazen.
Amendement 3 ontraden wij ook en dan verwijs ik naar mijn woordvoering over de BUIG.
Amendement 4, collega Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, om mee te beginnen zouden we dit amendement willen ontraden. Ten eerste zit er naar ons idee een toch wat verkeerde voorstelling van zaken in. We hebben vorig jaar bij

de begroting 250.000 euro voor 2015 en 250.000 euro voor 2016 incidenteel gereserveerd voor deze banen. Wat we vanaf nu doen, is dat we structureel 400.000 euro reserveren voor deze banen. We hebben vorig jaar inderdaad twee budgetten, van 2015 en 2016, bij elkaar gestopt om een aantal acute problemen op te lossen, met name in het accommodatiebeleid, maar ook nog een paar andere zaken. We zijn op dit moment in de allerlaatste fase van besprekingen met WerkPro hoe we met die 400.000 euro omgaan. Als het meezit krijgt u daar volgende week een bericht over en daaruit zal blijken dat we met deze 400.000 euro structureel, in plaats van incidenteel, daadwerkelijk het grootste deel van deze banen in de gebieden overeind kunnen houden. En dat is denk ik geen achteruitgang, maar een enorme vooruitgang.

Wethouder SCHROOR: Amendement 5 ontraden wij. We hebben namelijk voor 2016 geld in de begroting zitten voor tandartscontrole van de doelgroep. Dat zit in het budget emancipatie en integratie. Dit amendement is daarom overbodig en niet nodig. Natuurlijk zullen wij de vinger aan de pols houden, met de toestroom ook van meerdere mensen, of onze begroting met het geld dat we daarvoor gereserveerd hebben voldoende is. Maar op dit moment is het niet nodig om daar aanpassingen op te doen, omdat we dat voorzien hebben.
Amendement 6: oordeel aan de raad. Daar hebben we het wel over gehad. De ambitie, daar is in de woordvoering naar verwezen, van negenhonderd naar duizend, daar kunnen we ons in vinden.
Amendement 7 ontraden wij. De verhoging van het basistarief ASH 2016 betekent een stijging van de totale woonlasten en dat is niet in lijn met het coalitieakkoord. En goed, dat is ook ons referentiekader natuurlijk. Vandaar dat wij deze ontraden.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik heb een kleine tip voor de wethouder. Ik weet wat ASH is, maar de mensen thuis niet. U bedoelt gewoon de afvalstoffenheffing.

Wethouder SCHROOR: Excuus. Voorzitter, een goede toevoeging van mevrouw Van Gijlswijk. De afvalstoffenheffing. Het verhoogt namelijk de woonlasten en dat ligt gevoelig.
Amendement 8, collega Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, collega Schroor heeft daar in zijn woordvoering ook al het nodige over gezegd. Wat wij juist willen met dat gebiedsgericht werken is heel nadrukkelijk met de bewoners van de verschillende wijken in gesprek. We willen hun nadrukkelijk keuzes voorleggen voor het geld dat ze beschikbaar hebben. We hebben in de commissie daar ook al even een debat over gehad, als we heel nadrukkelijk inzichtelijk maken wat we nou niet meer gaan doen als we dit geld op een andere manier uitgeven, denk ik dat we een heel goed gesprek met de bewoners op gang krijgen, ook over participatie. Voorzitter, naast hetgeen collega Schroor al heeft gezegd, lijkt het mij duidelijk dat wij deze motie daarom ontraden.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Ubbens, gaat uw gang.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, kan de wethouder dan wellicht nog zeggen of hij dan onderschrijft dat het BORG-niveau dan wel ten alle tijden wordt gehaald? Dat hoor ik de wethouder van Financiën net wel zeggen. Is dat dan zo? Of moet dat nog blijken?

Wethouder VAN KEULEN: Nou, dat moet natuurlijk volgend jaar blijken want we doen een keer in de zoveel tijd die BORG-schouw. Dus dan zullen we dat weer zien. We hebben met u geconstateerd dat we dit jaar in ieder geval die BORG-niveaus nog steeds gehaald hebben. U hebt het BORG-niveau verlaagd, dus het is ook makkelijker te halen, dat moet je er dan ook bij zeggen. Ik heb op dit moment geen signalen dat het BORG-niveau voor de komende schouw niet gehaald zal worden, maar ik heb ook geen glazen bol.
De tarieven voor evenementen, ja voorzitter, de eerste reactie van het college op dit amendement was: oordeel aan de raad. Maar we hebben even gekeken wat dit nou doet, dit amendement en welke evenementen hierdoor geraakt zouden worden. We snappen de beweging, sympathiek ook, alleen zijn er, zoals we nu kunnen inschatten, voor 2016 acht evenementen die hierdoor meer leges gaan betalen. Ik ga ze toch even met u delen. Dat zijn Noorderzon, het Gronings Ontzet, de KEI-week, de sinterklaasintocht, het bevrijdingsfestival, Koningsdag, de 4 Mijl en de vanzelfsprekende huldiging van FC Groningen, die

wij ook weer verwachten. De totale impact van dit amendement, financieel, zorgt ervoor dat in een eerste schatting voor 2016, er 14.000 euro meer binnenkomt. En aangezien heel veel van de evenementen die ik zojuist opnoemde, ook met gemeentelijk geld mogelijk worden gemaakt, omdat ze vrijwel allemaal gratis toegankelijk zijn, omdat het voor de organisatoren buitengewoon ingewikkeld is om meer geld te verdienen, denken wij dat dit amendement een negatief effect zal hebben en moeten wij toch tot de conclusie komen dat wij het ontraden.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ik vind het een beetje vervelend worden dat wij moeten wachten op een overzicht van niet-commerciële feesten en commerciële feesten. Dat staat al in de tarievennota en daar moeten we op wachten, dat komt allemaal nog. Dan zitten we hier in de begrotingsraad en dan wordt er een heel specifiek amendement ingediend en dan weet de wethouder in een keer wel een heel lijstje op te noemen van welke feesten daar allemaal onder vallen. Dan kan er ook wel wat meer vaart gemaakt worden met dat proces om ‘commercieel en niet commercieel’ inzichtelijk te maken.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, om hier even op in te gaan: dit amendement gaat uit van bezoekersaantallen. Het enige wat wij gedaan hebben, is inzichtelijk maken welke evenementen hoeveel bezoekers hebben. Ik constateer dat dit de evenementen zijn. U hebt geconstateerd dat deze niet commercieel zijn, nou, zeven van de acht niet. Dat klopt inderdaad, maar daar kan ik op dit moment niets aan veranderen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik hoorde de heer Van Keulen net zeggen dat hij het een heel sympathiek voorstel vindt. Nou, dan kunnen we misschien ook wel een toezegging bij de heer Van Keulen verwachten dat hij ervoor gaat zorgen dat voor andere evenementen de kostendekkendheid in strak tempo, misschien in een jaar, misschien twee jaar, omhooggaat en dan zien we dat voorstel heel graag tegemoet.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, de heer Dijk weet ook dat wij in een proces zitten met een adviesgroep evenementen en dat het resultaat toch even afgewacht moet worden.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, blijkbaar vindt de heer Van Keulen dit voorstel helemaal niet zo sympathiek. Hij wil er gewoon niet aan.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, laatste amendement, amendement 10, ‘Begrafenisrechten’. Daar heb ik in mijn woordvoering al een uitleg bij gegeven en daarom ontraden we het zonder nadere toelichting. En voorzitter, voordat u de termijn afsluit, had collega Gijsbertsen nog iets wat hij vergeten was te zeggen.

De VOORZITTER: Ja, maar dan ga ik eerst nog even naar de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, het zou kunnen dat de heer Gijsbertsen ook die vraag gaat beantwoorden. Dus dat wacht ik even af.

De VOORZITTER: De vraag die u niet hebt gesteld gaat de heer Gijsbertsen nu beantwoorden.

De heer BOLLE (CDA): De vraag die ik wel heb gesteld in de eerste termijn gaat de wethouder waarschijnlijk nu beantwoorden.

Wethouder GIJSBERTSEN: Ik had graag de voorzitter in de waan gelaten dat ik bijzondere gaven had. Het gaat om de fietsen, denk ik. U hebt gevraagd om het beschikbaar stellen van tweedehands fietsen in het armoedebeleid. Dat doen wij natuurlijk nu, dat hebt u ook gemarkeerd. Soms dreigt er een tekort. Daar is nu geen sprake van, maar we zetten er wel extra actie op. In december beginnen we al met nieuwe acties om ook anderen te vragen om fietsen te leveren. Dat doen we ook samen met ondernemers. We hebben ook contact met de ANWB. Die hebt u geloof ik niet genoemd, maar die zag ik wel even in de

media voorbijkomen. Oh, u hebt ze ook hier genoemd. Het kinderfietsenplan, daar hebben we ook met de ANWB contact over, om ook hen daarbij te betrekken. Dus we zetten daar op allerlei fronten actie op in.

De VOORZITTER: Dit was de eerste termijn van het college. Ietwat langer dan was voorzien, maar toch nu volledig afgerond. We gaan even pauzeren. Hoe lang hebt u nodig? Ik kijk ook even naar de anderen. Een half uur? Ik stel voor dat wij proberen om 20.50 uur hier weer te zijn. Dan hebt u twintig minuten.
De vergadering is geschorst.

(Schorsing 20.33 – 20.50 uur)

Tweede termijn raad

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Wij zijn toe aan de tweede termijn van de raad. Ik stel het volgende voor: u krijgt het woord in dezelfde volgorde als in de eerste termijn. En ik zou het ook heel plezierig vinden, als u moties of amendementen hebt ingediend die u wilt wijzigen of intrekken, dat u dat in deze termijn doet. Dan krijgen we ook zoveel mogelijk helderheid in de debatten over wat er overblijft. En ik zou het ook heel erg plezierig vinden, zoals wij vanmiddag in het presidium ook al hebben uitgewisseld, dat u zich niet geroepen voelt om alle moties en amendementen stelselmatig langs te lopen als dat voor het duidelijk maken van uw politieke opvatting niet nodig is. Zullen we het zo doen? Dan kijken we daarna even hoe we verdergaan. De heer Luhoff heeft het woord.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voor de verandering. De verandering stond ook wel centraal in het debat zo net, ook in de woordvoering van het college. Stad, maar de hele maatschappij eigenlijk, de hele wereld is volop in beweging en of het nu komt door de wasmachine of door het internet, alle partijen hebben het erover gehad, tijdens dit debat. Het college herkende daarin ook de zoektocht bij zichzelf, bij de gemeentelijke organisatie, maar ook hier. En dat is het ook. Het is ook een zoektocht en daarom is het ook nodig dat we ruimte krijgen en hebben en geven voor experimenten. En pasklare antwoorden zijn niet zomaar beschikbaar, maar de beweging is al wel ingezet. We zijn op zoek naar manieren om beter samen te werken, we zijn op zoek naar manieren om meer te kunnen delegeren ook en het delen van zeggenschap, we zijn op zoek naar manieren, kortom, om de stad beter te maken. Niet vanuit het stadhuis maar samen met stad. En die zoektocht, die beweging zien we ook terug in het wijkgericht werken, ook op dit moment dan natuurlijk. Er zijn al gebieden aangewezen, er zijn al wijkteams, er zijn al gebiedsteams, er zijn al wijkwethouders, maar we zijn natuurlijk nog lang niet klaar wat dat betreft. Als we kijken naar een aantal moties maar ook naar een aantal uitspraken die fracties deden, moeten we daar echt de komende tijd ook verder over gaan spreken, want er is af en toe ook wel sprake van begripsverwarring, laat ik het zo maar zeggen. We hebben een beweging ingezet op basis van het coalitieakkoord om geld dat nu in algemene stadse potjes zit over te hevelen naar gebieden, maar we hebben nog niet geregeld hoe we die gebieden ook de zeggenschap gaan geven over die potjes. Of geld dat eerder bestemd was voor bijvoorbeeld beheer en onderhoud, of voor zorg of voor iets anders, op een andere manier kan worden ingezet en hoe bewoners daarop invloed kunnen hebben, daarover moeten we echt nog het gesprek aan. Laten we dat dan ook snel doen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Zou het dan niet veel handiger zijn om dat gesprek ook inderdaad aan te gaan, maar dan met een kleiner budget, een budget dat helemaal vrij is, die 1 miljoen euro extra geld? En het onszelf nu niet al ontzettend moeilijk gaan maken, want het is een ontzettend moeilijk proces, dat hoor ik u ook zeggen, door eigenlijk programma's leeg te trekken en bestaand beleid ook daar naartoe te halen, waardoor die discussie bijna onmogelijk wordt? Als we nu gewoon klein beginnen met die miljoen euro, dan hoeft ook niet per se elke wijk nou, 2 miljoen euro, maar gewoon bij die initiatieven die er goed uitzien en ook van onderop, te bekijken hoe we dat goed kunnen inregelen?

De heer LUHOFF (D66): Ik snap uw vraag. Dat is een manier om dat te kunnen doen, maar waar wij voor hebben gekozen in het coalitieakkoord is om de dingen die we stedelijk altijd deden, maar deden in de wijken, zoals het beheren van een openbare ruimte, zoals het ondersteunen van een aantal maatschappelijke welzijnsactiviteiten in verschillende wijken, over te hevelen naar een gebied, waarbij we het gebied de zeggenschap willen geven om te bepalen hoe die middelen verder worden ingezet. Dat

is een beweging die we hebben willen inzetten. Dat is nog helemaal niet klaar, want we hebben deze eigenschap nog helemaal niet op die manier goed vormgegeven. Daar moeten we echt op korte termijn met elkaar over in gesprek en vanaf volgend jaar is daar ook eigen budget voor. Er is zelfs 1 miljoen euro extra voor uitgetrokken, heel terecht, omdat daar nog een heleboel te gebeuren staat.

De VOORZITTER: De heer Bolle wil nog een keer een afrondende opmerking maken, begrijp ik van hem.

De heer BOLLE (CDA): Nee, dat wordt hetzelfde punt weer, dus dat heeft geen zin.

De VOORZITTER: Dat is heel goed van u, dat u niet wilt herhalen.

De heer LUHOFF (D66): Goed voorzitter, dan rond ik af. Onze conclusie over de begroting, maar ook over deze behandeling is: er is een heleboel in gang gezet, maar de ambities blijven onverminderd hoog. En terecht, we mogen optimistisch zijn, maar we blijven ambitieus. Dank u wel.

De VOORZITTER: Toch nog?

De heer BOLLE (CDA): Toch nog eentje. Dat is een ander puntje. In de eerste termijn zei u: “We hebben minder hoog oplopende discussies in de raad”. Over het algemeen ben ik dat misschien met u eens, maar we hebben ook MartiniPlaza gehad, de Euroborg, Hampshire, Kardinge, maar ik moet eerlijk zeggen dat het voor mij ook wel wat lastig is om met D66 te discussiëren. Aan de ene kant omdat ik soms echt niet kan peilen waar u nu voor staat, en aan de andere kant, als blijkt dat het niet goed is gegaan in een proces, dan erkent u dat ook, maar zegt vervolgens wel: “Ja, maar we nemen nu wel die stap”. En gaat dan weer gewoon door. Ja, ik zou best vaker en harder met u willen discussiëren en ook principieel, maar ik weet niet zo goed waar u staat.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, als het gaat om die voorbeelden: er zijn altijd en overal voorbeelden te vinden waarbij het misgaat. Daar kun je hele lijstjes van maken en daar dan vooral op hameren. Maar we zien echt dat er wel degelijk een beweging op gang gezet is met die gebiedsteams, met de wijkwethouders, om in die wijken aan de slag te gaan en daar ook beslissingen te nemen over hoe de gemeente activiteiten kan ontplooien. En volgens mij, en dat is eigenlijk wat ik probeerde te zeggen aan het begin van dit kleine betoog, zijn we het er eigenlijk over eens dat we gebiedsgericht moeten gaan werken, dat er meer in samenspraak moet gebeuren. We hebben wel wat verschil van inzicht, maar dat klopt, het leidt niet tot een fundamenteel debat. Zolang we het met elkaar eens zijn dat we bewoners meer inspraak willen geven en samenspraak en dat we daarmee aan de slag willen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik begrijp dat u geen wijzigingen wilt aanbrengen in de moties en amendementen die u hebt ingediend. Dan de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, waar is de D van D66 gebleven? Ik hoor de heer Luhoff zeggen: “De belangenafweging vindt elders plaats”. Is democratie volgens deze fractie dan nu echt gepraat op een ideeënfestival met kansrijke mensen? Natuurlijk moet een volksvertegenwoordiger zijn oor te luisteren leggen in buurten en wijken en het verhaal van mensen naar de gemeenteraad brengen. Dat is namelijk de plek waar open, transparant en controleerbaar beslissingen worden genomen. Zo organiseert de SP haar eigen meet-ups en veranderlabs. Volgens ons is dat volksvertegenwoordigingsschap. Voor een partij die zegt “er is nog veel te doen” zijn moties over herzieningen van de APVG, een ambitie formeren voor stadsdistributie en een tweede prestatie-indicator voor WIJS wel erg karige ambities. En voorzitter, de PvdA aan de andere kant, roept het college en de andere partijen in de raad op om de grote verschillen in de stad de komende jaren te bestrijden. Mijn fractie heeft daar een aantal voorstellen voor gedaan en we zijn blij dat de PvdA dit soort dingen oproept. Mijn vraag aan u is: welke van de voorstellen van de SP gaat u steunen? Ik hoop in ieder geval dat u, net als onze fractie, wilt dat Groningen in 2016 de sociaalste stad van Nederland zal worden. Daarbij hoop ik op uw stem.
Voorzitter, dan een aantal amendementen en moties die wij zullen intrekken. Amendement 5 hebben we technisch nagevraagd. De tandartsvergoeding voor vreemdelingen was niet in de begroting te vinden, maar u hebt een toezegging gedaan. Daar zijn we hartstikke blij mee. Motie 8 gaat over het eigen risico.

De VOORZITTER: Moment even. Amendement 5 wordt ingetrokken?

De heer DIJK (SP): Ja.

De VOORZITTER: Mooi.

De heer DIJK (SP): Voor motie 8 hebben we ook een harde toezegging gekregen over het eigen risico. Die zullen we ook intrekken. Motie 11 over de Wtcg; ook een harde toezegging. Die gaan we daarom ook intrekken. En bij motie 5 voegen we bij bullet 2, er was net even een debatje over tussen de heer Gijsbertsen en mevrouw Van Gijlswijk, het woordje 'eventueel' toe. U hebt volgens mij wel ongeveer gehoord waar dat hoort, dus dan bent u daarvan op de hoogte.

De VOORZITTER: Even helder. Over welke motie gaat het hier?

De heer DIJK (SP): Motie 5, het tweede bullet. Het woordje 'eventueel' toevoegen.

De VOORZITTER: Ik heb het gezien. De tweede bullet van het besluit, hè? "Verzoekt het college eventueel al voorstel te doen …", enzovoort.

De heer DIJK (SP): Ja. Dank u wel.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter?

De VOORZITTER: Wie? De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. De heer Dijk heeft het over mijn partij. Waar de D is gebleven. Nou, D66 is bijna vijftig jaar geleden opgericht omdat er een probleem was in die vertegenwoordigende democratie, in de Tweede Kamer en in het systeem dat we in Nederland kennen. Dat probleem is nog steeds actueel. Er zijn nog steeds mensen die ontevreden zijn over wat hun overheid doet, die gevoeld hebben, zeker in de afgelopen periode, te weinig invloed te hebben gehad. Wij houden continu een pleidooi, ik doe dat hier nu ook, om meer en andere vormen van directe democratie te organiseren. We willen hier ook mee experimenteren in Groningen en we nemen daarvoor ook de initiatieven. Dat is de reden dat er een D in D66 staat en die blijft overeind. Dank u wel.

De heer DIJK (SP): Nou, dat is een hartstikke mooi antwoord. Ik constateer, als het gaat over het gebiedsgericht werken, dat dit 200.000 euro per stadsdeel is. Ik heb al aangegeven dat het mooi is als er dan een wipkip in een buurt geplaatst kan worden. Dat wil ik best nog een keer herhalen. Ik vind dat heel karig. Dat heb ik u in het voorjaarsdebat ook aangegeven, toen heb ik u ook voorstellen gedaan over hoe je dat budget kunt uitbreiden. U komt zelf niet eens met een voorstel om dat budget uit te breiden waar bewoners echte, directe zeggenschap over hebben. Het enige waar u mee komt is een beetje verschuiven van middelen, die u ook nog zelf invult in een presentatie, waarbij eigenlijk 4,2 miljoen euro gewoon vastligt en 500.000 euro gaat naar communicatie en 1 miljoen euro naar wijkwethouders gaat. Ik noemde het netto, dat is 200.000 euro per stadsdeel. Ik vind dat een heel karige D, het spijt me zeer.

De VOORZITTER: U krijgt nog de gelegenheid voor een korte opmerking.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, hier gaat het dus mis, wat ik al eerder noemde, met die spraakverwarring. Wat wij willen met die budgetten is dat bewoners daar die zeggenschap over gaan krijgen. Dat is nu nog niet geregeld. We hebben nu nog geen bankrekeningnummer, zal ik maar zeggen, van iets wat dat kan organiseren in een bepaalde wijk. Dan moet het wel naartoe.

De heer DIJK (SP): Dat heb ik al aangehoord en ik heb u ook al meerdere malen aangegeven: laten we deze discussie in de raad gaan voeren voordat we dit soort dingen gaan optuigen. Daarbij heb ik ook aangegeven dat we tien jaar ervaring hebben over hoe we bewoners beter kunnen betrekken, met het NLA, weet ik veel wat we allemaal niet hebben gedaan. Laten we dat een keer op een rijtje gaan zetten voordat we dit soort vage dingen gaan vaststellen. Wat dat betreft is dit niet de manier zoals wij het hadden aangepakt.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit debatje als afgerond. Ik neem aan dat dit ook het einde van uw termijn is. Nog even voor alle helderheid: Amendement 5 is ingetrokken, motie 8 is ingetrokken, motie 11 is ingetrokken. En motie 5 is voorzien van een kleine wijziging in het dictum.
Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, even los van wie de prijs uitreikt, de sociaalste stad is natuurlijk geen wedstrijdje. Dat doe je en dat ben je, dat is voor ons als PvdA het belangrijkste. En de SP zal zo wel zien wat wij met een aantal moties doen.
Ik heb in mijn bijdrage aandacht gevraagd voor de verschillen in de stad en de oplossingen daarvoor op het gebied van werk, wonen en welzijn. En het college heeft duidelijk uitgelegd hoe belangrijk het economische programma is. Ik vind dat de SP daar wat schamper over doet, want het gaat om banen en juist voor banen op mbo-niveau, daar moet het college aandacht voor hebben.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, de banen in de thuiszorg, die driehonderd banen die verloren gaan, op wat voor niveau denkt u dat die mensen een opleiding hebben gehad? Denkt u dat die snel aan een baan te helpen zijn?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ik hoor van TSM dat er driehonderd banen verdwijnen. Die mensen hebben inderdaad een lager opleidingsniveau. We gaan er dus voor zorgen dat er met die toelage zoveel mogelijk banen behouden blijven. Dat is wat we gaan proberen, en als dat niet lukt, mensen van werk naar werk begeleiden. En ik ben het eens met de wethouder dat het gewoon triest is als mensen hun baan verliezen. Maar dat zijn inderdaad rijkskeuzes en daar kunnen wij niet zo heel veel aan doen.
Dan heeft een aantal partijen, als het gaat om werk, zich gericht op de startups. Bijvoorbeeld D66, Student en Stad en de VVD. En dat is natuurlijk mooi, die startups, maar het is natuurlijk niet de oplossing voor werk. Heel veel hoger opgeleiden willen ook gewoon een vaste baan, dat blijkt uit het onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau, dat 75%, ook vandaag hoger opgeleiden dat wil. 7 miljoen mensen in dit land werken in loondienst, dus dat is maar een deel van de oplossing.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, hoe komt de PvdA erbij dat startups niet ook uiteindelijk aan mensen vaste banen aanbieden?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Die kunnen vaste banen bieden, maar er zit altijd een verschil tussen mensen. Mensen kunnen ondernemend zijn, maar niet iedereen wil ondernemer worden. Heel veel mensen willen gewoon de zekerheid van een werkgever.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, de mensen die een startup opzetten worden uiteindelijk zelf ook werkgever voor die mensen en dat zijn gewoon vaste banen.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, wij zien daar een deel van de oplossing maar niet de hele oplossing.
Dan het onderwerp zorg. Daar is natuurlijk heel veel onduidelijkheid en dat leidt tot problemen. Maar we moeten ook beseffen dat de thuiszorg op dit moment ook niet het walhalla is. TSN is een ontzettend grote werkgever, daar zit de Asitogroep achter, een schoonmaakbedrijf, nou we weten allemaal wat die met mensen doen. En het zou goed zijn als die ook op innovatie inzetten en dat is ook waarom wij het amendement dat het budget wil schrappen op innovatie in de zorg van de SP niet kunnen steunen. Wij vinden die innovatie wel heel belangrijk. Wij vinden het belangrijk dat we maatwerk bieden, dat we dicht bij mensen organiseren, dat we kleinschaligere organisaties krijgen met zeggenschap van mensen en dat we ook die slag gaan maken.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, in die motie die wij hebben ingediend hierover gaat het juist om thuiszorg in de wijken. Het gaat er juist om dat wij daar een heel bureaucratische rompslomp uit halen. Het gaat er juist om dat wij ervoor zorgen dat we de ogen en oren in die wijk blijven. Daar gaat het om. Het is juist een heel nieuwe manier, precies zoals gezegd, niet TSN, niet het voormalige schoonmaakbedrijf, een bedrijf dat in handen is van Asito, maar een heel nieuwe manier om thuiszorg aan te pakken.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Maar in uw amendement schrapt u het innovatiebudget. En dat is belangrijk. Ik wil daar nog even op doorgaan, want het college wil ook innoveren en dat is goed. Maar we roepen het college wel op om niet het kind met het badwater weg te gooien. We hebben een aantal organisaties in de stad die al innoverend zijn, als we het hebben over het Odensehuis, Campus Diep, Jasmijn, Open Hof, en die voelen zich ook wel eens wat bedreigd, van: "Ja, worden wij niet voorbijgelopen terwijl we eigenlijk al onze tijd jaren vooruit waren?" Dus wij vragen het college wel om in die innovatiedrang daar ook oog voor te houden.
Op het gebied van armoede zijn wij heel blij met het initiatief van het CDA. Hartstikke mooi. Dig Istha zou blij zijn dat dit stokje wordt overgenomen.
Dan nog even een aantal opmerkingen dat is gemaakt over wonen. Student en Stad wil graag meer jongerenhuisvesting. De Stadspartij wil meer ouderenhuisvesting. In de woonvisie kiezen we voor huisvesting voor iedereen. Betaalbaar wonen voor iedereen, dus mijn fractie voelt geen behoefte om die beide moties te steunen. Die woonvisie geeft daar een goed verhaal.
We zijn tevreden met de toezeggingen op het gebied van verkeersveiligheid bij scholen. En daar wou ik het bij laten.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Even voor de duidelijkheid: daar hebben we geen motie over ingediend, dus ik weet niet precies waar u het over hebt. Ten tweede: we hebben nu een acuut probleem van ruim tweeduizend jongeren die niet in de stad zijn gaan wonen, omdat er simpelweg geen ruimte voor ze was. Hoe gaat u daarmee om?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, we hebben het project BouwJong. Dat staat allemaal in de woonvisie. Kijk, u hebt daar wel aandacht voor gevraagd in uw bijdrage, anderen zeggen 'ouderen', maar het gaat om iedereen in de stad. Er moet voor iedereen een goede mix zijn. We hebben straks ook nog een opgave met vluchtelingen, statushouders, en we gaan niet de ene groep bevoordelen boven de rest. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): En daar hebt u ook gelijk in, natuurlijk moeten die niet op die manier bevoordeeld worden. Maar we hebben het over ruim tweeduizend man die dus in het afgelopen jaar en het aankomend jaar niet in Groningen komen wonen, hier niet op die manier hun studie kunnen genieten. Geeft u eens een antwoord hoe u dat probleem dan wilt oplossen.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik wil graag vragen aan het college of het echt zo'n probleem is, want wij zien, en dat is net ook gezegd, dat er de komende jaren mogelijk minder studenten naar de stad komen. Natuurlijk is het zo dat als mensen wachten, er gebouwd moet worden. Dat doen we met BouwJong. Maar dan zou ik u willen vragen om ook aandacht te hebben voor mensen die nu op de wachtlijst staan voor de sociale huur. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. wij gaan door met de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Een aantal woordvoeringen en met name de woordvoering van D66 ging vrij nadrukkelijk over de noodzaak tot veranderen. Nou, dat is ook in ieder geval waar wij elkaar hebben gevonden in ons coalitieakkoord en ik denk dat het goed is om die lijn fanatiek door te zetten, ons open te stellen voor de hele stad, nieuwe manieren te vinden waarop mensen mee kunnen doen in de besluitvorming. Dat geldt natuurlijk niet alleen voor – dat is een beetje de karikatuur die geschetst wordt – mensen die mondig zijn en hoog opgeleid, want als er iets in de straat gebeurt, zijn het gewoon de mensen die daar in de straat wonen. Dat zijn gegarandeerd niet alleen maar hoogopgeleide mensen in Groningen, dat weten we. Ook de keuze, dat zei mevrouw Bloemhoff net ook al, om te zeggen dat we economisch beleid minder belangrijk vinden. Daar kiezen we juist bewust voor. Economisch beleid leidt er ook in deze stad toe dat er meer werkgelegenheid komt voor iedereen en dat zijn ook laagopgeleide mensen. Dat vinden we heel belangrijk. En bijvoorbeeld investeren in een Forum, betekent ook investeren in een bibliotheek die voor iedereen is, voor ouders, voor kinderen en ook voor

ouderen. Dus dat is ook inclusief de hele maatschappij, maar ik geloof dat we daar op zich niet over van mening verschillen. Maar dat geeft wel aan dat op veel vlakken wordt geïnvesteerd.
Ik heb een aantal voorbeelden gehoord waaruit zou moeten blijken dat het niet goed gaat: Hampshire en Kardinge. Nou, daar is ook al op ingegaan. Bij Hampshire is juist een proces bezig en die discussie wordt volop gevoerd en ik heb daar goede hoop bij. Ook Kardinge, dat is een curieus voorbeeld, aangezien we gewoon weten dat er bepaalde regelgeving op die plek rust. Ik geloof dat de partijen die zich daar druk over maken, zich meestal ook druk maken over het behoud van rechten die mensen hebben.
Ik hoef niet veel te zeggen over het gedeelte waar mevrouw Bloemhoff het over had, want daar zijn we het roerend over eens, die benadering van werken, wonen en welzijn. Het viel mij op in de woordvoering van de ChristenUnie dat het ging over de Bergrede van Aantjes en ik kan u best verklappen dat dit ook binnen mijn partij een rede is die tot veel inspiratie heeft geleid. Dus ik kon mij daar wel wat bij voorstellen. Uw pleidooi, mevrouw Jongman, voor de vluchtelingen was uit mijn hart gegrepen en ik was ook wel blij met de voorzichtig positieve benadering van een aantal veranderingsprocessen waar we mee begonnen zijn. Maar helemaal mee eens: we zijn er nog niet.
Tot slot, wat mij opviel was het sterke pleidooi voor duurzaamheid en energietransitie van de Partij voor de Dieren. Het zal u niet verbazen dat ook mijn partij zich er erg thuis bij voelde.
Tot slot heb ik, omdat ik daar net niet aan toekwam, nog wel even de gelegenheid om mij nog even te richten tot de opstellers van de begroting, via het college ook naar de medewerkers van de gemeente. Er is fantastisch werk geleverd, vooral ook omdat de nieuwe begroting een paar grote verbeteringen bevat. We zijn er nog niet. Daar hebben we ook nog wel ideeën over, maar ik neem aan dat dat bij het audit committee of op andere plekken ook nog wel verder aan bod komt. Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, in uw eerste termijn had u het over het rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau. En u zei dat dit de verbinding is die u voelt met D66. Nu heb ik daar nog eens naar gekeken, maar in het rapport staat dat er helemaal geen aanwijzing is voor een dalende steun aan de democratie, dat er geen aanwijzing is voor een dalende tevredenheid over de democratische praktijk en dat er geen aanwijzing is voor een verminderd politiek vertrouwen. En dat velen kiezen voor een vertegenwoordigende democratie. En dat is toch wel helemaal in contrast met het verhaal dat u net hebt gehouden en ook het verhaal van D66. Zou het kunnen dat het probleem eigenlijk niet veel meer ligt in dat mensen zich niet gehoord voelen? En dat dit het daadwerkelijke probleem is? En dat als we dan zeggen dat er iets niet goed gegaan is, dat we er dan vervolgens niet naar handelen? Is dat niet meer het probleem?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij hebt u echt totaal niet geluisterd, want het beeld dat u hier nu schetst is juist in het geheel niet wat ik gezegd heb. Ik heb juist gezegd, en dat heb ik gebaseerd op een interview met Kim Putters van het SCP en ook uit het rapport, dat het juist gaat om die combinatie, dat juist er nog een heel hoog vertrouwen is in de democratie. Leest u mijn woordvoering er maar op na, want ik denk dat u dat niet gedaan hebt. Dat er juist een heel hoog vertrouwen is, maar dat dit niet het enige is, dat er over het politieke bedrijf, en ook dat heb ik gezegd, juist grote twijfels zijn en de oplossing die daaruit naar voren blijkt te komen, een nieuwe combinatie is. Aan de ene kant representatieve democratie waar men zich thuis bij voelt, maar in aanvulling daarop, en dat is juist die balans, dat evenwicht: ook vormen van directe democratie, directe inspraak en directe zeggenschap. Dus ik kan mij in het geheel niet herkennen in de versie die u nu van mijn woordvoering probeert te maken.

De heer BOLLE (CDA): Het gaat niet om uw woordvoering, het gaat erom dat mensen zich niet gehoord voelen. U hebt het over die twee kanten: aan de ene kant het representatieve en aan de andere kant het meer directe. Die combinatie zou de oplossing zijn. En wat ik zeg, is dat in die ene tak, die representatieve tak waar we nu in zitten, we wel naar mensen luisteren en dat we ook wel zien dat het verkeerd gegaan is, maar dat we dan daar vervolgens niet naar handelen. En eigenlijk wuift u mijn verhaal weg, op dat laatste gaat u niet in.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou ja, daarin verschillen we dus van mening. U lijkt in het weerleggen daarvan gewoon te suggereren dat we het alleen met die representatieve democratie moeten doen. En daar ben ik het niet mee eens. Daarvoor, dat is nog wel even een tip, suggereert u dat wat ik gezegd heb in mijn woordvoering, anders is dan wat het Sociaal Cultureel Planbureau beweert. En

volgens mij is het volledig in lijn en ik zou het gewoon even nalezen. Maar ik heb ook in mijn woordvoering gezegd dat er wel degelijk een probleem is in de representatieve democratie. Maar volgens mij worden we het niet eens. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit als afgerond. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, de eeneiige drieling van papa Joost heeft ook nog een paar opmerkingen met betrekking tot de moties. Met betrekking tot motie 19: het eerste verzoek willen wij schrappen naar aanleiding van de reactie van het college. De vraag aan het college is of het dan hiermee wel uit de voeten kan. Met betrekking tot motie 20 zijn we blij met de toezegging van de wethouder om meer te vergelijken met andere gemeenten, maar het punt van het overleg met de sportkoepel staat nog steeds. Dus we brengen de motie wel in stemming in verband met dat punt. En motie 21, na de toezegging van de wethouder trekken we deze in.

De VOORZITTER: Ik ga nog even met u terug naar motie 19. Wat wilt u precies wijzigen daarin?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Het eerste verzoek: “in beeld brengen hoeveel Groningers analfabeet en functioneel analfabeet zijn”.

De VOORZITTER: Dat wordt geschrapt?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat wordt geschrapt.

De VOORZITTER: Akkoord. Dank u.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dan zou ik graag Student en Stad willen uitdagen om bij het volgende voorjaarsdebat wel met bezuinigingsvoorstellen te komen. Ik heb namelijk de vorige woordvoering bij het voorjaarsdebat nog even teruggelezen. Daarin bevestigde Student en Stad wel het belang van de bezuinigingen, of de noodzaak ervan, maar stelde daarbij alleen de vraag: “Wanneer komt het college met voorstellen?” Dus de eigen bezuinigingsvoorstellen hebben we nog niet gehoord. De vraag is aan Student en Stad: pakt u deze handschoen op om bij het volgende voorjaarsdebat wel met voorstellen te komen?

De VOORZITTER: De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Ten eerste: ja. Dan heb ik ook nog een vraag aan mevrouw Koebrugge. U gaf aan in uw woordvoering dat u meer zou bezuinigen wanneer de VVD een grotere partij zou zijn, zodat er meer geld terug kan naar de burger. Dan is bij dezen de vraag: waar zou u dan in deze begroting meer hebben bezuinigd?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nou, bijvoorbeeld, wat ik ook bij het voorjaarsdebat heb aangegeven, op VEA’s en de BEA’s. Daar kan wat ons betreft op bezuinigd worden. En het voortdurend maken van beleid op allerlei dingen die je ook gewoon kunt laten gebeuren, je kunt ook een beetje vertrouwen in die Stadjer hebben. Gratis fietsverlichting uitdelen zou voor ons niet hoeven, ontwikkelingssamenwerking vinden we niet nodig, Shelter City is er ook nog eentje, nou, dat zijn er in elk geval een paar die ik zo kan noemen.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Dus ik hoor een paar woorden die denk ik voor de bühne sowieso vrij onduidelijk zijn en ik hoorde ‘fietsverlichting’ en nog een paar voorbeelden en daarmee hebt u uw bezuinigingen en daarmee gaat er een substantieel bedrag terug naar de burger? Dat is de oplossing?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat is niet de enige oplossing, dat zijn een paar voorbeelden waar u om vroeg. Dus daar geef ik een antwoord op.

De VOORZITTER: Ik ga even in de herhaling. Bij motie 19 is het eerste bullet point van het dictum geschrapt en motie 21 is ingetrokken. Wij gaan naar de Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Dat de Stadspartij als prins hoge verwachtingen heeft op het gebied van verandering, is u als prinsjes en prinsesjes natuurlijk al lang duidelijk. Het college vindt dit zelf ook, gaf het aan in de woordvoering. En op sommige vlakken mag het zelfs een tandje harder, en daar zijn we het natuurlijk roerend mee eens. En ja, wij zouden voor dichtgetimmerde plannen zijn, volgens D66. Dan hebt u tijdens het debat over de binnenstadvisie daar in elk geval niet goed naar geluisterd. Maar wij zijn niet de beroerdste, wij doen nog eens een poging.
Bij de binnenstadsvisie had eerst een gesprek met de hele stad plaats moeten vinden, in onze ogen. Dan een voorstel en dan pas de formele inspraak. En dan niet Let's Gro als substituut of schaamlapje te gebruiken in de discussie hier in de raad. Nu is het een plan waar de gehele stad pas bij de formele inspraak iets van mag vinden, en dat is juist het punt dat wij anders hadden willen zien. Nu gaat het eigenlijk net als vroeger en dat verwijt u ons, terwijl wij heel iets anders hadden beoogd. En ook het Noorderplantsoen: ideeën ingebracht door Stadjers verdwenen in het ronde archief. De coalitie deed geen moeite om dit een plek te geven, ondanks onze motie. Dat is waar wij heel hoge verwachtingen op hebben gehad, op die punten. En die verwachtingen blijven ook. Wij hopen dat u er samen met ons iets aan wilt doen om dat beter te gaan doen in de toekomst.
Maar, voorzitter, wie weet trouwt dit prinsesje nog wel eens met sommige van de prinsesjes hier aanwezig.

De VOORZITTER: Ja, nou ga ik toch even iets zeggen tegen u. Ik vind het prachtig dat u een sprookje gebruikt als metafoor om uw verhaal te doen. Dat kan ook, vind ik, dat is niet ingewikkeld. Maar als u er een gewoonte van gaat maken om het college aan te spreken met prinsjes of prinsesjes, of anderen, dan ga ik in het protest. Gaat u verder.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik ben bij de moties. Overigens vond ik juist die laatste zin een leuke afsluiting van het begin van mijn verhaal. Maar goed. De moties: Motie 22 trekken we in. Voor motie 23 is een toezegging van de wethouder voldoende. Dat geldt ook voor motie 24, maar we hadden een wat andere uitleg gekregen, dus vandaar dat wij met deze moties kwamen. Motie 26 trekken we ook in. Motie 24 ook, ja. Alleen, dat gaat over die parkeerplaatsen bij het Sportpark Esserberg. Misschien is het wel handig dat alle gebruikers van het sportpark weten dat er een alternatief parkeerbeleid is, dus dat willen we de wethouder nog even meegeven.

De VOORZITTER: Even voor alle helderheid: Motie 22 trekt u in, motie 24 trekt u in. En motie 26 trekt u in?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Klopt.

De VOORZITTER: En motie 23 ook of niet?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat geldt ook voor motie 27.

De VOORZITTER: Wacht even. Eerst even, voor alle helderheid: motie 23 ook, of niet?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja.

De VOORZITTER: Motie 23 ook. Oké, dank u.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Bij motie 27 vernemen wij dat, waar het vooral om de interne bedrijfsvoering gaat zoals de inkoop, het nogal stroperig gaat. Dus daar vragen wij extra aandacht voor. Met de toezegging die het college heeft gedaan, trekken we onze motie in.

De VOORZITTER: Motie 27 wordt ook ingetrokken.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): En dat geldt ook voor motie 28 en motie 29. Maar wij vinden wel dat er beter en intensiever naar kan worden gekeken. In december komen we daarop terug. Dus we trekken deze

motie nu in. Nog even tot de PvdA, want u sprak ons ook aan, waar het ging om die doelgroepen: wij vinden wel dat ze extra aandacht verdienen, vandaar dat wij die motie hadden. Maar we komen dus met eigen plannen straks in december. Dus motie 28 en 29 trekken wij ook in.

De VOORZITTER: Oké, motie 28 en 29 zijn ook ingetrokken. De oogst van de ingetrokken moties die zijn ingediend door de Stadspartij is dat motie 22 is ingetrokken, motie 23 is ingetrokken, motie 24 is ingetrokken, motie 26 is ingetrokken, motie 27, 28 en 29 zijn ingetrokken.
Het woord is aan de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ja, wat wij niet willen is gewoon maar wat experimenteren met 5,7 miljoen euro, zonder te weten wat het doel is en zonder dat de Stadjers uiteindelijk betrokken gaan worden, want ik heb eigenlijk nog niemand uit de raad gehoord die weet hoe het gaat worden ingericht. Ik heb trouwens ook nog niemand gehoord die beweert dat hij dat weet.
Allerlei geld uit verschillende programma's, maar die doelen in die programma's zijn helemaal nog niet bereikt. Dan wordt de stad eigenlijk een soort worst voorgehouden, maar we hebben geen idee wat de consequenties daarvan zijn. Waar het volgens mij op neerkomt, is dat de coalitie niet uit de kerntakendiscussie komt en dan wordt de conclusie dat de wijken het maar op moeten gaan lossen.
Ik heb net tegen D66 in een interruptie gezegd: "Zou het niet veel verstandiger zijn om wat klein te beginnen? Daarmee te starten, zonder al die programma's te plunderen?"
Groningse nuchterheid. Ik heb zitten luisteren naar het verhaal van het college en ja, heel vaak begrijp ik echt niet wat het college zegt. "Er zijn geen kerntaken meer voor de overheid", dat heb ik het college min of meer horen zeggen. Wordt dan alles vloeibaar? Dat is ook een beetje tegen de theorie, maar ook tegen de praktijk in. Er zijn gewoon dingen die je collectief door de overheid moet laten regelen, omdat het anders niet gebeurt. Wegen, riolering, veiligheid, beheer van de openbare ruimte. Wijkgericht werken is nu gewoon nog een grote mistige wolk.
Dan de moties op sportgebied. Sommige zijn heel sympathiek, maar ik weet niet helemaal of ik nou kwaad of verdrietig moet worden van de moties. We hebben vorig jaar een proces ingezet, volgens mij op initiatief van mevrouw Van Lente van de PvdA, samen met de heer Sijbolts van de Stadspartij. We hebben ontzettend veel rumoer gehad over de tarieven. Er is een expertmeeting geweest, 1 december komt er nog een expertmeeting. Het meerjarenbeleid sport wordt opgesteld. Ik heb op dit moment nog voldoende vertrouwen in de wethouder, maar ook in de sportkoepel en andere betrokkenen, dat daar een heel goede nota uit voortkomt. Ik zal niet zeggen dat het nu allemaal in kannen en kruiken is, er is nog genoeg te doen, maar het gaat wel de goede kant op. En als u dan toch een motie wilt indienen die zoden aan de dijk zet, zeg ik nogmaals tegen de VVD en de PvdA: kom dan met een bedrag van 2 miljoen euro. Dan kunnen we alle knelpunten die er zijn in de sportinfrastructuur in een keer oplossen. En het mag ook wel wat minder. Clubs zijn ook bereid om mee te doen. Maak dan als gemeente de eerste stap om een co-financieringsfonds te vullen, in plaats van hier een beetje goede sier proberen te maken met weer een lijstje, waarin we nummer 1, 2 of 3 zouden moeten worden.
Dan heb ik eigenlijk nog een vraag aan GroenLinks.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik ben wel even benieuwd waarom het CDA denkt dat binnen de sport de zaken niet efficiënter of effectiever zouden kunnen. Daarnaast vraag ik me ook af waar het CDA die 2 miljoen euro van zou willen betalen.

De heer BOLLE (CDA): U hebt mij niet horen zeggen dat het niet efficiënter zou kunnen. Maar wat u hebt gedaan, is een motie indienen om ergens in een lijstje te komen. Wat het CDA voor zou staan is gewoon daadwerkelijk te investeren. Het hoeft niet per se 2 miljoen euro te zijn, het mag ook minder zijn, zei ik net. We zouden ook met 1 miljoen euro kunnen beginnen, of met 500.000 euro, of met 100.000 euro. Was het maar iets, maar er wordt nu helemaal niets extra geïnvesteerd in die sport, in die breedtesport. Want er wordt wel geld vrijgespeeld voor sport en de openbare ruimte.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, volgens mij heeft het CDA de motie niet goed gelezen, want de motie vraagt niet om in de top te gaan staan, de motie vraagt uit te zoeken waar wij nu überhaupt staan, en of wij kunnen leren van andere gemeenten die het misschien wel efficiënter doen en effectiever. Dus dan hoeft u niet bij voorbaat te zeggen dat er 2 miljoen euro naartoe moet.

De heer BOLLE (CDA): Nee, maar dan verwijs ik gewoon weer naar mijn woordvoering van daarnet, dat het CDA nog wel vertrouwen heeft in deze wethouder en in de sportkoepel en alle andere betrokkenen bij die nota, om dat op een efficiënte manier te gaan doen. Daar is die motie volgens mij niet voor nodig.
Mijn vraag aan GroenLinks, want u riep mij net op om uw woordvoering nog even goed te lezen. Dat heb ik volgens mij dit keer wel gedaan. U hebt gezegd: "Laat de ideeën en wensen als startpunt dienen en niet mogelijke, belemmerende regels of beperkte middelen." Ja, ik wacht even. Klopt dat? Oké, het klopt. Mooi. Die regels, oké, daar kan ik nog wel inkomen. Maar die beperkte middelen? Het gaat hier om gemeenschapsgeld. Hoe zou dan een begroting van GroenLinks eruitzien als je je niet moet laten beperken door middelen? Zouden we dan een begroting hebben zonder cijfers?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het is blijkbaar heel lastig om een voorstelling te maken als het er niet is. Maar om als uitgangspunt te nemen: 'er is een budget X', terwijl je juist in overleg met omwonenden, met mensen en bedrijven, met instellingen, misschien tot een plus kunt komen? Dan is niet het gegeven van een bestaand budget leidend, maar dan is juist leidend wat je samen kunt bereiken. Samen met instellingen, samen met burgers, samen met bedrijven. U staat nog steeds wat verbaasd te kijken. Laten we er eens een biertje bij drinken, dan leg ik het nog een keer uit. Zonder problemen. En dat mag ook best een frisje zijn, als u daar meer behoefte aan hebt.

De heer BOLLE (CDA): Nou, na dit verhaal zou ik wel een biertje lusten.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Opvallend, de coalitie heeft toch een iets rooskleuriger beeld dan de oppositie. Het is denk ik wel goed om elkaar daarin scherp te houden, want er is nog heel veel te doen en er zijn nog heel veel dingen die nog niet goed lopen. Het is fijn dat het college dat ook zelf aangeeft. Het college zegt letterlijk: "Wij zijn ook nog niet klaar. Ook wij hebben nog een zoektocht en uitdagingen, maar die hebt u als raad ook." Laten we in die zin ook in 2016 die handschoen gezamenlijk oppakken en elkaar continu scherp houden, wat we ook gaan doen in 2016.
Ik dank het college voor de toezegging over de MKBA. Wij worden daar graag in meegenomen en dat is toegezegd. En de uitleg over het budget van jeugdzorg is heel duidelijk en daar danken wij u voor, maar ook de zorgen delen we met elkaar. Het is gewoon heel spannend wat daar het komende jaar gaat gebeuren.
Ook onze opvatting over: 'volgt zorg geld of volgt geld zorg?' U zegt: "Allebei is waar" en ook dat is een spannende. Hoe gaat het allemaal volgend jaar, met al die nieuwe aanbestedingen, de nieuwe Wmo, enzovoort? Wat betekent het voor de mensen in stad? Ook dat is een spannende; in ieder geval deelt u onze opvatting daarin.
Wat eigenlijk wel een mooie tekst was, u zegt: "Wij willen meebewegen met die stad", u noemt het heel mooi "een drietrapsraket", "meebewegen, mee-initiëren, maar wel verantwoording afleggen". Wij vinden dat een goede grondhouding en dat is eigenlijk zoals wij het heel graag zien en waar we u als college ook scherp in willen houden.
Wat betreft de moties en amendementen: wij hebben gekeken of de stad ermee gediend wordt. Wij zijn het niet eens met elke reactie van het college op onze moties en amendementen. Wij zien bijvoorbeeld wel een duidelijker grens op het gebied van gezondheid, wij willen graag meters maken en wij willen niet wachten tot 2018. Dus alle moties en amendementen die wij hebben, ook de evenementen, wij vinden dat het best kan, wij vinden niet dat een begrafenis meer zou moeten kosten en nou ja, ik kan ze allemaal herhalen, maar wij handhaven ze en we brengen ze graag nog even onder de aandacht van onze collega's. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Ik ga het even kort houden. Ondanks de haken en ogen in de eerste termijn zijn we van mening dat we wel op de goede weg zijn. Daarom zullen we ook instemmen met deze begroting. We vragen het college echter wel rekening te houden met onze zorgen. En daarnaast ook aan de PvdA, met schriftelijke vragen hopen wij dat er voor hen meer duidelijkheid komt over de cijfers waarop wij onze uitspraken baseren, zodat we dit debat ook nog kunnen gaan voeren wanneer we de antwoorden van het college hebben teruggekregen. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel.

De VOORZITTER: Pardon. Gaat uw gang. Er is nog een nabrander

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Excuses, ja er is nog een nabrander. Het ging nog even over de moties. Motie 35 trekken we in, aan de hand van de woorden van de wethouder. Daarnaast is net in overleg met de griffier afgesproken dat motie 36 en 37 worden omgedraaid. Als u ze omdraait is wel duidelijk waarom.

De VOORZITTER: Ja, akkoord. Die brengen we in omgekeerde volgorde in stemming. Motie 35 is ingetrokken. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik zal vooral even ingaan op de moties als een soort stemverklaring, met dank aan de Stadspartij. Ik had namelijk een heel mooi stukje woordvoering willen wijden aan een stemverklaring voor hun moties, maar nu kunnen we iets eerder naar huis.
De SP, motie 4, sociale stad: prima. Wij willen vooral een duurzame stad worden, zoals ik al aangaf, dus als dat niet met elkaar in conflict is kunnen wij dit wel steunen.
Motie 6 vinden wij wel interessant, alleen vallen we een beetje over het woord 'populaire' bij kledingwinkelketens. Wij zouden liever zien dat er samenwerking wordt gezocht met duurzame kledingwinkels en dat kunnen ook inbreng- of vintagewinkels zijn. Misschien een goed punt voor jullie. We zullen de motie steunen, maar we zullen er wellicht op terugkomen als het college dit terugkoppelt.
Dan de GroenLinks motie 17, 'Energiebank'. Dit klinkt als een heel mooi initiatief, maar de tweede overweging vinden wij niet het belangrijkste. Advies geven over energiebesparende maatregelen vinden wij een beetje soft. We zullen de motie steunen, maar we willen naar het eventuele onderzoek en terugkoppeling dit dan eventueel wat aanscherpen.
Dan de Stadspartij, motie 25, 'Beter presteren op bewegend leren', ja, goed plan. We willen absoluut dat er ook aandacht wordt besteed aan gezond eten. Voorkomen is immers beter dan genezen. Wellicht komen wij hier later nogmaals met een motie op terug.
Verder zullen wij instemmen met de begroting, maar niet met de tarievennota, aangezien wij dan ook zouden instemmen met de hondenbelasting en in mijn woordvoering heb ik al aangegeven dat wij tegen deze melkkoe zijn, zoals het op deze manier is geregeld. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Tweede termijn college B en W

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de tweede termijn van het college, er is geen schorsing nodig. De heer Schroor.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, ik kan het zelfs heel kort houden, want er zijn nagenoeg geen extra vragen gesteld aan het college. Er is een opmerking gemaakt over de innovatiedrang. Het is met name nut en noodzaak en de behoefte die wij hebben om te innoveren. En volgens mij is dat beter gedragen dan alleen wat wij willen, het komt ook uit de sector. Maar laat helder zijn, een vraag van de PvdA, dat wij zeker oog hebben voor bestaande instellingen. Innovatie komt niet alleen maar door nieuwe partijen of nieuw toegevoegde partijen, maar ook bestaande instellingen worden uitgedaagd om mee te denken over vernieuwing in het sociale domein, het zorgdomein, het welzijnsdomein. Dat debat gaan wij aan en bijvoorbeeld het Odensehuis en Open Hof zijn natuurlijk onvergelijkbaar met elkaar, qua status en ook qua aanpak. Maar laat helder zijn, met bijvoorbeeld het Odensehuis zijn we gewoon bezig op dit moment. Zodra er meer duidelijkheid over is, zullen we u die ook doen toekomen. Dus daarover een toezegging.
En als het gaat om gezond eten, de heer Kelder bracht dit op het laatste nippertje nog in, kan ik u zeggen dat wij bezig zijn met onderwijsinnovatieateliers. Ik heb ook in de langetermijnagenda laten opnemen dat we in januari daar verslag van doen, wat daar uitkomt. En een van de onderwerpen, kan ik u vast verklappen, gaat hierop in, onder andere. Dus in die zin zou ik zeggen, wacht dat vooral af en laten wij

het debat daar ook voeren, of daar ook die ambitie is die u zoekt. En dat was eigenlijk de bijdrage die ik wilde leveren.

De VOORZITTER: Wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja dank u, voorzitter. Nog een reactie op motie 19, 'Functioneel analfabetisme'. Ons advies 'ontraden' maar het belangrijkste bezwaar van het college is nu verdwenen door het intrekken van het eerste verzoekpunt. Daarmee verandert ons advies op deze mooie motie in: oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik heb helaas toch nog een nagekomen vraag over motie 37, 'Stip aan de horizon'. We hebben even overleg gehad met de indieners en als ik het goed zag, bevestigen we dat het gaat over meerdere vormen van diversiteit. Niet alleen maar leeftijdsdiversiteit, maar ook culturele diversiteit, verdeling tussen man en vrouw. Dus nog even een vraag aan het college of dit inderdaad de lezing is waar zij mee uit de voeten kunnen, motie 37.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, als de heer Van den Anker, want het is zijn motie per slot van rekening, dat akkoord vindt, dan zullen we dat in de discussie betrekken wat mij betreft. Ik zie hem knikken, dus dat is prima.

De VOORZITTER: Dan zijn wij aan het eind gekomen van de beraadslagingen. Volgens mij is alles uitgewisseld wat uitgewisseld moest worden. Dan rest ons ruimte te geven voor stemverklaringen, als u dat wilt. Hoeft niet, maar het mag wel. Nou ja, ik zeg het er altijd maar even bij. Daarna gaan we stemmen in de volgorde: eerst de amendementen, dan de moties, dan de beide voorstellen.
Hebt u behoeft aan een luttel moment overpeinzing? Vijf minuten? Dan schorsen wij vijf minuten.

(Schorsing 21.40 uur – 21.45 uur)

Besluitvorming amendementen, moties en raadsvoorstellen

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Ik stel u voor om het als volgt te doen: wij gaan eerst eenieder die dat wil de gelegenheid te geven om stemverklaringen af te leggen. Mijn voorstel is om dat in een keer te doen over alle amendementen en alle moties en de twee besluiten, als daar de behoefte toe bestaat.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, een punt van de orde. Ik denk dat het wel handiger is om het per amendement te doen, anders wordt het echt een chaos waar we het over hebben.

De VOORZITTER: Ik stel voor om dat niet te doen.

De heer DIJK (SP): Voorzitter?

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik zou wel graag de twee voorstellen los willen koppelen, want ik wil eerst even kijken wat hier allemaal van wordt aangenomen en wat niet, voordat ik een oordeel heb.

De VOORZITTER: Dat kan ik me voorstellen. Dan geef ik daar even een moment voor. Maar weet u, ik kijk even naar mevrouw Koebrugge, ik begrijp dat punt natuurlijk wel. Maar u hebt zelf ook wat ervaring opgebouwd met elektronisch stemmen en het werkt echt, als je dat achter elkaar doet, het soepelst. Daarom zou ik u willen vragen om het in een keer te doen. Ik merk dat daar bij de overige leden van de raad geen bezwaar tegen bestaat? Ik stel voor om dat te doen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, ik wil mij eigenlijk wel aansluiten bij mevrouw Koebrugge.

De VOORZITTER: Nou, dan ga ik daar echt over stemmen, want ik wil u echt voorstellen om het in een keer te doen. Ik ga even de partijen af. Nee, we gaan serieus met dit voorstel om van mevrouw Koebrugge. De heer Luhoff? Ik wil het graag in een keer doen.

De heer LUHOFF (D66): Dat snap ik. Ik dacht, ik kom met een voorstel dat misschien er tussenin zit.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Typisch D66!

De VOORZITTER: Ik doe u een voorstel, dat volgt u of dat volgt u niet. Zo simpel is het. Ik begrijp dat de VVD het niet volgt. Ik begrijp dat de Stadspartij het ook niet volgt. Mijn voorstel is om de stemverklaringen in een keer te doen. Ik kijk even welke fracties tegen zijn. De VVD, de Stadspartij, u ook tegen? Andere leden niet? Dan gaan we het zo doen. Ik ga in dezelfde volgorde werken. De heer Luhoff, fractie van D66. En als u geen stemverklaring hebt, is dat ook prima.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Als u het niet erg vindt, neem ik even het woord. Motie 6 en 7; na de beraadslagingen en de reactie van het college zullen wij voor deze moties stemmen.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Voorzitter, bij motie 20 is een toezegging van het college voor ons voldoende. Dus wij zullen deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: De PvdA. Oh de SP, sorry.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, amendement 8, over het onderhoudsbudget. Wij leggen het zo uit dat het bedrag inderdaad beschikbaar blijft voor beheer en onderhoud, maar dat bewoners daar vervolgens wel zeggenschap over houden. Op die manier steunen wij dit voorstel ook.
En als het gaat over het voorstel ‘Bewegend leren’, zullen wij tegen dit voorstel stemmen. Het is zoveel in het nieuws geweest en het is volgens mij ook helder bij onderwijsinstellingen dat het voordeel kan opleveren en het lijkt ons wat dat betreft overbodig. Het gebiedsgerichte werken van de Stadspartij: het spijt ons, maar wij snappen de hele motie gewoon niet en we kunnen niet ergens mee instemmen als wij het niet snappen.
Leegstaande panden zien we ook als overbodig, omdat het al gebeurt. En voor motie 17 en motie 37 geef ik even het woord aan mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Oh, fractievoorzitter, moet ik eigenlijk zeggen. Motie 17 gaat over de energiebank. We zullen tegen deze motie stemmen omdat de energiebank nog te klein is. Wij vinden dat hulp bij schulden niet af moet hangen van crowdfunding. We hebben goede schuldhulpverlening in deze stad en bovendien hebben we grote verwachtingen van het energieproject binnen het armoedebeleid. En over de motie ‘Stip aan de horizon’ van Student en Stad: ja, ik vind dat als een fractie een inhoudelijke discussie wil, ze via de gemeentesecretaris een beroep kan doen op ambtelijke bijstand en zelf een notitie kan voorbereiden en agenderen. Daarom zullen we tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: De Partij van de Arbeid.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u, voorzitter. Een stemverklaring bij amendement 4. De uitleg van het college volgen we. Feitelijk onjuist, vorig jaar 250.000 euro beschikbaar, nu 400.000 euro structureel.
Motie 4 van de SP steunen we niet. Dat heb ik net al uitgelegd: het is geen wedstrijd.
Motie 5, 6 en 7 zullen we met de uitleg van het college steunen.
Motie 25 vinden we een heel goed initiatief. Het sluit ook aan bij ons betoog en dat zullen we dus steunen.
Motie 31, over de tasforce leefstijl; met de uitleg dat het niet bedoeld is om een nieuwe kerstboom op te tuigen, maar juist de krachten te bundelen, misschien zelfs een innovatielab op te richten hiervoor, als er maar meer aandacht komt, daar zijn wij voor. En dan geef ik voor motie 2 het woord aan de heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, motie 2, ‘Verminder uitstoot binnenstad’ van D66: wij vinden de gedachte sympathiek. Wij twijfelden even, want je zou het natuurlijk heel rigide kunnen uitleggen en dan kan het

als een boemerang terugkomen. Dat zou je om oneigenlijke redenen plotseling geen taxi's of bussen meer in de stad hebben als je het te strak invult, maar wij begrijpen dat het college de motie pragmatisch gaat invullen. Zo willen we haar ook zien en dan gaan we haar op die manier steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff nog.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik was er een vergeten, motie 37, 'Stip op de horizon'. Die zullen we steunen met de uitleg zoals door GroenLinks gegeven.

De VOORZITTER: Dank u wel. GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dan geef ik het woord aan mijn fractiegenoot.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, fractievoorzitter. Een stemverklaring over amendement 7, de afvalstoffenheffing. GroenLinks signaleert het probleem. Er zijn hier afspraken over gemaakt, wij hebben het onderwerp in 2013 geamendeerd. Toen kon de SP er niet mee instemmen, wij kunnen hier nu niet mee instemmen.

De VOORZITTER: De VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, wat betreft motie 3a vinden we het goed om indicatoren af te stemmen op de doelstellingen, maar daar zijn betere voorbeelden van in deze begroting. Wij zijn juist een enthousiaste club, dus we vinden het raar om dan nu nog onnodig veel indicatoren op te leggen, terwijl ze al aan het meten zijn, wat ook effect heeft op de kwaliteit. Want die kwantiteit wordt alleen maar bereikt als die kwaliteit in orde is. Dus vandaar dat wij deze motie niet zullen steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Honkoop nog.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel, voorzitter. Motie 15: het is geen geheim dat de VVD een groot voorstander is van een activerende bijstand, die bijstandsgerechtigden zichzelf laat ontwikkelen, waarbij ze een prestatie kunnen leveren voor hun uitkering. Dus we zijn voor deze motie.
Motie 32, een interessante motie, maar wij begrepen dus dat dit al gebeurt en bij dit soort initiatieven uit de samenleving, als die al gebeuren, hoeft u daar hier niet toe op te roepen. Daarom zijn we tegen deze motie, de Week van de Amateurkunst.

De VOORZITTER: Dank u wel. De Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Amendement 3 zullen wij niet steunen, naar aanleiding van de uitleg van het college.
Motie 4, dat is een goed streven, maar wat ons betreft is alles op alles wel heel erg veel.
Motie 37 en 36 steunen we wel, maar wel op voorwaarde dat de gemeentelijke organisatie niet verder gaat uitdijen daardoor. En motie 15 zal mevrouw Riemersma toelichten.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Motie 15. We vonden de uitleg van het college heel helder en duidelijk en overtuigend. Wij verwachten veel van de screening die gaat volgen, dus we vinden deze motie overbodig en we zullen haar niet steunen. Jammer hè?

De VOORZITTER: Dank u wel. Het CDA. De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel, voorzitter. Motie 15 steunen we ook niet, omdat ze met het antwoord van de wethouder overbodig blijkt te zijn.
Bij de motie over bewegend leren sluiten wij ons aan bij de stemverklaring van de SP.
De sportmoties heb ik allemaal al gehad. Dan laat ik het voor nu aan mijn collega's.

De heer UBBENS (CDA): Ja, ik heb nog een stemverklaring over motie 17. Wij kunnen het niet goed overzien en ik vind het ook jammer dat dit op dit moment wordt besproken. We gaan het binnenkort nog hebben over energiebesparing bij particulieren en wij stemmen nu tegen.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, motie 34, 'Blijf creatief met leegstaande panden'. Dat gebeurt al en het is dus overbodig. Wij zullen er niet mee instemmen.

De VOORZITTER: De ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Amendement 1 over verrijken van de zeggenschap: wij vinden eigenlijk dat je eerst maar eens met dit nieuwe systeem zou moeten werken en dan kijken of er meer geld nodig is, ondanks dat we eventueel met de dekking nog wel mee zouden kunnen gaan. En voor twee andere geef ik mijn collega graag het woord.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Voorzitter, voor amendement 3 en 4 en motie 13 volgen we de uitleg van het college. We zullen daarom tegenstemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Student en Stad.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank, voorzitter. Motie 31; hoewel we de insteek van deze motie begrijpen, volgen we de uitleg van de wethouder en daarom zullen we tegenstemmen. Daarnaast amendement 9: We kunnen onze verdere differentiatie van de leges voor evenementen voorstellen. We kunnen echter niet instemmen met de verregaande kostenverhoging voordat we inzicht hebben in de implicaties. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Kelder heeft in zijn tweede termijn eigenlijk al een aantal stemverklaringen gegeven. Wilt u daar nog iets aan toevoegen? Niet? Dan gaan we over tot stemming.
Ik breng in stemming amendement 1 'Verrijken van de zeggenschap'. 6 voor, 33 tegen. Het amendement is verworpen.
Amendement 2, 'Innovatie voor thuiszorg': 10 voor, 29 tegen. Het amendement is verworpen.
Amendement 3 over het dekken van 14,5 miljoen euro: 6 voor, 33 tegen. Het amendement is verworpen.
Amendement 4, 'Budget voormalige id-banen': 10 voor, 29 tegen. Het amendement is verworpen.
Amendement 6, 'Op naar de 1000!': 39 voor, 0 tegen. Het amendement is aanvaard.
Amendement 7: 12 voor, 27 tegen. Het amendement is verworpen.
Amendement 8, 'Onderhoudsbudget voor gebiedsprogramma's': 16 voor, 23 tegen. Het amendement is verworpen.
Amendement 9, 'Tarieven evenementen': 15 voor, 24 tegen. Het amendement is verworpen.
Amendement 10 over de begrafenisrechten: 7 voor, 31 tegen. Het amendement is verworpen.

Dan gaan we over tot het stemmen over de moties.
Motie 1, 'Algemene plaatselijke verordening tegen het licht': 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 2, 'Verminderde uitstoot binnenstad': 30 voor, 9 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 3, 'Prestatie-indicatoren WIJS': 21 voor, 18 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 4, 'De sociaalste stad van Nederland': 10 voor, 29 tegen. De motie is verworpen.
Motie 5, over de gewijzigde tekst, de ouderbijdrage: 33 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 6, 'Kledingbonnen': 36 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 7 over de speelgoedbonnen: 36 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 12, 'Meten in het sociale domein': 15 voor, 23 tegen. De motie is verworpen.
Motie 13, overheid in toom houden van de gemeentelijke uitvoeringskosten: 10 voor, 29 tegen. De motie is verworpen.
Motie 14, 'Continuïteit van zorg en werk': 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 15, 'Activeren en stimuleren vrijwilligerswerk': 33 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 16, 'Kansen in beeld': 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 17, 'Energiebank': 27 voor, 12 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 18, 'Tarieven parkeervergunningen': 19 voor, 20 tegen. De motie is verworpen.
Motie 19, met een gewijzigde tekst over de aanpak van het analfabetisme.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, u ziet maar eens hoe hard dat nodig is, dat functioneel analfabetisme.

De VOORZITTER: Ik ga u de uitslag melden: 36 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 20: 19 voor, 20 tegen. De motie is verworpen.
Motie 25, 'Beter presteren op het bewegend leren': 27 voor, 12 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 30, 'Leefbaarheid versterken' enzovoorts. 3 voor, 36 tegen. De motie is verworpen.
Motie 31, 'Taskforce leefstijl':16 voor, 23 tegen. De motie is verworpen.
Motie 32, 'Stimulering amateurkunst': 9 voor, 30 tegen. De motie is verworpen.
Motie 33 over groot onderhoud: 8 voor, 31 tegen. De motie is verworpen.
Motie 34, 'Leegstaande panden': 28 voor, 11 tegen. De motie is aanvaard.
Motie 37; we hebben net gezegd dat we die voor motie 36 zullen doen. Motie 37, 'Stip op de horizon': 30 voor, 9 tegen. De motie is aanvaard.
De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Aangezien deze motie het nu gehaald heeft, zal de andere motie beter tot haar recht komen bij een inhoudelijk debat over het gemeentelijk apparaat. Dus de volgende motie trekken we terug.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is motie 36 ingetrokken en gaan we over tot besluitvorming van de stukken zelf, met inachtneming van de zojuist aanvaarde amendementen en moties.
Ja, u hebt helemaal gelijk. Laten we het eerst maar even over het voorstel van de begroting doen. Of wilt u het in een keer doen, mijnheer Dijk? Dat mag ook.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, vorig jaar gaf ik op dit moment aan dat wij met een aantal zaken veel moeite hadden. Inhoudelijk hebben wij nog steeds erg veel moeite met de afbraak van de thuiszorg, de visieloosheid ten aanzien van zeggenschap van bewoners en initiatieven en het gebrek aan middelen hiervoor. En in combinatie met een niet-sluitende begroting als het gaat over de BUIG-middelen, die natuurlijk vanuit het Rijk tegenvallen, maar waar niet direct aanspraak wordt gedaan op het weerstandsvermogen, hebben wij de afweging gemaakt als SP-fractie om tegen deze begroting te stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog een stemverklaring? Ja, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, onze lijn is, zoals het college ook weet, dat wij alleen bij zware problemen of zware bezwaren tegen een begroting zullen stemmen. Dat is vanavond niet het geval, dus wij zullen voor de begroting stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan stel ik voor dat wij overgaan tot stemming over de begroting. Dan gaat het over alle besluiten die daarvoor genomen moeten worden.
33 voor, 6 tegen. De begroting is aanvaard.
Dan hebben wij nog de tarieven. Is daar nog behoefte aan een stemverklaring? De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): We hebben een aantal amendementen gesteund om ervoor te zorgen dat de lastenverzwaring eerlijker zou worden verdeeld. Dat is helaas niet gelukt. Daarom zullen wij wel tegen de tarievennota stemmen.

De VOORZITTER: Verder geen stemverklaringen? De heer Bolle nog.

De heer BOLLE (CDA): Ja, ondanks dat ook onze amendementen het niet gehaald hebben, waaronder dat op de evenementen en begrafenisrechten, gaan we wel voor de nota stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik breng het voorstel in stemming. 35 voor, 4 tegen. Het voorstel is aanvaard.

3. <u>Sluiting</u>

De VOORZITTER: Dan hebben we nog een luttel moment in beslotenheid te gaan. Ik schors de vergadering voor een minuut en dan kan de publieke tribune, althans de mensen op de tribune de zaal verlaten.

(Sluiting 22.12 uur)